

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 193 (13.726)

Trst, sredo, 29. avgusta 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEČAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Živahna diplomatska dejavnost arabskih držav pred jutrišnjim srečanjem De Cuellar - Aziz v Amanu

Sadam Husein uradno »ukinik« Kuvajt in ga proglasil za 19. iraško pokrajino

*Novo srečanje iraškega diktatorja s skupino zahodnih talcev - Predsednik ZDA Bush prekinil počitnice
Jutri v Kairu zasedanje ministrov Arabske lige - Irak napovedal odhod vseh tujih žensk in otrok iz države*

BAGDAD — Sadam Husein se očitno ne namerava umakniti iz Kuvajta, saj je včeraj s posebnim predsedniškim dekretom Kuvajt proglasil za 19. iraško pokrajino, ki se bo po novem v čast predsednika Huseina imenovala Sadamijet al Mitla, glavno mesto Kuwait City pa je dobilo ime Kadima, kot se je mesto imenovalo za časa otomanskega cesarstva. S proglasitvijo nove iraške pokrajine, pa je Husein z dodatnim odlokom mejo Iraka pomaknil tudi bolj na jug na nedavno mejo med Kuvajtom in Savdsko Arabijo.

V brk ogorčenju skoraj celotne mednarodne javnosti pa si je iraški diktator včeraj privoščil nadaljevanje neokusne »nadaljevanke« o talcih. Ponovno je namreč pred TV kamerami sprejel večjo skupino zahodnih talcev, katere je skušal prepričati, da Irak ni kriv za nastalo napetost in da so negativne reakcije iz Washingtona in Londona glede njegovega, prvega srečanja s skupino britanskih talcev neupravičene. Sadam Husein je o talcih govoril, da »so gostje Iraka,« nato pa je

celo izzval Busha in Thatcherjevo na neposredni televizijski dvoboj, ki bi ga lahko videli povsod po svetu. V znak svoje »širokogrudnosti« je včeraj tudi dovolil odhod iz Iraka neki britanski družini iz skupine prisotnih talcev, ki je ravno včeraj slavila rojstni dan hčerke.

Tiskovne agencije so včeraj zvečer posredovale vest, da je iraška televizija objavila novico, da naj bi z današnjim dnem iz Iraka lahko odpotovali vsi otroci in ženske, vključno s tistimi iz zahodnih držav. Vest še ni bila potrjena, je pa v precejšnjem nasprotju z izjavami iraškega diktatorja, da »zadrževanje talcev ni nehumano, saj se na ta način preprečuje vojna, v kateri bi na obeh vojskujočih se straneh umrlo tudi dosti otrok in žensk.«

Bagdad je včeraj v odgovor na nedavni ameriški izgon iraških diplomatov odgovoril z izgonom nekaterih ameriških diplomatov, drugačno sta-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Opec bo povečal proizvodnjo nafte



Nigerijski naftni minister Aminu po včerajšnjih pogovorih Opeca na Dunaju (AP)

DUNAJ — Po napornih pogajanjih, ki so se začela že v nedeljo, so se naftni ministri držav Opeca včeraj le uspeli dogovoriti za izredno zasedanje, na katerem bodo določili nove, višje kvote za proizvodnjo nafte, s čimer naj bi nadomestili primanjkljaj nafte iz Iraka in Kuvajta. Izredno zasedanje bo danes, na njem pa bo, če ne bo sprememb, sodelovalo 11 od 13 držav Opeca. Vse kaže, da se Irak in Libija tudi danes ne bosta udeležila zasedanja na Dunaju.

Irak in Kuvajt sta dnevno poslala na trg 4,6 milijona sodčkov nafte, s povečanimi kvotami pa bi Savdska Arabija nadomestila 2 milijona sodčkov, razliko pa ostale države. Povečanju kvot se za zdaj upira le Iran, za veljavnost sklepa pa bo potrebno 10 glasov od trinaajstih. Napoved sporazuma je danes že znižala cene nafte v Londonu na 25,5 dolarja, v Rotterdamu pa celo na 24,4 dolarja za sodček.

V Enimontu novi zapleti z napovedjo kriznega stanja



RIM — Poverjeni upravitelj Enimonta, Sergio Cragnotti (na sliki AP), je včeraj dal odpoved in tako skoraj gotovo zapečatil ne ravno lahko usodo edinega italijanskega kemijskega koncerna. Potem ko je februarja letos odstopil predsednik Lorenzo Necci in potem ko je namerna odsotnost petih delničarjev Montedisona praktično onemogočila nova imenovanja, je postal položaj v Enimontu brezizhoden. To je v bistvu tudi srž utemeljitve, ki jo je po odstopu dal Cragnotti in s katero se strinja tudi vodstvo Montedisona.

V gospodarskih krogih so Cragnottijevo odpoved sprejeli brez večje zaskrbljenosti, saj prevladuje mnenje, da bo njegova odločitev končno odprla nove pogajalne možnosti za imenovanje sposobnega vodstva. Težave v Enimontu pa še ni konec. Vodstvo je namreč sporočilo, da bo primorano poslati v dopolnilno blagajno vsaj dva tisoč delavcev kemijskega sektorja zaradi pomanjkanja surovin, ki ga je povzročila zalivska vojna. Dopolnilna blagajna naj bi trajala šest mesecev, če pa v tem času vodstvo ne bo našlo ustrežnejših rešitev, bo primorano začeti z množičnimi odpusti.

Ukrep pogojuje predvsem velik zastoj v prodaji, ki so ga zabeležili že junija Do konca decembra bo moralo 35 tisoč Fiatovih delavcev v dopolnilno blagajno

TURIN — Bojazen, ki so jo izrekli Fiatovi delavci, preden so odšli na neobičajno dolg kolektivni dopust, je bila očitno povsem upravičena. Fiatovo vodstvo je namreč včeraj oklical dopolnilno blagajno za 35 tisoč delavcev. Fiatovi obrati zaposlujejo vsega 117 tisoč ljudi. Dopolnilna blagajna bo trajala do konca leta, posamezne kategorije delavcev pa bodo izostale od dela povprečno po tri do štiri tedne.

Vest o dopolnilni blagajni je včeraj uradno napovedalo vodstvo Fiata po srečanju s sindikalnimi organizacijami. Vodstvo je ukrep utemeljilo z izjavo, da želi na tak način delno omejiti proizvodnjo za približno 75 tisoč vozil. Sindikat se je to pot strinjal z lastništvo, vendar je postavil lastne pogoje: dopolnilna blagajna ne bo smela pogojevati pogajanj za obnovo delovne pogodbe kovinarjev, ki so že v teku, nekatere kategorije delavcev pa bodo čas dopolnilne blagajne delno zapolnile z izobraževalnimi in izpopolnjevalnimi tečaji. Vodstvo Fiata je slednji predlog podprlo. Zastavlja pa se tudi

vprašanje vseh manjših in zasebnih podjetij, ki delajo v sklopu Fiatove proizvodnje. Sindikat je včeraj opozoril, da bo dopolnilna blagajna posredno vplivala na skoraj 120 tisoč delavcev. Njihov položaj bodo sindikalne organizacije obravnavale že v začetku prihodnjega tedna, že sedaj pa je razvidno, da bo ta del razprave vroč.

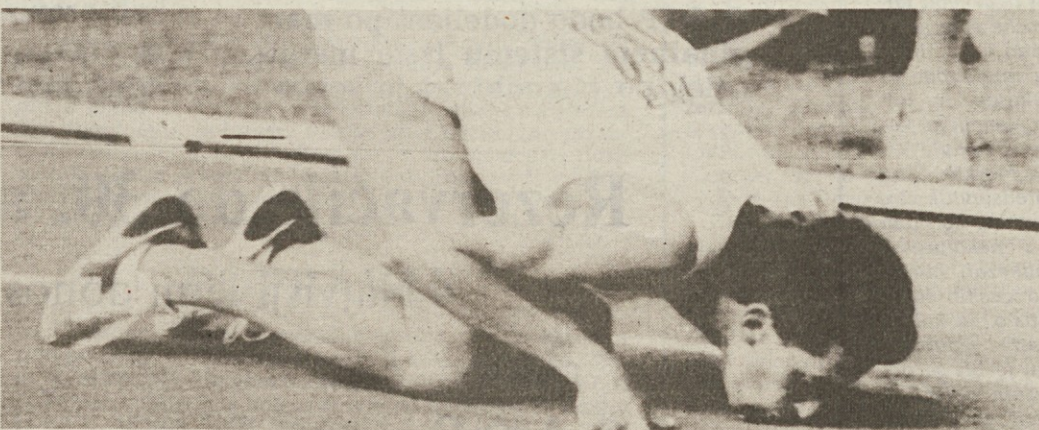
Z dopolnilno blagajno pa bodo začele veljati še nekatere druge omejitve: ukinili bodo namreč nadure, do konca leta pa ne bodo sprejemali v službo nove delovne sile, medtem ko bo ostal nespremenjen režim začasnih pogodb za profesionalno usposabljanje.

Kot rečeno je sindikat sprejel zahtevo po dopolnilni blagajni in podčrtal, da nima nobene zveze s krizo v Zali-vu. Po uspešnem letu 1989, 57 odstotkov prodanih avtomobilov je bilo Fiatovih, je začelo povpraševanje padati, junija pa so zabeležili 5,6-odstotni zastoj v prodaji.



Dobršen del delavcev, ki so se v ponedeljek vrnili v tovarno, bo v kratkem v dopolnilni blagajni (AP)

Danes 9 kompletov medalj



Na atletskem evropskem prvenstvu v Splitu so včeraj podelili pet kompletov kolajn, najbolj pa se je okoristila NDR z 2 zlatima, 1 srebrnim in 2 bronastima odličjema. Danes bodo finali v 9 disciplinah. Na sliki (AP) Italijan Antibo po predvčerajšnjem uspehu na 10.000 m.

Peterle orisal prvih 100 dni svoje vlade

LJUBLJANA — Ob stodnevnic vladanja je slovenska vlada pripravila tiskovno konferenco, na kateri je predsednik Lojze Peterle predstavil javnosti seznam predvsem s prihodnjimi nalogami svojega kabineta. Sicer pa je bilo na tiskovni konferenci veliko govora tudi o dosedanjih sto dneh vladanja slovenske vlade. Največ vprašanj je bilo o gospodarskih problemih, v zvezi s tem konkretno o odnosu vlade do Elana, o problemih manjšin v Sloveniji, o preobrazbi na področju družbenih dejavnosti in o odnosih v Jugoslaviji.

Med najpomembnejšimi nalogami, ki čakajo slovensko vlado v letošnjem letu, je Peterle omenil naslednje: nadaljnja preprečevanja zloma slovenskega gospodarstva, priprava ustavnega zakona za začetek izklapljanja iz pravnega sistema Jugoslavije, priprava nove republiške ustave ter priprava razvojnega plana Slovenije do leta 1995. Na prošnjo novinarjev je komentiral tudi nastop mandatarja vlade v senci Emila Milana Pintarja in ocenil, da bo ta projekt koristen, če bo »senčna« vlada res poslovala tako, kot je bilo povedano na ponedeljkovi tiskovni konferenci.

Doslej so reševalne ekipe povlekle iz Dobrnje Jug 134 trupel

Ni še znano, koliko rudarjev je bilo v rudniku, ko se je odigrala tragedija

TUZLA — Reševalne ekipe so v rudniku Dobrnja-Jug doslej našle 134 rudarjev. Član poslovnega odbora rudnika Boško Selič na včerajšnji tiskovni konferenci ni hotel natančno napovedati, koliko rudarjev je pravzaprav izgubilo življenje v tej največji rudarski nesreči v Jugoslaviji. Preiskovalni sodnik višjega sodišča v Tuzli Rifat Konjić pa je izjavil, da gre za 170 ali več ljudi. Dokončna številka še ni znana, saj je do nekaterih mest v rudniku še nemogoče priti. Boško Selič prav tako ni mogel povedati, kdaj bodo začeli prenašati rudarje iz jame.

Po objavi seznama ponesrečenih v rudniku se je javilo nekaj družin, ki trdijo, da so bili tudi njihovi člani med eksplozijo v jami, vendar pa njihovih imen ni na objavljenem seznamu ponesrečenih. Preiskovalni sodnik Konjić je povedal, da bo še danes znano, če bodo seznam ponesrečenih morda morali razširiti.

Preiskovalni sodnik višjega sodišča v Tuzli je tudi povedal, da medrepub-

liška komisija še naprej poskuša ugotoviti vzroke nesreče. Šele ko bo komisija objavila svoje ugotovitve in bodo pristojni zbrali vsa dejstva, bo znano, ali bodo zaradi tragedije v rudniku proti komu sprožili kazenski postopek. Na številna vprašanja novinarjev, ali je morda 15-dnevna stavka v rudniku povezana s to največjo rudarsko nesrečo v državi, pa preiskovalni sodnik ni odgovoril.

Huda rudarska nesreča v Krekinem rudniku v Tuzli je boleče odjeknila v vsej državi. Na računu za pomoč družinam umrlih rudarjev se je zbralo že več kot 2 milijona 200 tisoč dinarjev..

V rudniku Kreka in v vsej Tuzli se pripravljajo, da bi se čimbolj dostojanstveno poslovili od posmrtnih ostankov ponesrečenih. Glede na to, da še ni znano, kdaj bodo trupla rudarjev prinesli iz jame, so sklenili, da bo zadnje skupno slovo od umrlih na Trgu osvoboditve v središču mesta. (dd)



Reševalne ekipe delujejo z veliko mero požrtvovalnosti

(Telefoto AP)

Orlandovi predlogi sprožili nove polemike v okviru KD

RIM — Spomladi se vračajo lastovke, konec avgusta pa so na dnevnem redu najrazličnejši shodi in posveti v okviru KD. Kot vsako leto je konec avgusta čas, ko se polemike zaostrejo. Lani se je zgodilo ob robu meetinga CL v Riminiju, letos so se polemike razvzele na posvetu »bele vrtnice«, ki so ga organizirali tako imenovani ljudski katoličani. Znotraj KD se pravzaprav še niso polegale polemike v zvezi z odobritvijo zakona o televiziji in z domnevno podrejenostjo KD socialismom (če poslušamo strankino levico) ali KPI (če poslušamo očitke večine demokristjanski levici).

Vzrok za izbruh zadnjih polemik je bil nastop nekdanjega palermskega župana Leoluca Orlando, ki ponovno obtožil tajnika stranke Forlanija, da je povsem podrejen socialismom in ga je jasno in glasno pozval, naj se čim prej umakne, če noče, da se njegova stranka znajde na kongresu nepopravljivo razklana. V isti sapi pa zagovarja nastanek nove struje v KD ter postavlja svojo kandidaturu za vodstvo strankine levice. Reakcije na njegove predloge in na njegovo izvajanje so bile dokaj hladne v vsej stranki, še zlasti pa med levico. Skratka, »rete«, mreža, kot naj bi se imenovala nova struja, v okviru KD ni navdušila nikogar, razen samega Orlando.

»V mrežo se ulovijo samo ribe,« je komentiral podtajnik KD Lega, ki je zameril Orlando, da se preveč odpira komunistom. Prav tako kritični so pristaši Andreottija, levičarji forze nuove ter pristaši tajnika Forlanija, ki sicer gledajo z dokajšnjim zanimanjem na rojstvo nove struje na levi strani, saj bi to nujno zmanjšalo vpliv tradicionalne levice, ki jo vodi De Mita. In prav njegovi pristaši so bili najbolj jezni na Orlando, saj obstaja resna nevarnost, da levica v bodoče in za daljše obdobje precej zgubi na pomenu.

Sicer pa je v krščanski demokraciji v teku tudi polemika o kongresu. Predstavnik levice Cabras je v prejšnjih dneh zahteval sklicanje predčasne kongresa, medtem ko bi strankina večina hotela sklicati programsko konferenco, o kateri levica pa noče slišati. Redni kongres bi moral biti spomladi 1991. V pričakovanju pa se bodo stvari v stranki najbrž še zaostrele.

Konec tedna bo v Lavaroneju shod KD, na katerem bomo videli, če bo levica KD spet dosegla notranjo enotnost in če bo izdelala strategijo, s katero bi lahko spet prevzela vodstvo v krščanski demokraciji kot za časa pokojnega Benigna Zaccagninija.

G. R.

Bernini dosegel sporazum o tovarnem prometu na Brennerju

BRUSELJ — Italijanski, zahodnonemški in avstrijski ministri za prevoze so v ponedeljek pozno ponoči dosegli sporazum o tovarnem prometu po italijanskih in avstrijskih cestah. Dogovor je stopil v veljavo sinoči ob 18. uri in je razveljavil nedavni ukrep italijanskega prevoznega ministrstva o prepovedi prehoda tovornjakov preko avstrijsko-italijanske meje. Ministra Bernini in Streicher (Avstrija) sta se dogovorila, da bo Avstrija odpravila vse omejitve v škodo italijanskim prevoznikom in da jim bo od 1. septembra dalje dodelila 1.500 dovoljenj za prehod na dan. Od 17. septembra se bo število dovoljenj zvišalo na 2.500, medtem ko bo s prvim januarjem prihodnje leto dnevno na razpolago tri tisoč dovoljenj. Zahodnonemški minister Zimmermann pa je zagotovil, da bo v kratkem odprl oba prelaza, Fernpass in Achenpass, ki so ju zaprl po prepovedi prometa preko mostu v Kufsteinu. Normalizacija tovarnega prometa bo odvisna od hitrosti, s katero bodo dogradili obvoznico za avtocesto München-Innsbruck-Brenner. V Bruslju so ministri sprejeli tudi obvezo, da bodo imenovali posebno strokovno komisijo, ki bo upravljala tovarni promet preko Brennerja. Poleg tega so se zavzeli za ureditev kombiniranega prevoza po cesti in železnici, pri čemer bodo v sodelovanju s carinskimi službami spoštovali načelo najkrajše poti oziroma proge.

● Saddam Husein

NADALJEVANJE S 1. STRANI

lišče pa zastopa SZ, ki meni, da bi izgon iraških diplomatov položaj še dodatno zapletel in kot je povedal na včerajšnji tiskovni konferenci glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Gerasimov, Moskva za zdaj ne bo sledila zgledu ZDA.

Ob teh »akcijah« predsednika Iraka pa je tudi predsednik ZDA George Bush končno le prekinil svoje počitnice in se vrnil v Washington, kjer je moral parlamentarcem odgovarjati na nekaj polemičnih vprašanj v zvezi z dosedanjimi ameriški ukrepi v zalivski krizi in predvsem z izrednimi vojaškimi ukrepi, ki so bili ob tem sprejeti. Busha je kritiziral tudi ameriški tisk, ki je predsedniku najbolj zameril, da je ob neposredni vojni nevarnosti mirno ostal na počitnicah in igral golf. Predsednik ZDA je včeraj izrazil dokajšno previdnost glede nadaljnjih diplomatskih akcij za rešitev krize. Kot pogoj za kakršna koli pogajanja z Irakom pa je postavil predhodni umik iz Kuvajta in izpustitev vseh talcev.

V pričakovanju jutrišnjega srečanja med generalnim sekretarjem OZN Perezom de Cuellarjem in iraškim zunanjim ministrom Tarekom Azizom v Amanu pa se je izredno okrepila diplomatska dejavnost arabskih držav. Tako se je sirijski predsednik Asad včeraj v Aleksandriji srečal z egiptovskim predsednikom Mubarakom, jordanski kralj Husein pa je zaključil obisk v Tuniziji in prispel v Alžir. V Kairo bo danes prispel sekretar Arabske lige Sadli Klubi, ki bo vodil jutrišnje ministersko zasedanje arabskih držav, ki bodo skušale najti sporazum, če ne bo prišlo med njimi do novega razkola, za izhod iz krize, Sadamu Huseinu pa naj bi ponudile možnost za »časten« umik iz Kuvajta. Tako je kralj Husein predlagal formiranje vojaških enot Magreba, ki naj bi nadomestile ameriške čete v Savdski Arabiji, s tem pa bi bila dejansko izpolnjena zahteva Sadama Huseina, da se kuvajtsko vprašanje reši v okviru arabskih držav.

Berlusconi bo posodil TV kanal Markoviću?

LJUBLJANA — Jugoslavija bo, kot kaže, kmalu dobila skupni televizijski dnevnik, ki bo nastal v nedavno ustanovljeni televizijski postaji pod okriljem zvezne vlade. Ze sama ideja v večini jugoslovanskih TV centrov ni naletela na posebno navdušenje. Zdi se, da bo Marković »preskočil« tudi to oviro, saj bo oddajanje signala takšnega dnevnika verjetno prevzela družba Fininvest, ki je v lasti znane televizijskega magnata Silvia Berlusconi. To torej pomeni, da bi novice prihajale v jugoslovanske domove tudi prek satelita in YU-TV lahko v tem primeru sama izbira termine...

Prva seja hrvaške komisije ki bo izdelala novo ustavo

ZAGREB — V Zagrebu so se včeraj prvič sešli znani hrvaški politični, javni in kulturni delavci, člani ustavodajne komisije, ki jo vodi Franjo Tuđman. Kot so dejali, naj bi bila nova ustava Hrvaške oblikovana in predstavljena javnosti že v prvi polovici prihodnjega meseca. Predsednik Hrvaške pa je ob tem dodal, da bo nova ustava odraz želja vseh Hrvatov, tudi tistih, ki ne živijo v matični republiki. Ustavo bo po Tuđmanovih besedah napisalo ljudstvo, o njej pa bo mogoče tudi referendumsko izjasnjevanje. Tuđman je govoril tudi o pripravah na konfederalno pogodbo. Njen predlog naj bi že predložili odgovornim v Sloveniji, ti pa so na Hrvaško že tudi poslali svojo različico omenjene pogodbe. Ustavna komisija je včeraj že razpadla na tiste, ki se zavzemajo za sprejem ustave s konsenzom in za oblikovanje velike koalicije vsaj najpomembnejših strank, na drugi strani pa so tisti, ki se zavzemajo za ohranitev dosedanjega načina dela, po katerem je imela vodilna stranka tudi največ glasov. Na koncu se je Tuđman povedal, da je ideja o veliki koaliciji in konsenzu strank zavrnjena, o razpisu referenduma pa bodo odločili v skladu z okoliščinami. Svoje besede je podkrepil s podatkom, da so nekatere stranke minuli teden na Hrvaškem zahtevale celo plebiscit o obnovitvi ustaške Neodvisne države Hrvaške. S takšnimi strankami pa konsenz prav gotovo ni mogoč.

Predstavništvo tajništva SSS na obisku v Ljubljani

Dr. Raškovića odpustili

ŠIBENIK — Akademika dr. Jovana Raškovića - nevropsihiatra in vršilca dolžnosti vodstva službe psihiatrije in nevrologije v šibeniški bolnišnici, so odpustili z dela. Kot je včeraj Tanjugu sporočil član začasnega poslovnega odbora medicinskega centra v Šibeniku Niko Strkal, dr. Rašković, ki je že več mesecev zelo zavzet s politično dejavnostjo kot predsednik Srbske demokratske stranke, ni izpolnjeval svojih delovnih obveznosti in večkrat obljubil, da bo prišel na pogovor in delovno razmerje sporazumno prekinil. Za pogovor so se dogovorili včeraj dopoldne, vendar pa nanj dr. Raškovića ni bilo. Včeraj dopoldne so tako sprejeli sklep o prekinitvi delovnega razmerja z doktorjem Raškovićem. (dd)

LJUBLJANA — Osemčlansko predstavništvo goriškega in tržaškega tajništva Sindikata slovenske šole se je včeraj, 28. t. m., udeležilo v Ljubljani srečanja s slovenskim ministrom za manjšine Janezom Dularjem in šolskim ministrom Petrom Vencijem, katerega sta spremljali še sodelavki Viljana Lukas ter Milena Markič. Član delegacije je bil tudi predstavnik slovenske šole v Vsestranskem šolskem svetu Pino Pečenko. V nekajurnem srečanju so prisotni nakazali ministroma problematiko slovenskih šol v Gorici in Trstu, zlasti tisto, za katero lahko samostojno poseže republika Slovenija. Ob zaključku je bil še govor o interpretaciji raznih določil v londonskem in osimskem sporazumu ter o fašističnih pojavih v naših krajih. Udeleženci so se končno dogovorili za nadaljevanje stikov in sprotne medsebojno obveščanje.

BTP

ŠTIRILETNE OBVEZNICE

● Štiriletne obveznice BTP s koriščenjem 1. septembra 1990, zapadejo 1. septembra 1994.

● Obveznice dajejo letno 12,50% bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● Obveznice se nudijo po 96,25% ceni; lahko se rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 30. avgusta do 13.30.

● BTP bodo dodeljeni po marginalnem sistemu (asta marginale); po ponudbi, ki je sestav-

ljena s seštevkom emisijske cene in zneskom »pravice do podpisa (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v 5 stotinkah ali mnogokratniku.

● Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Obveznice je treba poravnati 4. septembra po ceni, ki jo bo določila dražba, ne da bi plačali dozorele obresti in kakršnokoli provizijo.

● Obveznice so v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.

Rezervacije do 30. avgusta

Najvišji letni donos

Bruto %

14,20

Neto %

12,40

Zagotovilo družbinega predsednika po zaskrbljujočih vesteh iz vrst Electroluxa

Delavci pordenonskega Zanussija ne pojdejo v dopolnilno blagajno

Tudi drugje v Furlaniji ni posebnih težav - Danieli v skrbah zaradi štirih uslužbencev v Iraku

Po zatrdilih krajevnih industrijcev

Gospodarsko stanje Vidma in okolice docela zadovoljivo

VIDEM — Gospodarstvo videmske pokrajine lahko računa z dinamično, inovatorsko proizvodno strukturo, zato zre v prihodnost z zmernim optimizmom kljub možnim posledicam mednarodne napetosti in kljub strojnim težavam, ki označujejo italijanski gospodarski sistem. To je smisel tiskovne sporočila, s katerim krajevno združenje industrijcev zanika verodostojnost nekaterih podatkov iz študije zavoda Tagliacarne o gibanju porabe in dohodkov v Italiji, ki se nanašajo na Videmsko. Po tej študiji naj bi sposobnost ustvarjanja bogastva v tej pokrajini zadnja leta opesala, zaradi česar da je Videm z okolišem združen z 41. na 52. mesto ustrezne vsedravnne lestvice. Združenje industrijcev meni, da to ni res: videmska pokrajina je bila v desetih letih, ki jih jemlje študija v poštev, bolj kot vsaka druga pokrajina pod vplivom razbotoženja terciarnih dejavnosti, vendar v pozitivnem pogledu. Dodatna vrednost, ki izhaja iz realnih storitev, se je v primerjavi z dodatno vrednostjo od trgovskega poslovanja bolj povečala kot drugje v državi, a od leta 1985 je občutno poskočila tudi dodatna vrednost od industrijskih dejavnosti. Tudi sicer pa je desetletno obdobje - nadaljuje tiskovna nota - predolgo in zato ne more biti dovolj verodostojno, saj ne upošteva vseh globokih sprememb in novosti, do katerih je prišlo medtem na Videmskem. Res je, da je imela ta pokrajina opraviti z težavnim obdobjem splošnega gospodarskega preustrojevanja, res pa je tudi, da se je v času 1985-1988 prispevek dodatne vrednosti od proizvodnih dejavnosti povzpел z 21,5% na 21,9% - čeprav je bilo to področje najbolj prizadeto zaradi recesije - medtem ko se deželno povprečje ni spremenilo in vtem ko se je ta vrednost drugje zmanjšala.

V prvem polletju letos dosegla ugodne rezultate

Ljudska banka Čedad dobi še tri podružnice

ČEDAD — Ljudska banka v Čedadu (Banca popolare di Cividale) bo odprla čez kakšen mesec v deželi tri nove podružnice, s čimer se bo število njenih filijal vzpelo do 13. Vest vsebuje okoliščina, ki jo je naslovil predsednik banke Lorenzo Pelizzo delničarjem in v kateri so navedeni tudi dokončni podatki o poslovanju v prvem letošnjem polletju. Skupni obseg sredstev, ki so jih zaupale banki redne stranke, je dosegel ob koncu junija 681 milijard lir, kar znaša 14,77% več kot v prvih šestih mesecih lanskega leta. Masa vrednostnih papirjev se je glasila pri 281 milijardah lir ali 30,02% več, obseg naložb pa se je sukal okoli 315 milijard lir, kar je 25,38% več kot lani. Celovito premoženje banke je preseglo 64 milijard lir, se pravi 6,5 milijarde lir oziroma 11,32% več kot v ustreznem razdobju preteklega leta, število delničarjev pa se je medtem povzpelo - s pridobitvijo novih 471 - na 4.859.

Stiska s prostorom dela težave otrokom v italijanskem vrtcu

IZOLA — Zaradi prostorske stiske bodo letos štirje oddelki vrtca za malčke italijanske narodnosti razkropljeni v treh izolskih stavbah. Prostorska stiska že vrsto let pesti osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom Dante Alighieri, v katere sklop sodi tudi vrt. Več kot sto let stara stavba v Gregorčičevi ulici zaradi svoje dotrajnosti in nefunkcionalnosti ne nudi niti najmanjše možnosti za kakovosten in nemoten pouk osnovnošolcev ter za varstvo in vzgojo predšolskih otrok. V Izoli je bilo pripravljenih že nekaj načrtov za rešitev tega problema (predvidena je bila popolna adaptacija sedanje stavbe in preselitev vrtca, novogradnja šole in vrtca skupaj), vendar so vsi ti načrti zaradi pomanjkanja denarja v glavnem obležali v predalih, kolikor toliko varno delo in učenje v sedanjih podpirajočih se stavbi pa so zagotavljali le z najnujnejšimi obnovenimi deli.

I. U.

PORDENON — Tukajšnji gospodarski in sindikalni krogi so z zadovoljstvom ocenili izjavo predsednika družbe Zanussi Gianmaria Rossignola, da krajevnim uslužbencem ne grozi dopolnilna blagajna. Švedski Electrolux, ki je na čelu Zanussijeve grupe, je namreč najavil okleščanje proizvodnje in vpis lepega števila delavcev v dopolnilno blagajno. Rossignolo je pojasnil, da velja to samo za tovarne na Švedskem, v Angliji in ZDA, ne pa za pordenonsko podjetje, čeprav bo kriza v Perzijskem zalivu vplivala tudi nanj in bo imelo zato konec leta manj dobička. Rossignolo se je dotaknil tudi problema družbe Seleco, katere 46% kapitala ima Zanussi. Rossignolo je že julija naslovil na ministra za industrijo Adolfa Battaglio pismo-ultimat, v katerem ga je pozval, naj poskrbi, da se vsa zadeva reši najpozneje do 10. septembra. Gre za poravnavo v pretek-

lih letih dozorelih dolgov za skupni 102 milijardi lir v breme družbe REL. Gianmaria Rossignolo je s svojimi izjavami pomiril predvsem sindikaliste, ki so izrazili v prejšnjih dneh hudo zaskrbljenost nad prvotnimi vestmi iz vrst Electroluxa. Predvsem pa je pomiril delavstvo - 15.000 oseb - ki se je vrnilo s počitnic. Hkrati so po dopustniškem premoru (ki ga tokrat v Furlaniji ni označeval skupinski odhod na počitnikovanje, ampak so ga časovno razčlenili) obnovili dejavnost tudi v drugih velikih podjetjih, kakor so Snaidero (Majano), Danieli (Buttrio), Chimica del Friuli, Fantoni in SEIMA (Tolmeč). Vrnitev na delovišča je bila za veliko večino delavcev vedra, torej brez posebnih skrbi, kot jih imajo na primer uslužbenci Fiata, Enimonta in tako naprej. Le pri Danieliju je ozračje bolj umerjeno zaradi skrbi, kaj in kako s štirimi nameščenci, ki jih zadržujejo v Iraku.

Uprava državnih železnic ugodila prošnji potnikov z novimi urniki

TRST — Tržaško ravnateljstvo državne železniške ustanove je ugodilo številnim potnikom, ki so ga naprosili, naj prilagodi vozni red vlakov njihovim delovnim oziroma študijskim potrebam, saj se vozijo na delo in v šolo daleč in so se zaradi neustreznih urnikov znašli že marsikdaj v precejšnjih težavah.

Gre za progi Červinjan-Videm in S. Giorgio di Nogaro-Palmanova, na kateri bo vozni red od 30. septembra naprej sledeč: odhod iz Červinjana ob 7.47 in prihod v Videm ob 8.05 oziroma odhod iz Červinjana ob 9.10 in prihod v Videm ob 9.46; odhod iz S. Giorgio di Nogaro ob 7.44 in prihod v Palmanovo ob 7.56 - v Palmanovi bo mogoče prestopiti na vlak za Videm, ki bo odpeljal ob 8.03.

Letošnja izvedba bo trajala od 8. do 16. septembra

Velesajem v Pordenonu konjunktorni termometer

PORDENON — Na pordenonskem sejmišču bodo odprli drugo soboto, 8. septembra, mednarodni vzorčni velesajem, ki bo trajal do 16. septembra. Na njem bo sodelovalo okoli 800 razstavljalcev v zastopstvu kakšnih 800 podjetij, od tega jih bo približno 100 iz inozemstva. Poleg že tradicionalnih udeležencev - Jugoslavije, Sovjetske zveze, Indije, Madžarske, Poljske, Peruja, Mehike, Argentine in Avstrije bo tokrat navzočih tudi nekako 30 belgijskih podjetnikov pa tudi več razstavljalcev iz Češkoslovaške. Velesajem zajema številne specializirane prireditve.

Kakor je naglasil včeraj predsednik Sejemске ustanove Paolo Musolla, pomeni septembrski velesajem pomembno priložnost za to, da se preveri stanje industrije in gospodarstva nasploh v pordenonski pokrajini, ki predstavlja nekakšen konjunktorni termometer za vso Furlanijo-Julijsko krajino, saj je ravno v tem njenem predelu osredotočenih največ proizvodnih in terciarnih dejavnosti. Dežela FJK prispeva k italijanskemu izvozu kar v razmerju 10%, vendar s tem ne moremo biti zadovoljni - je zatrdil Musolla - kajti stvarne zmogljivosti so mnogo večje: skozi to deželo gre 60% vseh blagovnih tovorov, ki so namenjeni v italijanska morska pristanišča, a pri razvijanju zunanjetrgovinskih odnosov tako z srednje - kakor z vzhodnoevropskim zaledjem ter s čezmorskimi državami je treba še veliko ukreniti. Ti odnosi so po njegovem zatjevanju še vse preveč občasni, tega pa so krive raznolike zamude in številni nerešeni problemi, posebno še na področju prevoza.

Ob odprtju velesajma bodo izročili priznanja kakšnim petnajstim podjetjem, ki se vsaj že 30 let nepretrgoma udeležujejo te prireditve.

V skladu z državnim zakonom št. 845 in ustreznimi določili Evropske skupnosti

Dežela namenila skoro 2 milijardi lir tvrdkam, ki jemljejo v službo vajence

TRST — V skladu s predpisi o poklicnem usposabljanju vajencev (državni zakon 845/78) je deželna vlada FJK sprejela predlog odbornika Silvana Antoninija in sklenila nameniti podjetjem, ki zaposlujejo ali nameravajo zaposliti vajence pod 25. letom, prispevek 1,9 milijarde lir iz ustreznega krožnega sklada. Deželna uprava pripravi (na podlagi vsedravnne zakonodaje in zadevnih določil Evropske skupnosti) vsako leto program poklicnega izobraževanja, ki ga prilagodi pogojem, pod katerimi je mogoče izkoristiti sredstva iz raznih finančnih skladov, posebno še iz evropskega socialnega sklada in že omenjenega krožnega sklada, izoblikovanega po zakonu 845. Pri razdeljevanju prispevkov upošteva Dežela tako vrednost in namembnost usposobljenosti pobud posameznih podjetij kakor stroške, ki jih te pobude terjajo. Po takšnih programih si vajenci med delom v podjetju naberejo potrebne teoretične in tehnične izkušnje, ki jim nato bistveno pomagajo pri obiskovanju zavodov za poklicno izobraževanje, v katerih se tečaji odvijajo po možnosti nerazcepljeno v natanko določenem letnem obdobju in kjer opravijo vajenci nazadnje končni izpit.

Videmčana v zapor ker sta imela doma mamilo - metadon

VIDEM — Videmski karabinjerji so aretirali včeraj, 31. letno Patrizio Demarchi in 33-letnega Luigija Solo zaradi posesti mamil. Ko so možje postavili vdrli v njuno stanovanje v videmski ulici Monterotondo in ga preresetali, so odkrili v njem 33 konfekcij metadona, katerega posesti pa aretiranc nista znala (ali hotela) obrazložiti. Zdaj sta v zaporu v Ul. Spalato.

Začelo se je urejanje zemlje ob Badaševici

KOPER — Delavci Hidra so opravili ne več kot tri četrtine pripravljalnih del in izkopov za melioracijo 116 hektarov Vanganelške in Cerejske doline. Z melioracijo, katere nosilec je kmetijska zadruga Agraria, bodo v vsej dolini reke Badaševice potegnili več kot štirinajst kilometrov jarkov, kamor naj bi se stekala odvečna voda, ki je doslej zamočvirjala dolino.

Izsuševanje pomeni le prvo fazo urejanja doline ob reki Badaševici, drugi korak urejanja kmetijskih zemljišč pa pomeni tudi postavitev namakalnega sistema, s čimer bi končno le izkoristili vodno zajetje nad Vangelom, v dolini pa omogočili ekstenzivno pridelavo vrtnin in sadja. Medtem ko je vrednost prve faze melioracije ocenjena na 5,5 milijona dinarjev, bi za ureditev osnovnega namakalnega sistema potrebovali približno 9 milijonov din.

I. U.

POPRAVEK

V stališču Zveze slovenskih izseljencev, o katerem smo poročali v včerajšnji številki je bilo rečeno, da mladi, ki obiskujejo dvojezično šolo v Špetru, ne morejo biti prihodnost Benečije, ker so številčno prešibki. V resnici je bil v stališču Zveze izseljencev govor o 241 šolarjih, ki so obiskovali v laškem šolskem letu vse osnovne šole v Nadiških dolinah in ne samo dvojezično središče v Špetru.

Usoda semedelskega gradu je še zmerom negotova: doklej še?

KOPER — Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo Dom iz Kopra je opozorilo občinski izvršni svet, naj pospeši iskanje kupca oziroma najemnika semedelskega gradu, iz katerega so zadnje stanovalce izselili že sredi lanskega februarja. S tem po njihovem mnenju ne bi preprečili samo propadanja in uničevanja zanimive zgradbe, ki stoji na atraktivnem mestu, temveč bi zagotovili tudi vračilo več kot milijon dinarjev, ki so jih porabili za nadomestna stanovanja.

Podjetje Dom zaradi tega predlaga koprskemu izvršnemu svetu, naj bi z javnim razpisom skupaj čimprej poiskali novega lastnika oziroma najemnika, ki bi bil pripravljen in sposoben semedelski grad obnoviti - seveda v skladu z zahtevami spomeniškega varstva - in v njem zagotoviti njegovemu pomenu in kraju najprimernejšo dejavnost.

J. O.

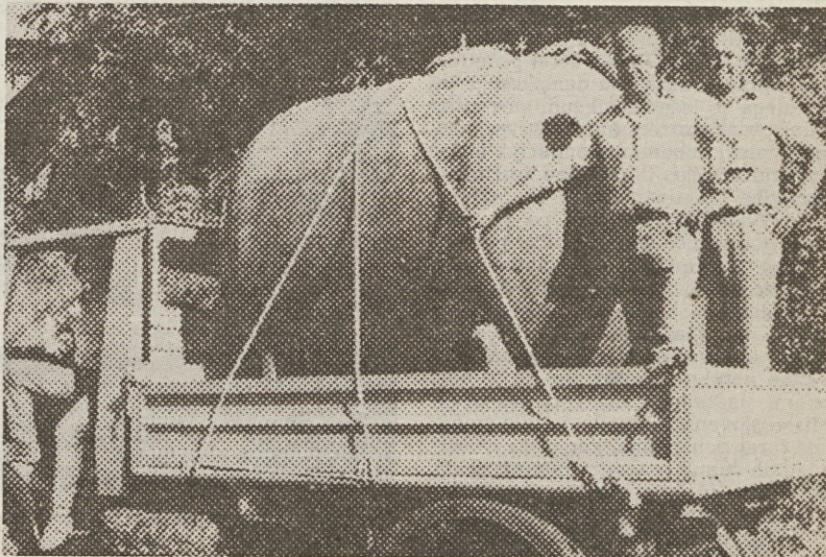
Kras Sežana - odslej s partnerjem iz ZRN

ŠEPULJE — Mesnopredelovalna industrija Kras iz Sežane, ki je na dveh zadnjih sejmih v Gornji Radgoni za serijo kraških specialitet med drugim dobila oscarja za embalažo, modri trak, najvišje priznanje za kakovost (za kraški špek) ter štiri zlate medalje oziroma skupno drugo mesto v ostri mednarodni konkurenci pri ocenjevanju suhomesnih izdelkov Alpe-Jadran, se v sodelovanju s partnerjem iz Zvezne republike Nemčije pripravlja na širitev in nadaljnje izboljševanje kakovosti svoje ponudbe.

V pršutarni Šepulje bodo uredili komore za zorenje trajnih salam brez kemičnih dodatkov, ki jih bodo seveda naravno dosuševali na kraški burji. Pričakujejo tudi nov stroj za sodobnejše pakiranje suhomesnih izdelkov, ki bo preprečevalo lepljenje rezin pršuta in špeka. V Krasu, ki sproti proda vso letno proizvodnjo 1.200 ton kraških specialitet in 1.000 ton poltrajnih proizvodov, namreč poskušajo čimbolj ustreči kupcem, ki vse bolj kupujejo predvsem manjše pakirane kose in so pri tem posebno pri dražjih mesninah izredno občutljivi na embalažo, pri kateri Krasovi oblikovalci in tehnologi iščejo vedno nove možnosti.

Vodstvo podjetja se v Italiji dogovarja tudi o sofinansiranju opreme za proizvodnjo najkvalitetnejše italijanske mortadele, ki se pri nas še vedno izredno dobro prodaja. Kras bo v začetku prihodnjega meseca v Kopru odprl dva nova mesna butika, pripravljajo pa se tudi na posodobitev in širitev programa svoje izvozne klavnice v Sečovljah, kar bo med drugim tudi dobra osnova za začetek dopolnilne proizvodnje poltrajnih mesnih izdelkov.

J. O.



S seminarja tržaške KD o turističnem razvoju Sodelovanje z Republiko Slovenijo je za turistični razvoj Trsta nujno

Seminar o možnostih turističnega razvoja v luči novih odnosov med Deželno Furlanijo-Juljsko krajino in Republiko Slovenijo, ki ga je na svojem sedežu v Palači Diana včeraj priredila pokrajinska Kršćanska demokracija in katerega se je udeležil tudi slovenski minister za turizem Ingo Paš, verjetno ni pomenil nobene prelomnice v načrtovanju tržaške in deželne turistične ponudbe. Seminar (ki si ni zaslužil tako zvenečega naslova) pa je imel prav gotovo dokajšnji politični pomen: njegov najotipljivejši rezultat je bila namreč ugotovitev, da je sodelovanje z Republiko Slovenijo na turističnem področju nujna, zlasti za Trst, ki je odrezan od svojega naravnega zaledja. Mimo obrobne ugotovitve, da je bilo včeraj na sedežu KD verjetno prvič slišati slovensko besedo, je bilo srečanje torej pomembno, ker prča o želji vladnih strank (v tem primeru KD), da bi odnose in sodelovanje z Republiko Slovenijo okrepile na vseh področjih.

Kot je na začetku dejal pokrajinski tajnik KD Sergio Tripiani, na koncu pa ponovil minister Paš, je šlo dejansko za »spoznavno« srečanje, na katerem naj bi tukajšnji upravitelji in slovenski minister posredovali predvsem svoja izhodiščna stališča o tem, kako si sploh predstavljajo sodelovanje na turističnem področju. Sodeč po včerajšnjih izjavah naj bi si bila stališča precej podobna: tako deželni upravitelj kot slovenska vlada naj bi namreč težili h kvalitetni ponudbi (storitve, infrastrukture, cestne povezave itd.), ki naj ne bi ogrožala naravnega okolja. Skoraj vsi so namreč naglasili potrebo po zaščiti Jadranskega morja na eni strani in Krasa na drugi (tudi z nameščanjem prečiščevalnih naprav in s sanacijo rek, ki se izlivajo v Tržaški zaliv). Prav tako je bilo izrečenih tudi več predlogov za sodelovanje pri ovrednotenju turistične ponudbe na obeh straneh meje in za načrtovanje skupnih turističnih »paketov«.

Podrobnejših načrtov včeraj torej niso pripravili, minister Paš pa je predlagal, da bi ustanovili neke vrste komisijo, ki naj bi preučila možnosti sodelovanja. Po drugi strani je obljubil, da bo podrobneje preučil vse včeraj navržene predloge. Konkretnije pogovore naj bi imeli vsekakor že sredi oktobra, ko bodo tržaške krajevene ustanove priredile simpozij o turističnem načrtovanju, katerega naj bi se udeležil tudi slovenski minister.

Prvi korak k integraciji turistične ponudbe - je dejal deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar - mora biti vsekakor uradno priznanje Krasa kot turistično zanimivega območja. Tržaška Avtonomna turistična in letoviščarska ustanova je bila doslej - iz političnih razlogov - pristojna samo za obalo, kljub temu da so na Krasu prvovrstni turistični objekti in da je ves Kras s turističnega vidika zelo zanimiv. Novi zakon, ki ga Deželna pravkar snuje, mora po Brezigarjevemu mnenju torej upoštevati to dejstvo. Samo ko bo vsa kraska planota - od Postojne do izliva Timave - predstavljala eno samo turistično območje,



Omizje na včerajšnjem srečanju (minister Paš je drugi z desne) (Foto Magajna)

bo mogoče govoriti o integraciji s slovensko turistično ponudbo.

Deželni odbornik za finance Rinaldi je »glede na politične spremembe« v Sloveniji obljubil popolno podporo deželnega sveta in napovedal, da so številni deželni podjetniki pripravljeni izkoristiti možnosti, ki jih ponuja nova slovenska zakonodaja za vlaganje v skupne joint-ventures. Deželni svetovalec KD in predsednik tržaškega Združenja trgovcev Donaggio pa je poudaril potrebo po krepitvi kulturne ponudbe, saj bi Trst zaradi svojih »kulturnih značilnosti« lahko postal center nove snujoče se »Mitteleurope«. Podobno je menil tudi pokrajinski odbornik za turizem Dello Russo, ki je uporabljal izraz »Alpe-Jadran«. V okviru delovne skupnosti je (tudi s prejšnjo oblastjo) že prišlo do izmenjav, ki bi jih bilo treba poglobiti. V ta namen bi po njegovem lahko izkoristili obalno-kraško konzulto, pozneje pa naj bi ustanovili skupno komisijo, ki naj bi preučila potrebo po krepitvi cestnih in morskih povezav, a tudi možnost uresničenja mednarodnega kraškega parka, ki bi ga soupravljali Dežela FJK in Republika Slovenija.

Predsednik družbe Finsepol Cardarelli je prisotne zelo realistično opomnil, da je v okviru dobrososedskih odnosov treba vselej upoštevati »tržna pravila, ki že obstajajo«, občinski odbornik za turizem De Gioia, deželni predsednik Studentskega turističnega centra (CTS) Tafaro in poslanec Coloni pa so natresli vrsto drobnejših, a konkretnih predlogov (na primer sodelovanje pri kolesarski krožni dirki po Italiji ali svetovnem prvenstvu offshore, ustanovitev turističnega študentskega centra v Ljubljani, ureditev gobarskih stez ipd.).

Zadnji je spregovoril minister Paš, ki je po eni strani odgovorjal na vprašanja, po drugi pa sam predlagal nekaj skupnih nastopov. Slovensko gospodarstvo je v globoki krizi in ga je treba nujno preusmeriti, je dejal. V tem kontekstu ima izjemen pomen turizem, za razvoj katerega nudi Slovenija

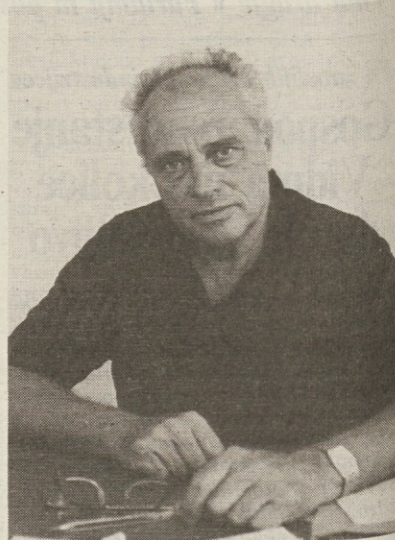
skorajda idealne pogoje. »Brez ekologije pa ne moremo razvijati turizma,« je dejal in ugotovil, da bo sodelovanje na tem področju neobhodno potrebno. Zato je omenil prizadevanja Slovenije, da sanira reko Sočo ter obalo ob Tržaškem zalivu, in pozval k skupni skrbi za Jadransko morje. Ob prošnji, da bi tukajšnje oblasti podprle slovenska prizadevanja za saniranje gospodarstva, pa je predlagal vzporejanje skupne turistične ponudbe na svetovnem kongresu industrijskih oblikovalcev, ki bo prihodnje leto v Ljubljani, in na razstavi Expo 1992, ki jo prireja Dunaj in Budimpešta. Svoje izvajanje je končal z obljubo, da bo posredoval natančne informacije o možnostih investiranja. (B. G.)

Ravnatelj SISSA prof. Daniele Amati: »Inštitut za inteligentne sisteme vzdrži kritike«

»Obžalovati moram, da postaja snujoči se Inštitut za inteligentne sisteme bolj znan zaradi pavšalnih kritik, ki letijo nanj, kot pa zaradi tega, kar resnično je oziroma bo. V resnici gre za projekt, ki sodi v samo konico sodobnega znanstvenega raziskovanja - tudi kar zadeva etično kakovost raziskovalnih metod - in ki je že požel laskave ocene tako v domači kot v mednarodni znanstveni skupnosti. Zato bi bilo želeli, da bi tudi kritike, če že morajo biti, bile na ustrezno visoki ravni.«

Tako nam je povedal prof. Daniele Amati, ravnatelj Mednarodne visoke šole za višje študije (SISSA) iz Miramara, pod okriljem katere nastaja v Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah zgoraj omenjeni inštitut. Pobudniki so si ga zamislili kot center za interdisciplinarno raziskovanje možganov, delno po vzoru Oddelka za možgane in spoznavne vede znamenitega Massachusetts Inštituta of Technology v Združenih državah Amerike, ki je doslej edini tovrstni raziskovalni center na svetu. Oddelek vodi ameriški Italijan Emilio Bizzi in prav njemu je SISSA poverila nalogo, da izdela okvirni načrt za tržaški Inštitut za inteligentne sisteme. Seveda to pomeni tudi izredno jamstvo za znanstveno kakovost projekta.

Toda načrt je že takoj ob svoji uradni predstavitvi pred letom dni naletel na ostre kritike pripadnikov krajevnih združenj proti vivisekciji in za zaščito živali. Njihov protest je kmalu odjeknil na deželni in vsedrjavni ravni, med drugim tudi v obliki interpelacij v deželnem svetu in v rimskem parlamentu. Skupina naravovarstvenih organizacij je zdaj začela tudi zbirati podpise proti njemu.



Prof. Daniele Amati

Kaj pa pravzaprav tako moti naravovarstvenike? Predvsem dvojce, in sicer genetska manipulacija ter eksperimentiranje z živalmi oziroma na njih. Oboje izredno omenja prof. Bizzi v svojem predstavitvenem poročilu med raziskovalnimi tehnikami snujočega se inštituta. Združenje LeAL je v enem izmed svojih kritičnih komunikativnih zapisalo, da naj bi v inštitutu nameravali genetsko manipulirati živčni sistem, kar naj bi omogočilo ostvarjanje »človeških bitij z vnaprej določenim vedenjem«. Kar zadeva eksperimentiranje na živalih, pa je po mnenju naravovarstvenikov že dovolj zgornje dejstvo, da Bizzijev načrt izredno govori o hlevčkih za poskusne kunce ter o operacijskih sobah. Obe ti stvari sta po mnenju naravovarstvenikov etično nesprejemljivi, zaradi česar bi bilo po njihovem treba načrt o Inštitutu za inteligentne sisteme temeljito revidirati, če že ne povsem opustiti.

»Te kritike so vsaj delno plod nesporazumov,« je povedal prof. Amati. »Tako npr. absolutno ne odgovarja resnici, da bi genetska manipulacija, ki jo predvideva naš načrt, neposredno zadevala živali, da ne govorim o človeških bitjih. Šlo bo izključno za poskuse "v epruveti" s skupinami celic. In cilj tega ne bo ostvarjanje spak, ampak boljše poznavanje možganov, kar bo seveda omogočalo tudi nove zdravniške posege.«

»Kar zadeva eksperimentacijo z živalmi, pa smo mnenja,« je nadaljeval ravnatelj SISSA, »da bi jo moral nadzorovati odbor, v katerem bi bili izvedenci v zdravništvu, živinozdravništvu, raziskovalci in predstavniki občinstva. Ta odbor bi moral imeti vedno dostop v laboratorije in bi moral delovati na osnovi strogih pravil, kakršne je v ZDA izdelal Vsehravni inštitut za zdravje. Gre za norme, ki natančno določajo, kakšni morajo biti življenjski pogoji in hlevčki, kakšne anestezijske postopke je treba uporabljati itd. Poudariti velja, da bo predhodna ugodna ocena odbora odločilna za finančno kritje raziskav in sploh za njihovo izpeljavo.«

Eksperimentacija na živalih bo torej vsekakor ena izmed raziskovalnih tehnik, ki se jih bodo posluževali v inštitutu, vendar ne bo edina. Ena izmed njegovih odlik bi morala pravzaprav biti prav ta, da bi v čim večji možni meri segali tudi po drugih tehnikah, kot sta zlasti kultura celic in računalniška simulacija. Vendar si je po mnenju prof. Amatiya nemogoče misliti, da bi z drugimi tehnikami in zlasti z računalniško simulacijo lahko povsem nadomestili eksperimentiranje na živalih, kot pravijo nekateri naravovarstveniki. »Računalniška simulacija nam omogoča, da izdelamo hipoteze, toda samo neposredno izkustvo nam lahko pove, ali hipoteze ustrezajo realnosti. Načelno odklanjati eksperimentacijo na živalih, češ da predstavlja "nekoristen sadizem", je neosnovano in v marsikaterem primeru pomeni odklanjati znanstveno raziskovanje kot tako, z vsemi posledicami, ki jih to ima. Očitno gre za zamotane zadeve, ki bi jih morali urejati na politični ravni. Vsekakor drži, da je bilo z eksperimentiranjem na živalih v preteklosti storjena marsikatera huda napaka in da so nekoč nanj gledali z nedopustno lahkomišelnostjo. Zdaj je treba paziti, da ne bi pretiravali v nasprotnem smislu,« je pristavil ravnatelj inštituta SISSA.

Očitno gre za probleme, okrog katerih se bo razprava nadaljevala. Pomembno bi bilo le, da bi se ne zadovoljilo ne na eni ne na drugi strani s stereotipi in pavšalnimi ocenami. Kot kaže, pa bo Inštitut za inteligentne sisteme prav kmalu začel postajati otipljiva stvarnost: že prihodnji mesec bo pri Padričah začel delovati fiziološki laboratorij, ki bo predstavljal prvo laboratorij, ki bo predstavljal prvo laboratorij. Vodil ga bo prof. Enrico Cherubini, ki je doslej bil raziskovalec ravnatelj zavoda INSERM v Parizu. Inštitut pa bi moral polno zaživeti v teku petih let.

M. B.

Na Pokrajini in pri ustanovi EZIT

Prva delovna obiska novega predsednika podjetja ACEGA

Občinsko podjetje ACEGA je pred kratkim dobilo novega predsednika, ki je demokristjan Giuseppe Skodler, tržaški voditelj Andreottijeve struje v stranki relativne večine. Tukajšnja Andreottijeva komponenta, ki se na deželni ravni sklicuje na stališča deželnega odbornika za prevoze Giovannija Di Benedetta, je sestavni del notranje večine, ki jo na Tržaškem vodi pokrajinski sekretar Sergio Tripiani. Novoimenovani predsednik ACEGA je začel predstavitvene obiske pri tukajšnjih javnih ustanovah ter izvoljenih upravah. Včeraj se je tako sestal z delegacijama Pokrajine in Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT).

Skodler in predsednik pokrajinske uprave Crozzoli sta največ pozornosti posvetila vlogi in načrtom podjetja ACEGA v okviru sodelovanja vseh javnih uprav v tržaški

pokrajini. Voditelj ACEGA je izrazil nujnost, da bi mestno podjetje za vodo, elektriko in plin v bližnji prihodnosti dobilo pokrajinsko razsežnost, medtem ko trenutno v glavnem krije potrebe tržaške občine. Srečanja na sedežu pokrajinske uprave se je udeležil tudi odbornik za finance Salvatore Cannone, ki se je med drugim zavzel za tesnejše sodelovanje med podjetjem ACEGA, Pokrajino in deželno upravo.

Na sedežu ustanove EZIT pa je tekla beseda predvsem o vlogi ACEGA v gospodarskem sektorju. V središču pozornosti je bilo zlasti sporno vprašanje cene vode za potrebe tržaških industrijskih obratov. Delegacijo ustanove EZIT je vodil predsednik Franco Tabacco, v njej pa sta bila še podpredsednik Antonio Minniti in načelnik komisije za izredne zadeve pri tej ustanovi Gianfranco Trebbi.

Mnenja in stališča o nedavnih precej ostrih polemikah in razhajanjih v stranki

Enotnost, razkol ali odcepitev: kam gre KPI?

Zaplet od dogajanjih v Perzijskem zalivu je pred kratkim dal povod za ostro polemiko v komunističnih vrstah, ki je dosegla vrhunec med parlamentarno razpravo, ko je prišlo do zelo otipljivega razkola med strankinim vodstvom in skupino senatorjev oziroma poslancev, ki se v glavnem prepoznava v stališčih Armanda Cossutte in predvsem Pietra Ingraa. Prvič v povojni zgodovini so se parlamentarci KPI javno razbili ob tako pomembnem političnem vprašanju. Večina, ki se sklicuje na vsehravne tajnika Achilleja Occhetto, je pri oceni vladne politike do novega nevarnega žarišča napetosti na Bližnjem vzhodu izbrala pot bele glasovnice, Cossuttova in Ingraaova manjšina pa je mimo uradnih strankinih sklepov zagovarjala drugačna stališča, kar je prišlo do izraza tudi med glasovanjem v Palači Madama in v Montecitoriu. Razhajanja o mednarodni politiki pa so dejansko razkrila globja nesoglasja in različna gledanja na to, kako pravzaprav naprej in kakšna naj bo nova stranka (ali »stvar« kot jo imenujejo nekateri), ki jo predlaga Occhetto, tako da ima človek vtis, da je vsa zadeva takšna, kot je bila pred spomladanskim kongresom v Bologni. O tem, kakšna je pravzaprav situacija smo vprašali za mnenje tukajšnjega pokrajinskega tajnika KPI Nica Costo in nekatere voditelje krajevnih strankinih sekcij in izvoljenih predstavnikov, ki verjetno najboljše poznajo utrip, pričakovanja in dvome komunistične baze.

»Mislim, da kljub razhajanjem nikakor ne gre dramatizirati teh dogodkov, ki se ne nanašajo na zunanje-politično usmeritev KPI, ampak zadevajo naš odnos do vladnega zadržanja,« nam je povedal Nico Costa, ki pa je tudi mnenja, da soglasje za vsako ceno ne prinaša nič dobrega in ne prispeva k razjasnitvi položaja. »Stranka v tem kritičnem trenutku nujno potrebuje predvsem jasnost in jasne izbire, nekateri pa žal že razmišljajo v strogi logiki notranjih komponent. Treba je seveda zadržati pravico do različnih gledanj in tudi do oporečnosti, večina pa ima tudi pravico, da gre naprej po svoji poti.«

Severino Sedmak, eden voditeljev kriške sekcije KPI, pa je mnenja, da se je pri specifičnem vprašanju Perzijskega zaliva Occhetto verjetno prenačil, istčasno pa odločno zavrača teze tistih, ki mislijo, da odcepitev nima drugih alternativ. »Komponenta, ki se bo ločila od KPI ali od nove stranke, ki bo iz nje nastala, nima bodočnosti. Dialektika med večino in manjšino je tudi v KPI nujno potrebna, zato res ne vidim alternative sodelovanju in skupni poti med različnimi dušami in komponentami v stranki. Izkušnja dela na bazi, z ramo ob rami s tovariši, ki so na kongresu glasovali za različne resolucije, pa dokazuje, da smo si ob velikih vprašanjih (kot je npr. boj za pravice Slovencev) enotni in da razhajanja prihajajo zlasti z vrha, kjer je opaziti spletke in oblastniške igre.«

»Ločitev bi bila v skrajnem primeru boljša kot popolna politična paraliza stranke. Sam vsekakor mislim, da do tega, kljub sedanja težki situaciji, vendarle ne bo prišlo in da se bo na prihodnjem kongresu sedanja položaja vendarle razčistil.« Sekretar devinsko-nabrežinske sekcije Walter Škerk je ob tem mnenja, da ima vsakdo pravico do svojega stališča glede etičnih in moralnih vprašanj, »teh stališč pa ne gre izkoriščati za politično bitko znotraj stranke«. Tajnik dolinskih komunistov Giuseppe Mauro pa misli, da »polemike iz prejšnjih dni gotovo ne prinašajo nič dobrega, zato tudi s precejšnjo težavo sledim tem dogajanjem«. Tudi Mauro je podobno kot Sedmak prepričan, da si ljudje, ki dnevno delajo po sekcijah, kljub različnemu gledanju na to ali ono vprašanje želijo enotnosti. »Na festivalih komunističnega tiska delajo in sodelujejo ljudje različnih notranjih komponent, ki pa vseeno težko razumejo razhajanja v Rimu, a tudi v tržaški federaciji. Odcepitev bi bila v vsakem primeru zgrešena. Uvedli smo sožitje med večinami in manjšinami (in to ne od včeraj) in prav je, da nadaljujemo po tej poti. Osebnost druge poti res ne vidim.«

Svetoivanski rajonski svetovalec Igor Canciani pa je tudi spričo nedavnih razhajanj v rimskem par-

lamentu prepričan, da »verjetno za razne komponente KPI ni več mesta pod isto streho«. »Preveč je nesoglasij in preveč je različnih gledanj, tako da bo do odcepitve skoraj gotovo prišlo postopoma, dejansko samo od sebe. Na eni strani bo ostala KPI, na drugi pa se bo rodila nova politična stranka, ki jo predlaga Occhetto. Tukaj ne bo izhodov, ker sem prepričan, da bo tudi v bodočnosti katerikoli argument dal povod za nove polemike in za dodatna razhajanja.«

Član vodstva openskih komunistov Dolfi Wilhelm nam je povedal, da že »po naravi nasprotuje polemikam, ki delijo in konec koncev šibijo stranko«. Po njegovem preživlja KPI precej težke trenutke svoje zgodovine, končni cilj vsakršnega razčiščenja pa bi morala biti vseeno enotnost, tudi zato, ker »mnogi člani in aktivisti pravzaprav večkrat ne razumejo rimskih dogajanj«. »Na bazi je vzdušje vsekakor mnogo boljše kot v vrhovih, kjer večkrat razmišljajo o "visoki politiki", manj pa o idealih svobode in pravice, ki sta osnovni gibal našega delovanja.«

»Situacija je šla tako daleč, da je treba na vsak način pospešiti izoblikovanje "stvari", ki jo predlaga Occhetto in večina v KPI,« meni zgornjska občinska odbornica Tamara Blažina, ki tudi pravi, da je treba pohiteti, da bodo Occhettovi politični predlogi čimprej dobili konkretno obliko. »V tej fazi je precej težko iskati kompromisna stališča med pristajši DA in NE, pospešiti je treba vsestransko delo za konstituantno, ki je izšla iz kongresa v Bologni. Vsak razkol bi gotovo pomenil ošibitev ne samo KPI, ampak vse italijanske leve, po drugi strani pa se mi zdijo res neizbežno, da izvajamo Occhettovo politično platformo z namenom, da se nam pridruži tudi druge levčarske komponente.« Blažinova ob tem tudi negativno ocenjuje nedavni razkol v senatu in v poslanski zbornici. »Škoda, da nismo uspeli najti in zagovarjati skupne linije, res pa je, da je to tudi simptom, ki dokazuje, da je v teh pogojih težko shajati pod isto streho.«

S. T.

Na Opčinah so v ponedeljek izvolili začasni odbor za FJK Svetovni slovenski kongres kot vez med Slovenci v domovini in po svetu

Ponedeljkovo srečanje, ki ga je v Prosvetnem domu na Občinah sklical področni iniciativni odbor Svetovnega slovenskega kongresa za Furlanijo-Juljsko krajino, je zbudilo med ljudmi veliko zanimanja in tudi radovednosti. Zamišljal se za kongres ni nova, ustanovili so se namreč že osrednji in območni iniciativni odbori, vendar je pred volitvami v Sloveniji in po njih zanimanje za to pobudo nekoliko upadlo. V naši deželi pa je pobuda marsikomu še nejasna in malo poznana.

O nekaterih vprašanjih in dvomih, ki so se porodili po političnih spremembah v Sloveniji, je spregovoril tudi tajnik Kongresa Vinko Ošlak, ki je prisotnim podrobneje predstavil pobudo. Eden izmed vzrokov za Kongres so bile prav nekatere nerazčiščene teme slovenstva, od diaspore do sprave, ki jih je močno poudarjala opozicija vladnega režima. Volitve so močno spremenile politični položaj v Sloveniji in nekaterim se je potem zazdelo, da so odpadli določeni osnovni razlogi za sklic Svetovnega slovenskega kongresa. Ošlak in člani iniciativnega odbora za FJK pa so seveda prepričani, da so temelji pobude povsem veljavni in aktualni. Osnovni predpostavki Kongresa sta zapisani tudi v prijavnici, ki so posamezniki dobili že na ponedeljkovem srečanju. Osnovna kongresna misel je namreč ta, da »Svetovni slovenski kongres povezuje in združuje Slovence in Slovence dobre volje doma in po svetu na temelju vzajemne pomoči in zavezanosti slovenstvu«. Razlogi zanj izhajajo iz zgodovine, sedanjega položaja in perspektiv slovenskega naroda, prav navedeni razlogi pa »narekujejo daljnosežno avtonomno, narodnostno in politično dejanje«, se pravi ustanovitve Kongresa. Le-ta naj bi v bistvu bil »nadstrankarska, nadideološka in nadkonfesionalna povezovalna in solidarnostna organizacija vseh Slovencev v domovini in po svetu, koder živijo«.

Formulacije so torej dokaj splošne, Ošlak pa je ponudil konkretno sliko, čeprav je res, da je Kongres v nastajanju in so njegove končne definicije odvisne od skupne volje udeležencev. Ob osnovni misli, da naj ustanova povezuje vse Slovence, kjerkoli živijo in delajo, naj bi bil Kongres tudi konkretna povezovalna mreža, ki bi postavljala v medsebojno relacijo kulturne, gospodarske, narodnostne in druge dejavnosti. Kongres naj bi bil mednarodna slovenska vez, ščitil pa bi tudi interese posameznikov in skupin, kjerkoli živijo. Če je Slovenija srce naroda, je njegov prostor povsod, kjer Slovenci živijo in delajo, to skupno duhovno in hkrati materialno osnovo naj bi ustvarjal prav Svetovni slovenski kongres. Resanici na ljubo gre za podobno misel, ki je narekovala tezo o »skupnem slovenskem kulturnem prostoru«, čeprav so nekatere vsebinske postavke drugačne, kot je bila drugačna tudi geneza zamisli.

Kongres naj bi bil zastavljen dokaj na široko, čeprav ne gre tu za lahko dejanje, saj bi v organizaciji sodelovali ljudje z dokaj različnimi stališči. Dokaz nekaterih sedanjih in verjetno tudi bodočih težav je bila na primer tudi razprava v Prosvetnem domu. Pristopna prijava je žela dokajšnje



odobravanje, mnenja pa so razdelile »Splošne teze za program Svetovnega slovenskega kongresa«. Kot je povedal član osrednjega slovenskega odbora Ravel Kodrič, je vseslovenski iniciativni odbor razpravljaj in sprejel misli prijavnice, teze pa so odraz skupine, ki jih je sestavljala. V omenjenem dokumentu, ki ga je pripravila komisija za statut, so navedeni štirje osnovni cilji, in sicer narodna sprava, samostojna in suverena država Slovenija, internacionalizacija slovenskega vprašanja in ohranjanje slovenstva zunaj domovine. Veliko prostora pa je odmerjeno zgodovinskim vprašanjem in kritiki prejšnjega režima. Nekatere teze in ocene izjave so povzročile kritike nekaterih diskutantov in utemeljile osnovni pomislek, da je zgodovinska ocena težko tudi že skupen dokument, saj bi bil Kongres prostor odprte razprave. Prav tako so nekateri opozorili, da so v tezah premalo poudarjena odprta vprašanja Slovencev v »zamejstvu« (problem zakonske zaštite) in v svetu. Nekateri pa so opozorili, da pobuda ne sme obiti v ocenjevanju preteklosti, ampak da mora predvsem iskati danes rešitve za jutri. Prav gotovo pa je, da bodo diaspora, vprašanja narodnih pravic, raznarodovanje in

odtujevanje med bistvenimi temami srečanj in zasedanj organizacije.

V povojih je seveda tudi organizacija Kongresa, čeprav že obstajajo osrednji in področni odbori v Sloveniji in po svetu. Začasni odbor za deželo Furlanijo-Juljsko krajino so imenovali na ponedeljkovem zasedanju, sestavljajo pa ga Boris Pahor (predsednik), Ravel Kodrič, Bojan Brezigar, Davorin Devetak, Jože Pirjevec, Maja Lapornik in Sergij Pahor. Boris Pahor bo tudi deželni delegat na zasedanju osrednjega iniciativnega odbora, ki bo v soboto dopoldne v okviru letošnje Drage. Pahor se je ob imenovanju zahvalil in dejal, da se je zamislil o podobnem kongresu porodila prav v Trstu, in to leta 1953, prispevek tržaških Slovencev pa bi moral biti tudi danes velik. Ob tem je še važno pripomniti, da so na ponedeljkovem srečanju sklenili, da se v naši deželi v Kongres prijavijo posamezniki, in to ne v zastopstvu organizacij, čeprav je tudi to vprašanje še odprto. Prijavnice pa so na voljo vsem, ki jih pobuda zanima in ki želijo aktivno sodelovati pri oblikovanju organizacije.

A. M.

Na sliki (foto Križmančič) z leve proti desni: Bojan Brezigar, Vinko Ošlak, Sergij Pahor in Ravel Kodrič.

Obvestilo tržaške občinske uprave

Prijaviti je treba vinske zaloge

Tržaška občinska uprava obvešča, da je treba do 6. septembra prijaviti zaloge vin in moštov. Prijave je treba predložiti na oddelku za davke in pristojbine v Ul. Granatieri št. 2, 3. nadstropje, soba št. 275. V njih je treba napisati, koliko bodo znašale zaloge vinskih proizvodov 31. avgusta 1990 popolno. Morebitne pošiljke na poti ob omenjeni uri mora prijaviti prejemnik. Prijave je treba izpolniti v petih izvodih na posebnih obrazcih, ki jih je pripravilo ministrstvo za kmetijstvo in ki jih je mogoče dvigniti v že omenjenem občinskem uradu.

Prijave so oproščeni: 1. zasebni potrošniki; 2. prodajalci na drobno, ki se poklicno ukvarjajo s trgovino in pri katerih količina vsakokratne prodaje ne presega 60 litrov; 3. prodajalci na drobno, ki uporabljajo kleti, urejene za skladiščenje ter za ustekleničenje vina, katerega količina ne presega 10 hektolitrov.

Kdor ne bo predložil prijave v predvidenem roku, ne bo mogel overoviti odpremnika za vino in mošče. Za kršilce so predvidene globe od 600 tisoč do 6 milijonov lir, poleg tega pa še objava obsodbe v vsaj dveh časopisih velike naklade na stroške obsojencev.

Naj mimogrede z zadovoljstvom zabeležimo, da nam je Občina Trst poslala gornje obvestilo v slovenščini.

Zanj so se odločili na podlagi nedavne županove odredbe Tržaška knjigarna od torka z novim delovnim urnikom

Od prihodnjega torka dalje bo Tržaška knjigarna na podlagi nedavne odredbe tržaškega župana spremenila delovni urnik. Kot je znano, odredba uvaja obvezne spremembe v delovnem urniku samo za cvetličarne in drogerije, ostali trgovci pa so popolnoma prosti pri izbiri urnikov (delovni čas vsekakor ne sme presegati 44 delovnih ur tedensko in 10 delovnih ur na dan). Knjigarne torej ne spadajo v kategorijo trgovin, ki morajo nujno spremeniti urnik. Vodstvo Tržaške knjigarne pa je vselej želelo ugotoviti, ali ne bi z nekoliko drugačnim urnikom lahko ugodilo večjemu številu odjemalcev kot doslej in je zato sklenilo izkoristiti možnosti, ki jih ponuja odredba.

Od torka, 4. septembra, do konca decembra - toliko naj bi pač trajala poskusna doba - bo knjigarna odprta po sledečem urniku: od torka do petka po odprti od 8. do 13. ure in od 14. do 19. ure. Ob sobotah pa bo obratovala samo dopoldne, in sicer od 9. do 13. ure. Dan počitka bo torej ostal isti kot doslej, knjigarna pa bo odslej zaprta ob sobotah popoldne.

Knjigarna bo izkoristila vseh 44 delovnih ur, ki ji jih dopušča zunanja odredba (zato da jih ne bi presegla, pa mora ostati zaprta eno popoldne). Razloge, ki so botrovali tej odločitvi, nam je povedala vodjakinjarnar Ilde Košuta, po mnenju katere bo nov urnik usrebral večjemu številu ljudi. »Če jim ne bo ustrezal«, je povedala, »pa se nam lahko odkrito priitoži, saj gre dejansko samo za poskusni urnik, ki

bo obveljal le v primeru, ko bi bila večina naših odjemalcev zadovoljna.«

Nov urnik naj bi bil vsekakor primeren iz več razlogov. Ob sobotah popoldne je knjigarna za razliko od drugih knjigarn namreč večinoma prazna. Ostale knjigarne imajo ob sobotah več kupcev, ker si ljudje med sprehodom po mestu ogledajo izložbe in iz radovednosti vstopijo v knjigarno. V Tržaško knjigarno pa prihajajo ljudje namenoma.

Po drugi strani bi medtedenski razširjeni urnik moral ustrezati več kategorijam ljudi. Zgodnejše odprtje naj bi torej ustrezalo osebam, ki gredo zjutraj zgodaj v službo, opoldansko pa uslužbencem, ki so ob uri kosila prosti in dijakom, ki se težko vrnejo popoldne v mesto.

Četudi bi izbrali drugačno rešitev, je še povedala Košuta, pa mora biti knjigarna ob sobotah dopoldne nujno odprta zaradi prodaje časopisa.

Ognjeni zublji v hiši v Škednju

Danes ponoči se je v Škednju vnel močan požar. Pričeli so namreč goriti kletni in pritlični prostori hiše št.61 v Ul. dei Giardini. Na kraj požara so gasilci poslali kar pet avto-cistern, saj je ogenj ogrožal tudi prvo nadstropje stavbe. Ko poročamo, nam seveda ni znano, koliko škode je povzročil ogenj.

Naravovarstvena tema v dolinski občini Razhajanja o delovanju zadnjega kamnoloma

Kamnolom nad Borštom in Ricmanji je že več let v središču pozornosti prebivalcev bližnjih vasi. O negodovanju teh občanov jasno pričajo številne akcije za zbiranje podpisov (ena od teh je bila na pobudo borštanskega PD Slovenec) in zahteve po javnih srečanjih z občinskimi upravitelji. Pred časom je prišlo tudi do jasnega, sicer ne zelo korektnega »pisnega« napada na dolgoletnega lastnika kamnoloma, ko se je izpod peresa neznanega avtorja na obcestnem zidu pod kamnolomom pojavil napis »Scoria bandito«.

Problem je pred nedavnim spet sprožil tiskovno sporočilo, ki sta ga podpisala dolinska občinska svetovalec Boris Gombač (SSK) in Roberto Raffaele (KD). V njem sta izrazila zaskrbljenost zaradi onesnaženja in gmotne škode na poslopih kot posledice dejavnosti kamnoloma. Na pristojne oblasti, torej na Deželo FJK, Občino Dolina in Krajevno zdravstveno enoto sta naslovila vprašanje, s katerim želita izvedeti, ali omenjeni kamnolom spoštuje vsa pravila, ki jih predpisuje zakon. Na pristojne organe pa so prosti pismi naslovili tudi podpisniki »prebivalci iz Boršta, Zabračca in deloma tudi iz Ricmanj«.

Za mnenje smo zaprosili Stojana Sancina, odbornika za ekologijo v novi dolinski občinski upravi, in Borisa Gombača, svetovalec Slovenske skupnosti in člana medobčinskega sveta KZE. Sancin je problem obravnaval predvsem kot upravitelj. »Dovoljenja za kamnolome izdaja Dežela, Scoria ga je zadnjič obnovil leta 1980, in sicer za 14 let. Zemljišče, na katerem obratuje, je zasebna lastnina in spada deloma v dolinsko, deloma pa v tržaško območje. Trenutno kopljejo na »tržaškem« delu, na ostalem pa so že poskrbeli za dogovorjeno ozelenitev. Pri tem moram poudariti, da je bil kamnolom nad Borštom prvi, pri katerem je dolinska občinska uprava že leta 1980 dosegla, da se s pismenim dogovorom z Deželo obveže za smotno kopanje in poznejšo ozelenitev izkoriščene površine na lastne stroške. Te pogoje predvideva tudi deželni zakon o kamnolomih, ki so ga odobrili pred približno petimi leti, a še ni operativen. Obenem gre pojasniti, da sta ostala dva kamnoloma v dolinski občini - oba v Boljuncu - prenehala z delovanjem, ker nista dobila ne dovoljenja ne potrebnega zemljišča. Le-to je namreč last boljunske srenje, katere lastnino je do nedavne obnovitve upravljala Občina, ki zemljišča ni dala več v najem za tovrstno dejavnost.«

»Delovanje kamnolomov enkrat letno pregleduje neformalna deželna komisija, ki je le posvetovalnega značaja. Pod strogim nadzorom sta tudi jakost razstreliva in količina min. To povečati pomeni le denarno potrat, saj je točno izmerjeno sorazmerje med potrebnim razstrelivom in najučinkovitejšim delom. Za poškodbe na hišnih pročeljih, ki naj bi jih povzročalo razstreljevanje min, ni praktičnih naprav,

s katerimi bi nedvomno dokazali, da je vzrok škode prav razstrelivo v bližnjem kamnolomu. Zato bi moral vsak prizadeti posameznik vložiti tožbo in pred sodniki dokazati, da je lastnik kamnoloma glavni krivec.«

»Drugi problem sta zračno in zvono onesnaževanje: za oboji je pristojna KZE. Doslej so izvedli več meritev, po katerih so ugotovili, da je količina prahu pod mejo škodljivosti. Poleg tega pa Sciorov kamnolom proizvaja apnenčast prah, ki prav gotovo ni prijeten, a ne povzroča poklicnih bolezni. Tudi za dokaz zvočnega onesnaževanja je potrebna natančna in zanesljiva dokumentacija. Doslej pa ni nihče ne skušal ne uspel dokazati, da je delovanje kamnoloma res škodljivo. K temu moram dodati še to, da količina pridobljenega materiala odgovarja začetnemu načrtu in da je manjše pomankljivosti zasledila le gozdna straža.«

Občinski svetovalec Boris Gombač je mnenja, da se problem tega kamnoloma uokvirja v širšo obravnavo industrijskih objektov, ki bi jih dolinska občina morala upoštevati pri zaščiti okolja. »Prej kot interpelacija je bilo julijsko pismo poziv vsem ustanovam, ki skrbijo tudi za okolje, naj nastopijo resno. Ne gre za zaprtje kamnoloma, gre le za »spodbujanje« k večji meri politične volje v dolinski občinski upravi. Problem zato obsega tudi ostale objekte, kot so Tovarna velikih motorjev, čezalpski naftovod, obrtna cona in hitra cesta, za katero smo že na začetku zahtevali postavitev akustičnih panov in posebnega asfalta, ki bi vpiljal ropot prometa. Vse to v smislu preventivnega posega, ki je kljub raznim ugovorom možen, ker potrebna dokumentacija že obstaja. Dogaja pa se, da se v vaseh pod kamnolomom tresejo hiše ob razstreljevanju min. Poleg treslajev pa so prebivalci tega območja izpostavljeni še večjemu zračnemu onesnaževanju, predvsem zaradi prahu, ki se vidno nabira na šipah in po drevsih. Neprijeten je tudi ropot naprave za lomljenje kamna. Vsekakor se zavzemamo predvsem za omejevanje škode in za uvedbo strogega nadzorstva nad objekti, ki lahko predstavljajo nevarnost za okolje. Čeprav je pristojnost dolinske občine omejena, bi bilo dobrodošlo reševanje problema v sodelovanju z ostalimi pristojnimi ustanovami.« Zato Gombač zahteva, da Občina sestavi paritetično komisijo, v kateri bi bili poleg odbornika prisotni svetovalci, vaščani in naravovarstvene ustanove. Komisija naj bi bila tudi posrednik med prizadetimi stranmi, ščitila bi občana in zato - čeprav je kamnolom v mejah normative - zahtevala, da se zmanjša jakost min in ugotovi, ali naprave proti onesnaževanju ustrezno delujejo.

(dam)

† Dne 28. t. m. nas je zapustila naša draga sestra in teta

Marija Daneu

Pogreb pokojnice bo jutri, 30. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Kontovelu.

Žalostno vest sporočajo sestra Mila z otrokoma Marinom in Denise, sestra Slava z možem Cvetom in sinom Vasilijem, svak Angel in sva-kinja Sandra ter drugo sorodstvo.

Trst, Kontovel, 29. avgusta 1990

(Pogrebno podjetje Zimolo)

29. 8. 1983
Draga

29. 8. 1990

Marica



Kdor te je poznal, se te spominja kot neutrudno borko za boljše bodočnost delovnega ljudstva in idealov socializma.

Alma in svojci

Trst, 29. avgusta 1990

Ob izgubi dolgoletnega uslužbenca Frančkota Miliča izrekajo uprava in uslužbenci Občine Zgonik globoko sožalje prizadetim svojcem.

Prvo je bilo na sporedu v ponedeljek zvečer na Pončani Javna srečanja komunistov o problemu javnega prevoza

Tržaška komunistična federacija načrtuje vrsto javnih pobud o kočljivih vprašanjih javnega prevoza in cestnih povezav v našem mestu. Prvo srečanje, ki je bilo v ponedeljek zvečer v Ljudskem domu na Pončani, je bilo namenjeno prometu in avtobusnim prevozom ACT in luči načrtov občinske uprave za omejevanje avtomobilskega prometa v strogem mestnem jedru. Komunisti so mnenja, da morajo občinski upravitelji čimprej razkriti javnosti načrte o tem vprašanju, beseda pa je tekla tudi o nekaterih načrtovanih spremembah na prograh mestnih avtobusov, med drugim na progi št. 6, ki povezuje Sv. Ivan z Barkovljami. Z zadovoljstvom so vsekakor sprejeli vest, da bo župan Richetti v kratkem s posebnim upravnim odlokom določil nekatere omejitve v prometu v Terezijanski četrti, kot je pred poletnim premorom sklenila občinska skupščina.

Diskutanti so se zavzeli za tesnejše sodelovanje komunističnih upraviteljev v konzorcijskem podjetju za prevoze ACT in v upravnih telesih drugih pristojnih ustanov. Od tod je izšel tudi predlog za tesnejše stike med komunističnimi sekcijami v obratih ACT, ACEGA in ENEL. Beseda je tekla tudi o nekaterih odprtih sindikalnih vprašanjih, s katerimi se soočajo uslužbenci v prevoznem sektorju. Javna srečanja in predavanja o teh problemih se bodo vsekakor nadaljevala tudi prihodnji teden.

Izšla je septembrska številka revije »Messaggi Registrati«

Te dni je izšla druga, septembrska številka mesečnika »Messaggi Registrati«, ki ga izdaja zadruga Rosselli. Številka je tokrat posvečena športni dejavnosti, ki jo revija obravnava tako s tekmovalnega in spektakularnega vidika kot z načrtovalnega, medicinskega, upravnega in socialnega vidika.

Med prispevki naj omenimo zapis Corrada Pagliara in Gianfranca Orla o vprašanju športnih struktur, in to predvsem z arhitektonskega in upravnega vidika. Fabiana Romanutti je intervjuvala tržaškega občinskega odbornika za šport in prosti čas Roberta De Gioio, Ivan Fischer predsednika košarskega kluba Stefanel Bepija Stefanela, Antonio Pergola don Maria Vatto, Rita Savani Giadrossi pa Huberta Perflera. O vprašanjih športne medicine se je Angelo Cristaldi razgovarjal z dr. Antoniom Nuciarjem, medtem ko je Valeria Hocza opravila primerjavo med položajem športne medicine v Italiji in na Madžarskem. Za ljubitelje spektakla je Roberto Danese intervjuval Danielo Mazzuccato, revija pa prinaša tudi uvodni oziroma zaključni poseg Gianfranca Carboneja in Alesandra Perellija.

Z obredi in slovesnostmi počastili zaščitnika treh cerkva sv. Jerneja



Kot smo že poročali, so konec preteklega tedna tri cerkve na Tržaškem praznovala svojega zaščitnika sv. Jerneja, in sicer na Opčinah, v Mačkoljah in Barkovljah. V tem okviru je bil v nedeljo zvečer v openski cerkvi med drugim tudi koncert Paganinijevih skladb, ki sta jih izvajala violinist Branko Brezovšek in kitarist Andrej Varl. V Mačkoljah pa so sv. Jerneja počastili s slovesnim verskim obredom in s tradicionalno blagoslovitvijo vozil, zvečer pa so priredili družabnost na prostem.

Na sliki (foto Magajna) koncert v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.

Smučarji in njihovi prijatelji se tudi poleti odzovejo družbi



Na uspelem »Smučarskem prazniku«, ki ga je na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah priredil SK Brdina, je v nedeljo številne zbrane zabaval znani ansambel Happy day. (Foto Magajna)

V Križu lep uspeh tridnevnega praznika domače sekcije KPI



Na vrtu Ljudskega doma v Križu se je v ponedeljek zvečer končal festival komunističnega tiska, ki ga je priredila krajevna sekcija KPI J. Verginella ob sodelovanju MPZ Vesna in skupine mladih domačinov. V nedeljo sta se občinstvu predstavila kantavtorja Ivo Tul in Andrea Guzzardi, v ponedeljek pa so nastopili mladi plesalci iz mesta in iz dolinske občine. V soboto in nedeljo je za ples igral ansambel Zodiaco, v ponedeljek pa ansambel TAIMS. Na sliki (foto Magajna) člana plesne skupine KD F. Prešeren.

šolske vesti

Glasbena matica Trst naproša, da kdor ni še potrdil vpisa za šolsko leto 1990/91, naj to stori do vključno petka, 31. t. m.

Na liceju France Prešeren se bodo začeli popravni izpiti v soboto, 1. septembra, ob 8.30. Razpored je na oglasni deski.

Dne 7. t. m. je bil objavljen v Uradnem listu razpis natečaja po naslovih za stolice in mesta na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah. Natečaja se lahko udeležijo tisti, ki so med šolskimi leti 1982/83 in 1988/89 poučevali vsaj 360 dni s predpisano diplomom in ki imajo habilitacijo za poučevanje oziroma usposobljenostno diplomom. Rok za vlaganje prošnje zapade 5. septembra. Vse informacije in obrazce nudi Sindikat slovenske šole, Ul. Carducci 8, II. nad., tel. 370301, ob torkih od 16. do 17. ure in ob četrtek od 11. do 12. ure.

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois sporoča, da se pisni popravni izpiti za knjigovodje in geometre začnejo v soboto, 1. septembra, ob 8.30 na glavnem sedežu. Podroben razpored izpitolov je razobešen na šolski oglasni deski.

Ravnateljstvo državnega učiteljskega A. M. Slomšek obvešča, da se popravni izpiti začnejo v soboto, 1. septembra, ob 8.30 s pisno nalogo iz italijanščine. Koledar izpitolov je na vpogled v šolskih prostorih.

Glasbena matica obvešča, da je vpisovanje novih gojencev za šolsko leto 1990/91 od 3. do vključno 9. septembra na šoli Glasbene matice v Trstu, Ul. R. Manna 29, od 8. do 12. ure.

Na državnem poklicnem zavodu J. Stefan se bodo začeli popravni izpiti v soboto, 1. septembra, ob 8.30. Razpored izpitolov je na vpogled na šolski oglasni deski.

gledališča

MIRAMARSKI PARK

Poletna prireditev LUČI in ZVOKI

Jutri, 30. t. m., ob 21.00 predstava v nemščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

Naslednje predstave: v soboto ob 21. in ob 22.15 predstavi v italijanščini; v torek ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev organizira izlet na Brione in Labin 19. septembra. Vpisovanje bo 7. septembra ob 9. uri na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

KD Primorsko - Mačkolje priredi v nedeljo, 9. septembra, izlet za svoje člane v mesto Caorle in bližnje lagune. Vpisovanja sprejema Danica Smotlak, tel. 232114, do 1. septembra.

Državni poklicni zavod za industrijo in obrt J. Stefan prireja takoj po jesenskih izpiti in pred začetkom šolskega leta tridnevni izlet v Kamniške Alpe po slovenski transverzali. Program, pojasnila in vpisovanje je v tajništvu šole do vključno torka, 4. septembra (tel. 568233).

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella pa »Aktualnosti neoklasicizma«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtek in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00.

V bivšem anglikanskem templju je na ogled razstava »Potovanje, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V Palači Costanzi bo še jutri na ogled razstava z naslovom PRIMA DELL' URA-GANO. Razstavo je organizirala tržaška letovišcarska ustanova v sodelovanju s Krožkom Maritain. Urnik: od 10. do 13. ure ter od 17. do 20. ure.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V konjušnicah in v nekaterih dvorinah Miramarskega gradu ter v dvorani Franco na Trgu Libertà je na ogled do konca avgusta razstava »Stanovanjska kultura na periferiji cesarstva«. Urnik: vsak dan od 10. do 18. ure.

Na Gradu sv. Justa bo do konca avgusta na ogled razstava ruskega slikarja, kostumista in designerja Erteja. Urnik: vsak dan od 10. do 19. ure.

Na sedežu letovišcarske ustanove v Miljah je odprta do 31. t. m. razstava »Padri e figli - continuità nell'arte triestina«.

Na sedežu letovišcarske ustanove v Sesslanu je do konca avgusta odprta razstava »La grafica della bottega del Tintoretto«.

V občinski galeriji v Miljah - Trg republike - bodo 31. t. m. ob 18. uri odprli razstavo slikarja Silvia PEČARIČA. Razstava bo na ogled do 8. septembra.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 29. avgusta 1990

JANEZ

Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 19.50 - Dolžina dneva 13.28 - Luna vzide ob 15.55 in zatone ob 24.00.

Jutri, ČETRTEK, 30. avgusta 1990

SREČKO

PLIMOVANJE DANES: ob 0.18 najnižja -19 cm, ob 13.12 najvišja 19 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28,4 stopinje, zračni tlak 1016,7 mb rahlo narašča, veter 13 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja s sunki 32 km na uro, vlaga 45-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 22,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nivi Jasa, Alexia Grillo, Giovanni Spirito, Terenza Dema, Marco De Feo, Lorenzo Simone, Fabio Fontana, Giulia Gorenzschach, Andrea Gossi.

UMRLI SO: 89-letna Libera Sartori, 87-letna Elsa Molinari, 78-letni Giuseppe Mennuni, 84-letna Maria Menis, 88-letna Natali Mosetti, 22-letni Riccardo Vendramelli, 80-letna Ada Veronese.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 27. avgusta,

do sobote, 1. septembra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Skedenj), Ul. Revoltella 41.

Nabrežina (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Skedenj), Ul. Revoltella 41, Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1.

NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1. NABREŽINA (tel. 200466), MILJE - Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

Dekliški zbor Vesna obvešča, da se bodo redne pevске vaje pričele v torek, 4. septembra, ob 20.30 v Domu A. Sirka. Vabljeni tudi nove pevke.

koncerti

Glasbeni september

Jutri, 30. t. m., ob 12. uri bodo v Muzeju Revoltella, Ul. Diaz 27, na tiskovni konferenci predstavili ciklus koncertov z naslovom Glasbeni september, ki jih organizirata Združenje Promusica in Cappella Civica.

Miramarski festival

Danes, 29. t. m., ob 11.30 bo v dvorani za tiskovne konference na tržaški Občini predsednik odbora Trieste 2000 Franco Ricchetti predstavil glasbeno prireditev z naslovom »1. miramarski festival«, ki se bo odvijala v Miramarskem gradu 31. t. m. ter 1. in 2. septembra.

Glasba in prijateljstvo

V soboto, 1. septembra, ob 22. uri bo na terasi kopališča Ausonia prireditev, na kateri bodo sodelovali kantavtorji in glasbene skupine iz Trsta in dežele Furlanije-Juljske krajine.

razne prireditve

NAŠ PRAZNIK na Krmenki - Dolinska sekcija Slovenske skupnosti sporoča, da bo njen letošnji tradicionalni Naš praznik 1., 2. in 3. septembra na prireditvenem prostoru na Krmenki (pri Domju). Vse tri večere bo priložnost za ples ob zvokih znanih ansamblov Krt iz Kranja in Karavank. V kulturnem delu programa v nedeljo popoldne bodo koncert godbe na pihala iz Nabrežine, pozdrav in politični govor. Vse tri dni delujejo kioski z jedmi na žaru in domačim vinom. Vabljeni vsi!

Vaška skupnost vabi konec tedna v Bane na TRADICIONALNO ŠAGRO POD KOSTANJ. V nedeljo, 2. septembra, »mantenjada« z Godbo iz Ricmanj in ples parterjev.

Pevska zbor Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin v sodelovanju z Zadrujo Grmada Devin prirejajo KONCERT GODBE NA PIHALA NABREŽINA v petek, 31. t. m., ob 20. uri pred restavracijo Dama Bianca v devinskem portiču. V primeru slabega vremena bo koncert naslednjega dne ob isti uri.

kino

ARISTON - 21.00 The Abyss, r. James Cameron.

EXCELSIOR - 17.30, 22.15 Chi ha paura delle streghe, r. Nicolas Roeg, i. Anjelica Huston.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 22.15 Legami, r. Pedro Almodovar, □

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Uccelli 2, srh., □

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 Major League - la squadra più scassata della lega, i. Tom Berenger, Charlie Sheen.

NAZIONALE III - 16.20, 22.15 Dolci piaceri carnali, porn., □□

NAZIONALE IV - 18.30, 22.15 La legge del desiderio, r. P. Almodovar, □□

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 L'attimo fuggente, r. Peter Weir.

MIGNON - 17.00, 22.15 La chiave, r. Tinto Brass, i. Stefania Sandrelli, □□

LJUDSKI VRT - 21.15 Sesso, bugie e videotape.

EDEN - 15.30, 22.00 Donne bestiali, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 Senti chi parla, i. John Travolta, Kristie Alley.

LUMIERE - Zaprt.

ALCIONE - 18.30, 22.10 Ore contate, r. Dennis Hoper.

RADIO - 15.30, 21.30 Quel desiderio bagnato sotto la pelle, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

28. 8. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1144,950	1130.—
Nemška marka	739,550	738.—
Francoski frank	220,450	217,500
Holandski florint ...	656,140	650.—
Belgijski frank	36,002	35.—
Funt šterling	2231,500	2200.—
Irski šterling	1983,500	1980.—
Danska krona	193,500	190.—
Grška drahma	7,476	7.—
Kanadski dolar	1003,850	970.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	7,995	7,700
Švicarski frank	896,350	885.—
Avstrijski šiling	105,049	103,500
Norveška krona	190,900	188.—
Švedska krona	200,710	198.—
Portugalski eskudo ..	8,392	7.—
Španska peseta	11,980	11.—
Avstralski dolar	954,750	880.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1536,850	—

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611



DOLINA 445 (Trst)

Tel. (040) 228800 - 228000

Telefax (040) 228053 - Telex 461105

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT
REPMATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

Dupond namesto Nurejeva vodja baleta pariške Opere

Patrick Dupond, dosednji étoile pariške Opere je postal novi direktor opernega baleta in tako nadomestil dosedanjega vodjo Rudolfa Nurejeva. Sicer ugledna zadolžitev je v njegovi sorazmerno kratki in briljantni karieri verjetno najzahtevnejša »vloga«, kar so mu jih do tega trenutka poverili.

Sedaj 30 let star Patrick Dupond je svojo baletno kariero začel prav v Baletni šoli pariške Opere. V baletni ansambel so ga sprejeli leta 1974, prvi plesalec je postal leta 1978, étoile pa dve leti kasneje. Vseskozi je nastopal kot solist in mnogi priznani koreografi so mu posvetili svoja dela. Tako je bil prvi interpret Petitovega baleta Le Fantome de l'Opéra (1980) in Spoerlijevega Fille mal gardée (1981). John Neumeier je zanj postavil solistični balet Nijinski, Roland Petit pa mu je poveril vlogo protagonista v svojem Le chat botté (1986). Izredna partnerica mu je bila Elisabetta Terabust. Zadnja tri leta je vodil Ballet National de Nancy. V intervjuju takoj po imenovanju za direktorja pariške Opere je potrdil, da bo zapustil mesto v Nancyju, ker se ne bi mogel deliti med dve tako pomembni službi, tudi ne bi bilo pošteno do sodelavcev. Zdi se, da so prav nesporazumi, ki so izhajali iz preštevilnih obveznosti, botrovali odpovedi dosedanjemu umetniškemu vodji pariške Opere Nurejevu. Slavnega plesalca so namreč zadnje čase ostro kritizirali, ker je prepogosto

zapuščal ansambel in posvečal preveč časa in pozornosti svojim nastopom v okviru številnih turnej.

V že omenjenem intervjuju je Dupond potrdil, da se namerava v celoti posvetiti ansamblu Opere. Skupino sestavlja 150 odličnih plesalcev, čeprav so v zadnjem času najsvetlejše »zvezde« - tako kot sam Dupond - zapustile ansambel. Dupond namerava spremeniti vrsto stvari, med katerimi prav govo delovne pogoje. Po njegovem mnenju mora ansambel precej več nastopati, tudi na turnejah po vsem svetu, sodelovati mora predvsem s slavnimi francoskimi koreografi, kot sta, denimo, Bejart in Petit, lotiti pa se mora tudi postavitev drugih slavnih osebnosti, kot so Alvin Ailey, John Neumeier, Jerome Robbins, Pina Bausch in Jiri Kilian.

Patrick Dupond je prav pred kratkim snemal film z Alainom Delonom in igral zagoneznega plesalca, ki je zapleten v neki umor. Nastopal je že tudi v musicalu in je celo izdal ploščo. Sicer namerava še naprej nastopati kot étoile v okviru pariške Opere, v alternaciji s kolegi. Kot vedno optimistično razpoložen se namerava zelo potruditi, da bi v Operei zavladovalo novo vzdušje, ker pravi, da balet ni samo vprašanje vrhunske tehnike, temveč in predvsem vprašanje razpoloženja. Uspelo mu je uresničiti svoje mladostne sanje. In dodaja: »Upajmo, da bo trajalo!«

ženska in njena stvarnost

Iz studenca mladosti še ne bomo pili

breda pahor



Sandra Milo



Marta Marzotto

Nekatere vselej prisotne in »večno mlade« dame italijanskega vip sistema, kot sta Marta ločena Marzotto in Sandra Milo, so bile ob objavi vesti, da so v ZDA odkrili »sredstvo večne mladosti«, nadvse vesele in upanja polne. Zato so vžičeno izjavljale, da je veliko bolje in manj utrudljivo zaužiti nekaj doz hormonov, kot pa se nenehno potiti v telovadnicah, hoditi redno k maserjem in se občasno zateči k lepotnim kirurgom (kar redno počno in o tem tudi vedno obveščajo javnost). Kot veliko drugih ljudi pa bodo tudi te dame, ki dajo veliko na svoj videz, precej razočarane, kajti malo verjetno je, da bodo lahko užile blagodejne učinke hormona Hgh ali kakšnega podobnega sredstva. Možnosti, o katerih se govori v zvezi s hormonom Hgh, bodo po vsej verjetnosti glede na izjave strokovnjakov, ki so izvedli toliko razvpiti »pomlajevalni« poskus,

prišle v poštev za današnji najmlajši rod ali šele za naše potomce. Omenjeni hormon ureja rast pri človeku. Z njim so v ZDA med posebnim poskusom »pomladili« nekaj starejših oseb, ki so se prostovoljno prijavile.

Mi pa se bomo morali še v bodoče zadovoljiti z upanjem, da bo znanstveno raziskovanje na tem področju v naslednjih letih prišlo do presenetljivih odkritij, ki bi nadkrilila dosedanje poskuse s hormonom Hgh. Ob tem pa, kot priporočajo strokovnjaki, lahko sami naredimo veliko uslugo, če skušamo s preventivnimi ukrepi (telesnimi vajami in pravilno prehrano) lajšati posledice neizogibnega staranja.

Znanstveniki seveda mislijo predvsem na zdravstvene posledice bolj kot na lepotne, nad katerimi pa je zaskrbljenih vse več oseb obeh spolov. Verjetno je v preteklosti držalo pravilo, ki je ženskam pripisovalo nečimr-

nost, moškim pa nonšalanso nad lastnim izgledom. Raziskave javnega mnenja, anketa, vse množičnejši obisk moških v telovadnicah in lepotnih salonih, izjave zdravnikov, maserjev in estetikov pa nesporno pričajo, da današnji moški da veliko več na lastno zdravje in na izgled kot v preteklosti.

Ob upoštevanju dejstva, da je lep »zdrav« izgled v bistvu skoraj nujen za uspeh v družbi in da je zunanost še vedno med glavnimi merili za oceno »vrednosti« ženske, je zanimanje, ki ga je vzbudila vest o iznajdbi »mladostnega napoja«, povsem razumljivo. Vodo na požar navdušenja pa so začeli med prvimi nalivati prav iznajditelji »magičnega sredstva«, ki so začeli opozarjati na številne stranske učinke predolgega uživanja hormona Hgh. Prevelike količine bi namreč lahko s časom povzročile diabetes, artritis in težave v kardiovaskularnem sistemu. Zato kljub navdušenim izjavam približno dvajsetih starejših moških, ki so se podvrgli »pomlajevalni kuri« z urejevalcem človeške rasti, je dr. Robert Rudman z Medical College Milwaukee, ki je bil med avtorji znanstvenega članka o »pomlajevalnih« lastnostih hormona Hgh, izjavil, da »nikakor ne gre za studenec mladosti«.

Vsekakor pa je odkritje o »pomlajevalnih« učinkih hormona rasti še pospešilo znanstveno raziskovanje o raznih povzročiteljih staranja in o sredstvih, s katerimi bi se lahko zoperstavili najzoprenejšim znakom staranja. V zadnjih letih se je kategorija zdravih izredno razširila, saj so med nje uvrstili razne preparate, ki vsebujejo vitamine. O blagodejnih učinkih teh vitaminskih sestavin se je pred leti veliko pisalo, strokovnjaki jih ne zanikajo, vendar pa opominjajo, naj ljudje z njimi ne pretiravajo.

Še strožji so znanstveniki v zvezi s kozmetičnimi preparati, kajti po njihovem mnenju bi preprosti in poceni vazelin enako učinkoval kot izredno drage kreme. Najboljše orožje proti staranju je po njihovi oceni vzdrževanje prožnosti »sivih možganskih celic« in mišic, za kar zadošča deset minut telovadbe in dihalnih vaj na dan.

Stalinov vnuk bo v filmu igral deda

Evgenij Jakovlevič Džugašvili ali z drugimi besedami Stalinov vnuk bo v kratkem nastopal v vlogi velikega Josipa Visarjonoviča v filmu, ki ga bodo prav v kratkem začeli snemati v Sovjetski zvezi.

Vest je objavila včeraj Pravda. Film, ki bo nosil naslov *Vojna je vojna* za vse, bo režiral gruzinski režiser Devi Abašidze. Popolnoma jasno je, da bo nosil film o verjetno najslavnejši gruzinski osebnosti gruzinski pečet, saj je producent Gruzija-film. Snemanje naj bi v glavnem potekalo prav v njenih ateljejih. Potomec »jeklenega moža«, ki se je rodil v Gruziji leta 1879, umrl pa je v 74 let star v Moskvi, je dolgo razmišljal preden je sprejel vlogo, čeprav se je v preteklosti že ukvarjal z gledalištem. Evgenij je sin Jakova, ki je bil seveda Stalinov sin in ki so ga ujeli ter ustrelili Nemci med drugo svetovno vojno.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Risanke	9.00 Nanizanki: Lassie, 10.15 La mia terra tra i boschi, vmes risanke	7.00 SP v kolesarstvu na dirkališču (iz Tokia)	8.50 Video strani	13.45 Tenis: odprti turnir Združenih držav Amerike v Flushing Meadowu (posnetki srečanj prvega kola)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 V Evropo in nazaj; 8.40 Revival; 9.10 Mladinska nadaljevanja: Alica v čudežni deželi (2. del); 9.35 Instrumentalni solisti; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Južnoameriška folklor; 12.00 Intervju; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Naši zbori: Mladinski zbor Vesela pomlad in Trio Zvezde; 13.20 Priljubljene melodije; 13.40 Oblaki so rudeči; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Večna ženska proza; 16.30 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden Wolfganga Amadeusa Mozarta; 18.00 Med zemljo in sanjami; 18.25 Znani ansambli; 19.20 Zaključek.
9.30 Pravljica nanizanka: Nova cesarjeva oblačila	10.40 Dokumentarec: La storia più inverosimile	12.00 Film: L'amante segreta (kom., It. 1941, r. Carmine Gallone, i. Alida Valli)	9.00 Spored za otroke in mlade: Ciciban, dober dan - Oblaki, sonce, dež in veter, 9.10 nanizanka Alice in njena družina	16.45 Tenis: turnir v Flushing Meadowu (prenos srečanj tretjega dne prvega kola, poročajo Rino Tommasi, Roberto Lombardi in Ubaldo Scana-gatta)	
10.15 Film: Ramon il messicano (vestern, It. 1967, r. Maurizio Pradeaux, i. Robert Hunder)	11.05 Nanizanka: Monopoli	13.30 Opera v salonu	9.30 Mozaik. TV drama: Da capo (pon.), 10.50 nadaljevanja Music Hall (pon. 3. dela)	18.50 TVD Novice	
11.55 Vreme in kratke vesti	13.00 Dnevnik	14.00 Deželne vesti	11.40 Video strani	19.00 Odprta meja	
12.05 Nanizanka: Su e giù per Beverly Hills	13.30 Rubrika o gospodarstvu	14.10 Dokumentarec: Avstralijska - Evkaliptov gozd	16.30 Žarišče (pon.)	19.30 Stičišče	
12.30 Dok.: Juha in lesniki	13.45 Nadaljevanja: Beautiful	15.05 Nanizanka: Vita col nonno	17.00 Poletna noč (pon.), vmes nad. Sin z otoka	20.00 Tenis: turnir v Flushing Meadowu (prenos srečanj tretjega dne prvega kola)	
13.30 Dnevnik	14.15 Nan.: Saranno famosi	16.00 EP v off shoru	18.00 Dnevnik in poslovne informacije		
14.00 TV igra: Ciao fortuna	15.30 Variete: Ghibli	16.45 Film: Vivere insieme (kom., ZDA 1952, r. George Kukor, i. Judy Hollyday)	18.10 Dokumentarec: Po sledeh napredka		
14.15 Film: Il passo del diavolo (vestern, ZDA 1950, r. Anthony Mann, i. Robert Taylor)	16.35 Nanizanka: Mister Belvedere	18.15 Poletje Magazin 3	18.35 Spored za otroke in mlade: nadaljevanja Moja družina in ostale živali (9. del)		
15.40 Nad.: Madame Bovary	17.00 Film: La paura fa 90 (kom., It. 1951, r. Giorgio Simonelli, i. Silvana Pampanini)	18.45 Sportna rubrika: Derby	19.10 Risanke in TV okno		
16.50 EP v atletiki	18.30 Večerne športne vesti	18.55 Vreme in dnevnik	19.30 Dnevnik in vreme		
19.50 Vreme in dnevnik	18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco	19.30 Deželne vesti in Drobci	20.00 Film tedna: Kako zelena je bila moja dolina (ZDA, črno-beli)		
20.40 Film: Joe Kidd (vestern, ZDA 1972, r. John Sturges, i. Clint Eastwood, Robert Duwall)	19.45 Dnevnik in sport	20.00 Dok.: Divja lepota	21.35 Glasbena oddaja: Sofijski solisti		
22.10 Ob izvolitvi mis Italije	20.30 Nadaljevanja: Il colpo (krim., It. 1986, r. Sauro Scavolini, 1. del)	20.30 Nan.: I Professionals	22.00 Dnevnik in vreme		
22.25 Dnevnik	22.00 Glasbena oddaja: Il nuovo Cantagiro, vmes (23.00) dnevnik	21.20 Film: Borsalino and Co. (dram., Fr. 1974, r. Jacques Deray, i. Alain Delon, Daniel Ivernel), vmes (22.20) večerni dnevnik	22.20 Poletna noč, vmes nanizanke Pri Huxtablovih, Sin z otoka in 'Alo, 'alo		
22.45 Film: Sei uomini d'acciaio (dram., ZDA 1980, r. Steve Carrer, i. Lee Majors)	0.15 Dnevnik in horoskop	23.25 Nanizanka: Il nero e il giallo	0.20 Video strani		
0.25 Dnevnik in vreme	0.30 Film: L'ora della verità (dram., It.-Fr. 1952, r. Jean Delannoy, i. Michele Morgan, Jean Gabin)	0.25 Nočni dnevnik			
0.35 Rockovska noč		0.55 Pred 50 leti: Dolga pot povratka			
1.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni					

CANALE 5	RAI 2	ITALIA 1	ODEON	TV Slovenija 2	RADIO KOPER (slovenski program)
8.00 Nanizanke: Simon Templar, 9.00 Marcus Welby M.D. - Partita di baseball, 9.55 Un dottore per tutti	8.15 Nanizanka: Bonanza - La barriera	8.30 Nanizanke: Superman, 9.00 Ralph Supermaxie-ro, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skip-py il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Adams	9.00 Nanizanki: Quattro in amore, 9.30 Captain Nice	16.50 EP v atletiki (iz Splita, poročata reporterja Rožman in Stare)	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na vala radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Povepke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Lj.
10.30 Aktualno: Forum - La voce della lana	9.15 Film: Vertigine (dram., It. 1941, r. Guido Brignone, i. Camilla Horn)	12.30 Tenis - turnir US Open (iz New Yorka)	12.30 Film: Il supermercato più pazzo del mondo	21.00 Svet poroča	
11.15 Kviza: Doppio slalom, 11.45 O.K. Il prezzo è giusto	11.00 Nadaljevanja: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo	13.30 Nanizanke: Appartamento in tre, 14.00 Star-sky & Hutch, 15.05 Gior-ni d'estate	15.30 Film: Due donne speciali (dram., ZDA 1987, r. Fiel-der Cook)	22.30 Mednarodni rokometni turnir (iz Doboja)	
12.45 Superclassifica Show Story	12.00 Nanizanka: Lou Grant - Black out	15.20 Glasbena oddaja: Dee-Jay Beach in Ibiza	17.00 Nanizanki: Gli inafferrabili, 18.00 Doc Elliot	23.30 EP v atletiki: dnevni pregled in povzetki	
13.45 Film: L'urlo e la furia (dram., ZDA 1959, r. Martin Ritt, i. Yul Brynner)	12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke	16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke	19.00 Film: Ponzio Pilato (zgod., It. 1961, r. Irving Rapper, i. Jean Marais)		
15.20 Nanizanke: Dalle nove alle cinque, 15.50 Man-nix, 16.50 Diamonds, 17.55 Mai dire sì - Sangue blu, 18.55 Top Secret - Il fantasma di J. Edgar	13.40 Nad.: Sentieri	18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Supercopter, 19.30 Casa Keaton	20.00 Benny Hill Show		
19.50 Kviz: Quel motivetto... (vodi R. Vianello)	14.30 Nanizanka: Falcon Crest	20.00 Risanke	20.30 Film: Ponzio Pilato (zgod., It. 1961, r. Irving Rapper, i. Jean Marais)		
20.30 Variete: Bellezze al bagno 2	15.30 Nadaljevanje: Amando-ti, 17.00 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini	21.30 Nogomet: prijateljska tekma Real Madrid-Milan (iz Madrida)	22.30 Film: Anni pericolosi (dram., ZDA 1984, r. Jan Egleson, i. John Savage)		
22.30 Nanizanka: Charlie's Angels - Angeli in attesa	19.30 Nad.: Febbre d'amore	23.35 Rubrika: Ai confini dello sport	0.30 Aktualno: Chic (pon.)		
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show	20.30 Film: Polvere di stelle (kom., It. 1973, r. i. Alberto Sordi, i. Monica Vitti)	0.05 Catch in poletni boks			
1.10 Film: I disperati della gloria (vojni, Fr. 1964, r. Henry Decoin, i. Curd Jürgens)	22.35 Film: Gli ottimisti (kom., VB 1973, r. Anthony Sim-mons, i. Peter Sellers, Marjorie Yates)	1.35 Nanizanka: Benson			
	0.40 Filmske novosti				
	1.45 Nanizanki: Cannon - La registrazione omicida, 1.45 Barnaby Jones - Controfigura per un morto				

TELEFRILI	ODEON	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	RADIO KOPER (italijanski program)
12.00 Risanke in rubrika	9.00 Nanizanki: Quattro in amore, 9.30 Captain Nice	8.15 Nanizanka: Bonanza - La barriera	7.00 SP v kolesarstvu na dirkališču (iz Tokia)	16.50 EP v atletiki (iz Splita, poročata reporterja Rožman in Stare)	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Okoli sveta; 9.15 Clic, 9.35 Popevke; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družina; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Zivio poletje; 16.00 Igre; 16.20 Poletje v živo; 17.00 Kul-tura in šola; 17.05 Hot Hits; 18.00 Puzzle; 18.30 Najlepše popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program - Glasba.
13.00 Nanizanka: L'albero delle mele	12.30 Film: Il supermercato più pazzo del mondo	9.15 Film: Vertigine (dram., It. 1941, r. Guido Brignone, i. Camilla Horn)	12.00 Film: L'amante segreta (kom., It. 1941, r. Carmine Gallone, i. Alida Valli)	21.00 Svet poroča	
13.30 Film: Peccato (dram., r. King Vidor, i. Bette Davis)	15.30 Film: Due donne speciali (dram., ZDA 1987, r. Fiel-der Cook)	11.00 Nadaljevanja: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo	13.30 Rubrika o gospodarstvu	22.30 Mednarodni rokometni turnir (iz Doboja)	
15.00 Nanizanke: Navy, 15.30 Il brivido e l'avventura, 16.00 Police News	17.00 Nanizanki: Gli inafferrabili, 18.00 Doc Elliot	12.00 Nanizanka: Lou Grant - Black out	13.45 Nadaljevanja: Beautiful	23.30 EP v atletiki: dnevni pregled in povzetki	
17.00 Risanke	19.00 Film: Ponzio Pilato (zgod., It. 1961, r. Irving Rapper, i. Jean Marais)	12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 Riuscirà la nostra carovana a...	20.00 Benny Hill Show	13.40 Nad.: Sentieri	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
19.30 Dnevnik	20.30 Film: Ponzio Pilato (zgod., It. 1961, r. Irving Rapper, i. Jean Marais)	14.30 Nanizanka: Falcon Crest	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
20.00 Rubrika: Voglia d'estate	22.30 Film: Anni pericolosi (dram., ZDA 1984, r. Jan Egleson, i. John Savage)	15.30 Nadaljevanje: Amando-ti, 17.00 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
20.30 Okrogla miza	0.30 Aktualno: Chic (pon.)	19.30 Nad.: Febbre d'amore	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
21.30 Nan.: Trauma Center		20.30 Film: Polvere di stelle (kom., It. 1973, r. i. Alberto Sordi, i. Monica Vitti)	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
22.30 Nočne vesti		22.35 Film: Gli ottimisti (kom., VB 1973, r. Anthony Sim-mons, i. Peter Sellers, Marjorie Yates)	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
23.00 Nanizanka: Navy		0.40 Filmske novosti	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		
24.00 V Francinem salonu		1.45 Nanizanki: Cannon - La registrazione omicida, 1.45 Barnaby Jones - Controfigura per un morto	13.45 Nadaljevanja: Beautiful		

TELE 4	ODEON	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	RADIO KOPER (italijanski program)
(Se povezuje s sporedi Italia 1)	9.00 Nanizanki: Quattro in amore, 9.30 Captain Nice	8.15 Nanizanka: Bonanza - La barriera	7.00 SP v kolesarstvu na dirkališču (iz Tokia)	16.50 EP v atletiki (iz Splita, poročata reporterja Rožman in Stare)	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na vala radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Povepke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Lj.
Lastne oddaje:	12.30 Film: Il supermercato più pazzo del mondo	9.15 Film: Vertigine (dram., It. 1941, r. Guido Brignone, i. Camilla Horn)	12.00 Film: L'amante segreta (kom., It. 1941, r. Carmine Gallone, i. Alida Valli)	21.00 Svet poroča	
19.30 Dogodki in odmevi	15.30 Film: Due donne speciali (dram., ZDA 1987, r. Fiel-der Cook)	11.00 Nadaljevanja: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo	13.30 Rubrika o gospodarstvu	22.30 Mednarodni rokometni turnir (iz Doboja)	

Glasbena in druga kulturna srečanja bodo sledila do 12. oktobra

V petek v Kanalu svečan začetek niza prireditev ob Kogojevih dnevih

V petek, 31. avgusta, se bodo z večernim koncertom Slovenskega okteta in otvoritvijo razstave male plastike akademskega kiparja Zdenka Kalina v Kanalu začeli letošnji Kogojevi dnevi. Sklop glasbenih in drugih kulturnih srečanj prireja vsako leto v tem času organizacijski odbor pri prosvetnem društvu Soča v Kanalu. V šestih tednih bodo vse do 12. oktobra sledili najrazličnejši programi predvsem glasbe dvajsetega stoletja. S tem nameravajo pobudniki v izbrani glasbi, umetniški besedi in likovni kulturi osvežiti spomin na še vedno skrivnostno osebnost kanalskega rojaka skladatelja Marija Kogojca.

Svečana otvoritev Kogojevih dnevov '90 bo v petek ob 19.30 na Kontradi v Kanalu z govorom slovenskega ministra za kulturo Andreja Capudra. Slovesnosti bo v kanalski cerkvi sledil koncert Slovenskega okteta. Še pred tem pa bo tradicionalno srečanje kulturnih delavcev, ki ga vsako leto sklicujejo ob Kogojevih dnevih. Srečanje bo v petek ob 15. uri v prostorih hotela Neptun v Kanalu. Tokrat so izbrali temo "Ne kar velevala mu stan - lik pri-

morskega duhovnika" in se z njo želijo vključiti v letošnje praznovanje 100-letnice rojstva primorskega pisatelja Franceta Bevka ter obuditi spomin na lik njegovega kaplana Martina Čeder-maca. Srečanje kulturnih delavcev bo vodil zgodovinar in publicist dr. Branko Marušič, pričakujejo pa tudi prispevke mnogih kulturnikov, publicistov, duhovnikov in drugih javnih delavcev.

Kot rečeno bo letošnje Kogojeve dneve spremljala razstava del kiparja Zdenka Kalina, ki jo bodo odprli prav tako v petek v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu. Zdenko Kalin se je rodil 11. aprila 1911 v Solkanu, že ob izbruhu prve svetovne vojne pa se je z družino - med petimi brati je bil tudi Boris, ki je tako kot Zdenko postal kipar - preselil v Ljubljano. Prav po Borisovemu zgledu se je Zdenko navdušil za likovno ustvarjanje. Študiral je na likovni akademiji v Zagrebu, kasneje pa je na študijskem potovanju po Italiji in nato v Parizu poglobil svoje poznavanje kiparskih zakonitosti in utrjeval lastni ustvarjalni stil. Kritiki ga ocenjujejo kot subtilnega oblikovalca

portretov, ženskih aktov, otroških figuric in spomeniške plastike. Še posebno cenijo njegove elegantno izpeljane figure otrok, ki jih je oblikoval zlasti v petdesetih letih.

Na IACP razgovor o stanovanjski krizi

Na sedežu ustanove za gradnjo ljudskih hiš IACP sta se te dni sestala njen predsednik Saracino in občinski odbornik za socialna vprašanja Salvatore Colella, ki so ju spremljali funkcionarji obeh ustanov. Razgovarjali so se o stanovanjskih problemih v Gorici in o s temi povezanih programih IACP. Ustanova namreč obnavlja poslopja bivših hotelov Pri zlatem jelenu in Pri treh kronah ter še druge stare stanovanjske komplekse na Kornu, v Ul. Carducci, D'Annunzio, Del Santo in Favetti. Ugotovili so, da bo potrebno poiskati še nove vire finančnih sredstev, saj je tudi zaradi problema izgonov povpraševanje po stanovanjih zelo veliko.

Prvi teden v septembru na gradu Dve glasbeni prireditvi v režiji Kulturnega doma

Poletna kulturna sezona na goriškem gradu se postopoma izteka. Dosele smo bili priča pestri in zanimivi kulturni ponudbi, ki je zajemala glasbene večere, gledališke in filmske predstave, folklorne nastope itd. Te so na goriški grad pritegnile precejšnje število gledalcev in poslušalcev. Še posebej velja to za filmske predstave. V celoten okvir prireditev so se pozitivno vključile tudi manifestacije slovenskih goriških kulturnih organizacij (Kulturni dom, Zveza slovenskih kulturnih društev, Mladinski krožek, ZSSDI in SSG), ki so pritegnile pozornost širše goriške publike. Naj tu omenimo glasbeni koncert "2 x Go" z ansambloma Avtomobili iz Nove Gorice in Flaxygang iz Gorice, nato prvi poletni Pajk's show ter koncert Witz orchestra iz Trsta; nenazadnje pa je treba omeniti še serijo gledaliških predstav Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta po raznih goriških vaseh. Torej iz tega zornega kota lahko brez dvomov trdimo, da je bila slovenska poletna sezona na Goriškem tudi letos precej bogata in raznolika. Poletna sezona na goriškem gradu se bo dokončno sklenila v prvi polo-

vici septembra. V tem času pa bosta na sporedu še dve glasbeni prireditvi, v priredbi slovenskih goriških organizacij. Prva bo na sporedu v sredo, 5. septembra, ob 21. uri, ko bo pod šotom na gradu nastopil znani jugoslovanski ansambel country glasbe "Plava Trava Zaborava" iz Zagreba, ki sodi med najboljše evropske skupine tovrstne glasbe. Skupina je v goriških krogih precej znana, saj je pred leti že nastopila tudi v Štandrežu. Za koncert Zagrebčanov vlada precejšnje zanimanje, še posebej pri ljubiteljih tovrstne glasbene zvrsti, saj so ti koncerti neposredno vezani na svojevrstno "kavbojsko folkloro".

Na drugem koncertu, ki bo v petek, 7. septembra, ob 21. uri bo nastopila priznana skupina "Sartorello Forniture Group" iz Vidma. Skupina, ki predvaja tako imenovano "fusion music", je ravnokar opravila daljšo turnejo po Italiji in bo prav z goriškim koncertom zaključila svoje letošnje poletne nastope. Koncert prireja Kulturni dom s sodelovanjem zadruge Multithema iz Gorice ter z goriško pokrajinsko upravo.

V prihodnjem tednu bosta torej na goriškem gradu še dve prireditvi, ki bosta prav gotovo pritegnili pozornost goriškega občinstva — in to ne le mladih — saj sta primerni za okuse vseh generacij. Naj k zgornjemu dodamo še, da je v Kulturnem domu v teku predprodaja vstopnic za oba koncerta.

Dan planincev bo 9. septembra pri Krnskih jezerih

Tradicionalni dan planincev bo tokrat na Primorskem in sicer 9. septembra pri Domu pri Krnskih jezerih. Drugo nedeljo septembra bodo pri Krnskih jezerih pripravili tudi pastirski dan.

Uradna slovesnost bo ob 11. uri pri planinskem domu, ki je letos posebno dobro obiskan, med obiskovalci pa so vse bolj številni tuji gostje.

Dostop do Doma pri Krnskih jezerih, ki ga upravlja planinsko društvo Nova Gorica je mogoč iz različnih strani. Goričanom najbližji je dostop iz Lepene, od Doma dr. Klementa Juga, do koder se je mogoče pripeljati z avtom ali avtobusom. Do cilja je približno dve uri hoje.

Zanimiva, čeprav precej daljša, je pot preko Komne, saj zahteva okrog pet ure hoje po zanimivi in razgibani planoti.

razna obvestila

Vpisovanje v šolo Glasbene matice v Gorici bo od 3. do 14. septembra. Uradi v Ulici Croce so odprti od ponedeljka do petka od 10. do 14. ure. Ravnateljstvo naproša dosedanje gojence, naj zaradi organizacijskih zadev potrdijo vpis do 7. septembra.

ZSSDI in KSD Vipava prirejata v nedeljo, 2. septembra, od 10. ure dalje puskne vožnje s jakaji po Vipavi blizu Pipanovih hlevov. Vabljeni.

Občina Sovodnje obvešča, da v avgustu podjetje Mazzulini ne bo pobiralo odpadnega papirja in železa. Naslednja redna mesečna akcija bo šele v petek, 28. septembra.

Uprava knjižnice Damira Feigla sporoča, da je knjižnica do 31. avgusta zaprta.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Che cosa ho fatto io per meritare questo«.

VERDI 18.00-22.00 »Sorvegliato speciale«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Confessioni immorali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprtlo.

EXCELSIOR Zaprtlo.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Delta force comando«.

SVOBODA Šempeter Danes zaprtlo. Jutri 20.30 »Lambada«.

DESKLE Danes zaprtlo. Jutri 20.00 »Lolita«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Občinska lekarna št. 2 — Comunale n. 2 — Ul. Garzarolli 154 — tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. Antonio — Ul. Romana 147 — tel. 40497.

pogrebi

Danes ob 11. uri Giuseppina Devetaj iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 12.30 Giustina Jerončič iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Priprave na skorajšnji sejem Flash moda '90

Na razstavišču ob ločniškem mostu se bo do konca tedna odvijala mednarodna folklorna prireditev, vendar so že v teku tudi priprave na sejem Flash moda, ki bo v začetku oktobra, točneje od 5. do 8.

Organizatorji napovedujejo dokajšnje spremembe v predstavitvi sicer odmevne prireditve. Prostor, tako v paviljonih, kakor tudi na odprtem, bodo izrabili smotrneje. Tako se bodo modni defileji, ki so se lani odvijali v paviljonu D, tokrat v posebej prirejenem paviljonu na odprtem. Paviljon B bo gostil defileje "flash moda relax".

Veliko prostora bo na sejmu imela Deželna ustanova za razvoj obrtništva (ESA). Pripravlja namreč zaokrožen pregled prisotnosti in dejavnosti na področju obrtništva v Furlaniji-Juljski krajini.

V soboto popravni izpiti 19. septembra začetek šole

Novo šolsko leto se bo pričelo 19. septembra, še prej, in sicer v soboto, 1. septembra, ob 8.30 pa bodo na vrsti popravni izpiti na višjih srednjih šolah. Na slovenskih šolah se bo predstavilo ocenjevalnim komisijam 105 dijakov. Na gimnaziji liceju P. Trubarja bo imelo popravne izpite 11 dijakov. Pričeli bodo s pisno nalogo iz slovenščine. Ustni del bo na sporedu v četrtek, 6. septembra, ocene pa bodo znane dan kasneje.

Na Trgovskem tehničnem zavodu Ž. Zoisa, kjer je 34 kandidatov, bodo prav tako pričeli s slovensko nalogo, nato bodo na vrsti naloge iz angleščine, matematike, trgovstva, srbourvaščine in praktična vaja iz strojepisja. Izide bodo objavili v sredo, 5. septembra.

Na učiteljsku S. Gregorčiča bo popravljalo 12 dijakinj. Najprej bo na vrsti italijanska naloga, sledila ji bo slovenska. Ustni del bo na sporedu v petek, 7. ocene pa bodo znane dan kasneje, v soboto, 8. septembra.

Na trgovskem zavodu I. Cankarja - na tej šoli je 25 kandidatov - bodo pričeli z nalogami iz italijanščine, strojepisja, stenografije ter laboratorijsko preizkušnjo za obdelavo tekstov. Četrtek in petek bosta posvečena ustni preizkušnji. Ocene bodo znane v torek, 10. septembra.

Še o izpiti na industrijskem zavodu Galilei, kjer se bo komisiji predstavilo 23 dijakov. Prvi dan bodo pisali slovensko nalogo. Izpiti se bodo zaključili v četrtek, 6. septembra. Ocene bodo objavili v soboto, 8. septembra.

Vzgojitelji iz treh dijaških domov na seminarju o transakcijski analizi

V slovenskem dijaškem domu Simon Gregorčič v Gorici se je predinoči začel seminar za vzgojitelje slovenskih dijaških domov v zamejstvu. Sledi mu dvaindvajset slušateljev dijaških domov iz Trsta, Gorice in Celovca. Seminar, ki ga prirejata s pomočjo Zavoda za šolstvo Slovenije, je postal že redna prilika za srečevanje, izobraževanje in poklicno izpopolnjevanje vzgojiteljev pred začetkom novega šolskega leta. Namen seminarja je namreč predvsem poglobljanje strokovnih znanj s področij, ki se nanašajo na zahtevno problematiko vzgoje v narodnostno mešanem okolju. Lani so na podobnem študijskem srečanju, ki je prav tako potekalo v Gorici, načeli novo poglavje. S profesorico Stanko Gavrić iz Beograda so namreč spoznali ali začeli spoznavati ti. transakcijsko analizo. Slušatelji so bili s seminarjem izredno zadovoljni in so že lani izrekli željo, da bi letos še poglobili to tematiko. Potem ko je odpadla možnost, da bi se seminar odvijal v Beogradu so se tako ponovno zbrali v Gorici, kjer te dni ponovno v družbi prof. Gavrić poglobljajo poznavanje transakcijske analize.

Seminar je predinoči odprl ravnatelj goriškega dijaškega doma Edmund Košuta, ki je prisrčno pozdravil vse navzoče in jim zaželel prijetno in uspešno bivanje v Gorici, nato pa sta govorila tajnik Slovenske kulturnogospodarske zveze Dušan Kalc in predsednik odbora za vzgojo in izo-



brazevanje pri SKGZ prof. Darko Bratina. Kalc je obravnaval stanje in probleme med Slovenci v Italiji po prelomnem letu 1989, ki je tako na mednarodnem prizorišču kot v nam bližjih okoljih prineslo pomembne novosti. Po eni strani je torej manjšina pred novimi izzivi, po drugi pa še vedno pričakuje zakonsko priznanje svojih pravic. Bratina je v svojem posegu posvetil pozornost vprašanju z vzgojno-izobraževalnega področja.

Posvet se je včeraj in danes nadaljeval z intenzivnim študijskim delom,

večerne ure pa so posvečene družabnosti. Danes je tudi predviden obisk razstave Langobardov v Čedadu, zvečer pa obisk folklorne festivala. Seminar se bo zaključil jutri, ko napovedujejo ob 11. uri prihod slovenskega ministra za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo dr. Petra Vencija in direktorja Zavoda za šolstvo dr. Srečka Zakrajška.

Na sliki (foto Marinič) uvodno zasedanje na seminarju vzgojiteljev.

Rok za prijave na tečaj zapade 31. t. m.

V kratkem začetek triletnega poklicnega tečaja za bolničarje

Z naglimi koraki se bliža za šolarje in dijakke konec počitnic. Tiste, ki so dokončali višjo srednjo šolo in nameravajo nadaljevati študije, čaka težka odločitev izbire fakultete. Kdor nima teh dolgoročnih načrtov in bi se rad prej zaposlil, se lahko usmeri v poklicne tečaje, ki poleg teorije predvidevajo tudi praktično delo. Med te spada šola za poklicne bolničarje, ki jo v Gorici vodijo redovnice s sedežem v Ul. Vittorio Veneto 185 (tel. 531659). Odveč je poudarjati pomen tovrstnega dela in potrebo po bolničarjih, ki jih je dandanes premalo. Zato je nevarnost brezposelnosti po končanem študiju zelo majhna, čeprav je v prvih časih po dokončanem tečaju zaposlitev možna bolj v privatnih kakor v javnih strukturah: treba se je prilagoditi in počakati nekaj mesecev na razpis natečajev.

Kdor bi se želel vpisati na ta tečaj, mora zelo pohiteti, saj zapade rok prijaviteljstva, to je 31. t. m. Pogoji za vpis sta opravljeni dve leti državne višje srednje šole in prepustitev v tretji razred.

Že 5. septembra je na vrsti vstopni izpit, ki obsega pisno nalogo in ustno spraševanje iz splošne kulture. Po tej selekciji se okrog 20. septembra začne redni pouk. Nekaj mesecev so slušatelji sicer le na poskušnji, kajti odločitev za dokončen sprejem je preložena na januar. Tečaj traja tri leta in predvideva teoretični del, ki je precej zahteven, ter prakso za skupnih 4.600 ur. Delo, oziroma praksa v bolnišnici spada v okvir izobraževalnega ciklusa in zato ni plačano. Kljub temu skuša de-

žela priskočiti na pomoč študentom s štipendijo (približno 350 tisoč lir mesečno). Za tiste, ki stanujejo daleč ali nimajo drugega bivališča, so v zavodu na razpolago tudi sobe.

Praznik krvodajalcev sovojenjske sekcije

Krvodajalci, člani sovojenjske sekcije Združenja prostovoljnih krvodajalcev pripravljajo ob koncu prihodnjega tedna svoj praznik, s katerim želijo obeležiti 3. obletnico organizirane delovanja.

Prireditve bo v soboto, 8. septembra, v Sovodnjah, kjer se bodo krvodajalci ob 18. uri zbrali pred Kulturnim domom. Ob 18.30 bodo v sprevidu in ob spremstvu godbe na pihala "Kras" iz Doberdoba šli do spomenika pred županstvom in tam položili venec. Ob 19. uri bo v cerkvi maša za pokojne krvodajalce.

Praznovanje sovojenjskih krvodajalcev se bo sklenilo v Kulturnem domu ob 20. uri, kjer bo krajši kulturni spored ter podelitev priznanj.

Rajonski svet

V ponedeljek, 3. septembra, ob 20.30 je napovedana seja rajonskega sveta za Podturn in Sv. Ano. Osrednja točka dnevnega reda je opredelitev programa. Seja bo v prostorih v Ulici Vittorio Veneto, 7.

Aretacije in zaplemba mamil

Policijski organi so v zadnjih časih poostri nadzorstvo nad razpečevanjem in uživanjem mamil. Tako so v Tržiču zasedli 27-letnega Rocca Iacoviella, s stalnim bivališčem v Ulici Fratelli Cervi 7 in pri njem našli večjo količino mamil. Nekaj mamil so našli tudi ob preiskavi na domu.

Iacoviella, ki je menda že star znaneč tržiške policije, so agenti komisarjata ustavili v mestnem središču. Ker je obstajal upravičen sum, da hrani mamilo tudi v stanovanju, so se takoj odločili tudi za preiskavo, ki je bila, kot kaže, uspešna.

Ker je količina zaseženega mamil krepko presežala minimalno dozo, za osebno uporabo, so Iacoviella seveda pospremili v Ulico Barzellini v Gorici.

Prejšnjo soboto so policisti tržiškega komisarjata prijavi goriški prefekturi lastnika avtomobila, 23-letnega G.P. iz Tržiča zaradi posesti mamil. Izvidnica je namreč na Trgu Unità zaustavila vozilo, v katerem sta bili še dve dekleti in prijatelj, vsi doma iz Tržiča. Med pregledom so dobili in zaplenili 100 miligramov heroína.

Karabinjerji iz Tržiča pa so prijavi dva mladeniča iz Gradeža zaradi posesti manjše doze heroína.

Organi pregona na Trziškem so v zadnjem času, tudi v sodelovanju z letečim oddelkom goriške kvesture ter drugimi organi poostri nadzorstvo. V mrežo nameravajo, poleg majhnih rib, namreč zajeti tudi katero večjo.

Gorica od danes v znamenju plesa in glasbe

Nastopajo folklorne skupine iz desetih držav

Drevi bo na goriskem razstavišču Espomego svečan začetek že tradicionalnega večdnenevnega folklornega festivala v organizaciji goriske Pro Loco, ki bo poživil mesto z mednarodno prisotnostjo. Do nedelje, 2. septembra, bo Gorica prizorišče atraktivnega in bogatega sporeda folklornih manifestacij, ki obsegajo plesne nastope, dvodnevni kongres in spreved po mestnem središču. Letošnja izvedba je še posebej pomembna, ker sta na vrsti dve okrogli obletnici: spreved so prvič organizirali pred 25 leti, festival pa pred 20. V tem obdobju je torej tudi Gorica dala svoj delež pri združevanju in sklepanju trdnih prijateljskih vezi med narodi. Vedno več je tudi navdušenih gledalcev, ki bodo letos dali svoj doprinos manifestaciji s tem, da bodo izbrali najbolj priljubljeno skupino. Tej je namenjena posebna nagrada "Goriški grad".

Vse je torej pripravljeno za sprejem folklornih skupin, ki zastopajo deset držav. Skupina "Dzitr" iz Toga je odpovedala svojo udeležbo in bo namesto te nastopila skupina "Doina Yiului" iz Craiove (Romunija). Sicer so svojo prisotnost zagotovile vse ostale skupine: "Sa Sartiglia" iz Oristana, "La Savioie" iz Chambéryja (Francija), "Lykio Ellinidon" iz Drame (Grčija), "Ukraine Mria" iz Luova (SZ), "Šohajka" iz Dolnih Bojanovic (Češkoslovaška), "A

Shcaffette" iz Termolija (Campobasso), "Obuča" iz Beograda, "Sangrina Bunda" iz Džakarte (Indonezija) in "Mexico compania nacional de danza folklórica" iz S. Salvadorja (Mehika). Tem se bo pridružila še skupina "Gorets" iz Vladikavkaza (SZ).

Letošnji festival se bo odvijal pod geslom "Gradimo mostove med ljudmi in med narodi". Ta naziv bo spremljal celotno manifestacijo, ki se ponaša z res raznoliko mednarodno prisotnostjo in se vsako leto vedno bolj spreminja v svetovno folklorno srečanje. V kulturnem pogledu se torej Gorica s časom vse bolj uveljavlja v svetovnem merilu, saj sta poleg folklornih prireditvev znana še natečaj v zborovskem petju "Seghizzi" in violinski natečaj za nagrado "R. Lipizer".

Letos se vrača v Gorico tudi simpozij ljudskih tradicij, ki je 16. zapored in edini v tej zvrsti. Govor bo o aktualnem problemu vraževerstva, iracionalnosti in o nevtralizaciji neznanega. Sodelovalo bo lepo število strokovnjakov in izvedencev. Uradna otvoritev bo v petek zjutraj ob 9. uri v občinski sejni dvorani, kjer bodo tudi predavanja. Simpozij se bo nadaljeval v popoldanskih urah in ves naslednji dan (s pričetkom ob 9. uri), zaključil pa se bo okrog 18.30.

Drevi bo nastop skupin iz S. Salvadorja in iz Kavkaza nekaj uvod v letošnji festival na predvečer slovesne otvoritve, ko bodo ob prisotnosti krajevnih oblasti prižgali plamen prijateljstva. V približno dveh urah programa bo plesalo okrog 40 Mehikancev z bogatimi in raznobarnimi oblekami (menda se bodo v tem času preoblekli 17-krat). Začetek bo torej v velikem slogu: nič manj ne obetajo naslednji večeri, ko si bodo skupine skušale pridobiti naklonjenost in občudovanje publike. Višek festivala bo v soboto zvečer, ko bo skupen nastop vseh skupin. Sledila bosta ples in zabava (sicer bo družabnost na vrsti vsak večer, pa tudi založenih kioskov ne bo manjkalo). Vstopnice za današnjo, jutrišnjo in petkovo predstavo veljajo 6 tisoč lir (3 tisoč lir s popustom), za sobotno in nedeljsko pa 10 tisoč (5 tisoč).

V nedeljo popoldan bo XXV. folklorna parada, na kateri bo sodelovalo 22 skupin. Ob tej priložnosti bo mestno središče vse do razstavišča Espomego zaprto prometu. Zvečer bo gala predstava, ki bo dokončno sklenila letošnje folklorne manifestacije.

XX. MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL

Drevi, 29. avgusta

Ob 21. uri: nastop skupin "Mexico compania nacional de danza folklórica" iz Mehike in "Gorets" iz Vladikavkaza (SZ).

Jutri, 30. avgusta

Ob 20. uri: koncert Godbe Mehanizirane brigade "Gorizia"; slavnostna otvoritev festivala s pozdravi krajevnih oblasti in z prižigom plamena prijateljstva;

Ob 21. uri: nastop skupin prvega dela

V petek, 31. avgusta

Ob 21. uri: nastop skupin drugega dela

V soboto, 1. septembra

Ob 21. uri: nastop vseh folklornih skupin

Ob 24. uri: Praznik prijateljstva in Ples narodov

XXV. MEDNARODNA FOLKLORNA PARADA

V nedeljo, 2. septembra

Ob 15.30: zbiranje skupin in godb na Travniku

Ob 16. uri: odhod spreveda s Travnika

Ob 18. uri na goriskem Espomegu: zaključna slovesnost festivala in parade z nagrajevanjem

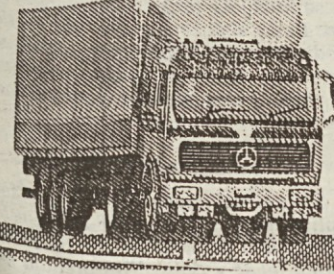
Ob 21. uri: Gala predstava vseh skupin

Vse prireditve bodo na razstavišču Espomego v Ul. della Barca.



La Goriziana s.r.l.

ŠPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI



Sedež in uprava
Ul. Duca d'Aosta 180
34170 GORICA
Tel. (0481) 520660-520655

Operativni urad
MMP ŠTANDREŽ
Tel. (0481) 22351/2/3/4/5

Telex: 460107 LAGORI I
Fax: (0481) 520117



Lloyd Adriatico
ASSICURAZIONI

UBALDO AGATI

Glavni agent

34170 GORICA
Trg Municipio, 6
Tel. (0481) 533371

M. CAUSER

Casa della lana

GORICA - Ul. Garibaldi 10/c-16/a - Tel. (0481) 534476

Bogata izbira družinskih, obrtniških in industrijskih pletilnih in šivalnih strojev, entlaric, overlock strojev, strojev za likanje, strojev za navijanje.

SERVIS, PRITIKLINE IN NADOMESTNI DELI — GOSPODINJSKI STROJI PO ZELO UGODNIH CENAH — VSAKOVRSNA VLAKNA



Corzutto Gianfranco

TAPISERIJE — ZAVESE
PREPROGE
PERNICE — BLAZINE

GORICA
Ul. Morelli 19/b, 23/b
Tel. (0481) 533432

ZASTOPNIK

AUTOSACCHETTI



VOLKSWAGEN



Audi

GORICA
Sedež: Lungo Isonzo A., 9/11
Tel. (0481) 533771/2/3-530069

Avtosalon:
Korzo Italia, 65
Tel. (0481) 533627

TRŽIČ
Avtosalon:
Via A. Boito, 38/E
Tel. (0481) 45949



katoliška knjigarna

TRAVNIK 25 - GORICA

Tel. (0481) 531407

UPRAVA SLOVIMPEX

NUDIMO VAM VSE ŠOLSKE POTREBŠČINE ZA UČENCE IN DIJAKE

BOGATA IZBIRA PISARNIŠKIH POTREBŠČIN

KNJIGARNA Z NAJNOVEJŠIMI SLOVENSKIMI KNJIGAMI

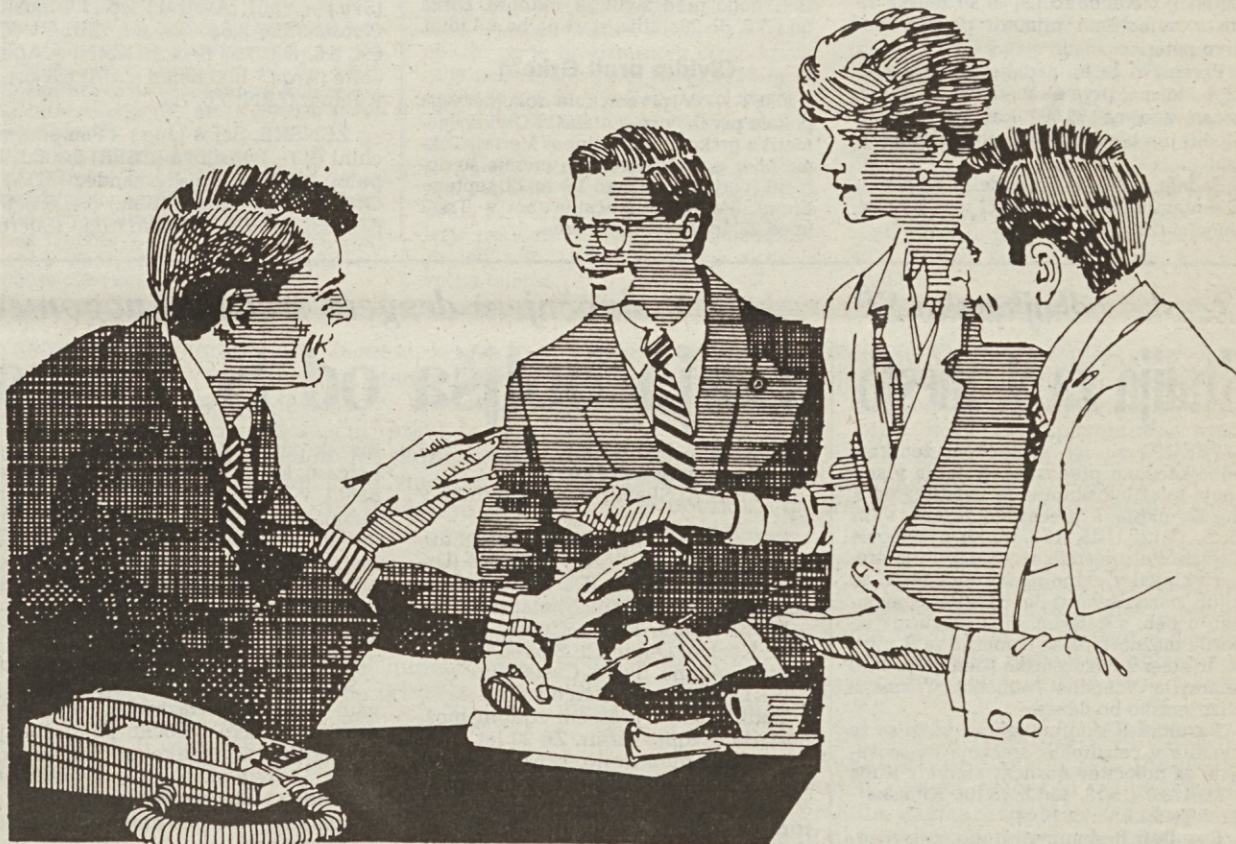
BOGATO ZALOŽENA TRGOVINA Z DEVOCIONALIJAMI IN VSEMI NABOŽNIMI PREDMETI

ŠOLSKI UČBENIKI S POSEBNIMI POPUSTI

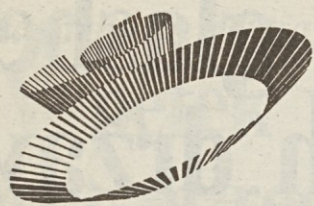
VAŠ RAZVOJ Z NAMI

Že osemdeset let skrbimo za razvoj gospodarstva v deželi. Naši finančni svetovalci so Vam vedno na razpolago za katerikoli nasvet in temeljito pomoč. Pomagali Vam bodo izbrati najprimernejšo obliko finančne pomoči za razvoj Vaše gospodarske dejavnosti. Ponudili Vam bodo najugodnejša posojila in vse obstoječe finančne olajšave.

Če potrebujete njihov nasvet, ne odlašajte več. Oglasite se na Kmečki banki, goriški ljudski banki od leta 1909.



Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica



NDR že v ospredju v včerajšnjem drugem dnevu 15. evropskega atletskega prvenstva v Splitu

Sprint v znamenju črne celine

halo split

»Ruska ruleta«

Med kvalifikacijami za skok s palico smo bili blizu tragedije v taboru SZ, ki je v tej panogi nesporna velesila. Bubka in Gataullin sta v ločenih skupinah pazila drug na drugega in skušala doseči psihološko prednost pred finalom.

Z normo pri 5,60 m so bili pri 5,30 m vsi že zdavnaj v konkurenci ali že izločeni, Sovjeti pa so še čakali. Gataullin je začel pri 5,40 m, medtem pa se je letvica v drugi skupini dvignila na 5,50 m in v igro je vstopil tudi Bubka. Naneslo je, da sta prva dva poskusa oba katastrofalno zgrešila. V odločilnih tretjih skokih sta bila napeta kot struni, vendar sta izvedla zelo varna poskusa. Veliko svežino je med njima pokazal Jegorov. Pri 5,40 m je opravil skok, ki je objektivno veljal vsaj 5,70 m.

Na tribuni je Gataullinu in Jegorovu sledil trener Pavel Kogan. »Zmagal bo Gataullin«, je povedal. »Objektivno je sedaj boljši. Sicer je Bubka Bubka... imamo pa že pripravljenega novega skakalca, ki bo prihodnje leto skočil 6 metrov in morda tudi dosegel svetovni rekord. V naši šoli v Taškentu. Viktor Rižnikov ima 23 let, visok je 192 cm in izredno koordiniran. Bil bi lahko deseteroborec za 9000 točk.«

Kogan je med temi besedami že pripravljal videoregistrator, preko katerega je nadziral skoke varovancev in pokazal skok Rižnikova preko 5,75 m, vendar z realno vrednostjo blizu 6 metrov.

Finalne skoke s palico bo jutri. Šlo bo za veliko igro živcev, pri kateri sta Bubka in Gataullin začela skakati nekje pri 5,60 m ali celo višje.

»Praskanje«

Sredozemsko podnebje je večino moških gledalcev prepričalo, da na stadion hodi v kratkih hlačah. Že po kratkem sedenju na zelo neudobnih plastičnih sedežih pa je začelo mnoge srbeti po nogah. Kaj bi lahko bilo? Plastični sedeži se kršijo v tanka in prirota vlakna. Dotik s kožo pomeni več nevidnih bodic v njej. Neprijetno počutje traja približno polovico dneva. Prekrivanje sedežev s časopisnimi stranmi zadevno reši.

»Deutsche Mannschaft«

Sestava obeh nemških ekip je vsebina knjige, katero sta skupaj izdali atletski zvezi obeh nemških držav. Na naslovnih strani tekač v dresu NDR predaja štatično palico atletu z dresom ZRN.

Predsedstvo SFRJ protestira

BEOGRAD — Tiskovni urad predsedstva Jugoslavije je včeraj objavil sporočilo, v katerem poudarja, da organizacijski odbor evropskega atletskega prvenstva v Splitu ni povabil predsednika predsedstva Jugoslavije Jovića, naj odpre prvenstvo, čeprav je bil dolžan tako ravnati. V pravilniku o evropskih tekmovanjih mednarodne atletske zveze je namreč rečeno, da mora evropsko prvenstvo odpreti predsednik države ali njegov predstavnik.

Organizacijski odbor atletskega evropskega prvenstva v Splitu je prvič šele v ponedeljek, torej na dan otvoritve, predsedniku predsedstva Jugoslavije Borisavu Joviću poslal brzojavko s prošnjo, naj ga obvesti, ali namerava priti v Split. V vabilu ni bilo omenjeno, da bi odprl tekmovanje, ampak naj bi se samo udeležili slovesnega začetka prvenstva.

»Iz vsega tega je mogoče sklepati, da so tudi na področju športa vpletene politične igre, ki jasno govorijo o tistih, ki v njih sodelujejo. Gre za poskus, da bi ignorirali obstoj Jugoslavije kot države, čeprav na tekmovanju sodeluje njena reprezentanca in da bi na področju evropskega športa Hrvaško predstavili kot samostojno evropsko državo,« je med drugim rečeno v sporočilu tiskovnega urada predsedstva Jugoslavije.

skupini se je tek po 200 m upočasnjal, ker nihče ni hotel naprej. Nato se je iz gneče prebil na čelu Miodolović. Njegov pogum pa za malo ni bil kronan z uvrstitvijo v finale. To je uspelo drugemu Italijanu, D'Ursu. Za finale se lahko predvideva dvoboj McKean - Viali. Malo možnosti bodo imeli tekači v finalu na 3.000 m zapreke proti Pannetti, ki je brez posebnega napreznega osvoji svojo skupino. V finalu bosta tudi Carosi in Lambruschini. Danes zjutraj bodo zelo pričakovane kvalifikacije za skok v daljino. Skakal bo tudi Postojančan Borut Bilac, ki je eden favoritov za zmago. Dejstvo, da je norma pri 7,95 m in da jo je treba doseči v jutranjih urah, ni ugodno. To pa velja za vse. Zelo možno je, da bodo le malokateri skočili več. Finale pa bodo v tem primeru sestavili iz prvih 12. Skakali bodo Italijani Evangelisti, Frigerio in Campus, in vsi računajo na sklepni nastop.

Med včerajšnjimi tekmovanji je prišlo do »dramatičnega« dogodka, ko je pri vodni zapreki Poljak Zerkovski padel v vodo s celim telesom. Organizatorji so svet atletike skušali še poživiti z vestjo, da bodo jutri zvečer v športni dvorani Gripe izbirali Miss Jugoslavije. Verjetno pa nihče ne bo šel na to prireditve, ker je lepotic med atletinjami veliko.

Med danšnjimi tekmovanji bodo nastopili za Italijo: Tilli in Floris (v predtekkih na 200 m), Maffeišova v disku, Brunetova bo tekla v finalu na 3.000 m, Trojerjeva pa se bo skušala prebiti v polfinalu na 400 m ovire. Dokajšnje so možnosti Salvadorjeve v hitri hoji na 10 km.

V jugoslovanskem taboru so ob Bilacu pomebnejši nastopi Bukovčeve v predtekkih na 100 m ovire ter Lužarjeve na 400 m čez ovire. Na 200 m bo nastopil tudi 19-letni Goremin iz SZ, svetovni mladinski prvak, ki naj bi bil novi Borzov.

BRUNO KRIŽMAN

DANAŠNJI SPORED

9.00 Kopje	Ž kvalif. (A)
10.00 Deseter. (110 m ov.)	M
10.30 Kopje	Ž kvalif. (B)
10.30 100 m ovire	Ž predteki
10.30 Daljina	M kvalif.
11.30 Deseterboj (disk)	M
15.30 Deseterboj (palica)	M
17.00 Disk	Ž finale
17.20 200 m	Ž predteki
17.50 200 m	M predteki
18.20 Hoja 100 km (start)	Ž
18.35 400 m ovire	Ž predteki
18.50 Kroglja	M finale
18.55 400 m ovire	M finale
19.00 Deseterboj (kopje)	M
19.05 Hoja 10 km (cilj)	Ž finale
19.30 800 m	Ž finale
19.35 800 m	M finale
19.55 100 m ovire	Ž polfinale
20.15 400 m	Ž finale
20.30 400 m	M polfinale
20.40 3000 m	Ž finale
21.00 Deseter. (1500 m)	M finale

SPLIT — Finale teka na 100 m za moške je bila najbolj razburljiva disciplina drugega dne EP. Šlo je res za prvenstvo Evrope, na startu pa je bilo med osmimi tekači kar šest temne polti. Belce sta zastopala samo predstavnika SZ in NDR, za katere pa je bilo na dlani, da ne bosta mogla poseči v boj za prvo mesto. V dvoboju Velika Britanija - Francija (vsaka s tremi tekači) je vse do kakih 90 m kazalo, da bo nov evropski prvak mogočn Sangouma. Z zadnjimi močmi pa je Linford Christie potrdil naslov najhitrejšega v Evropi. Časi za prve tri so bili odlični, res pa je tekačem pihal v hrbet nekoliko premočan veter. Nipal je bil v tej panogi že drugi polfinalni tek, v ka-

VČERAŠNJI ZMAGOVALCI

100 M (moški): 1. Christie (VB) 10'00; 2. Sangouma (Fr.) 10'04; 3. Regis (VB) 10'07; 4. Marie-Rose (Fr.) 10'10; 5. Moriniere (Fr.) 10'15; 6. Braithwaite (VB) 10'27; 7. Krylov (SZ) 10'30; 8. Goermer (NDR) 10'42.

100 M (ženske): 1. Krabbe (NDR) 10'89; 2. Moeller (NDR) 11'10; 3. Behrendt (NDR) 11'17; 4. Raščupkina (SZ) 11'26; 5. Sidibe (Fr.) 11'40; 6. Sergejeva (SZ) 11'40; 7. Sarvari (ZRN) 11'41; 8. Douglas (VB) 11'46.

DALJINA (ženske): 1. Drechsler (NDR) 7,30 m; 2. Ilcu (Rom.) 7,02 m; 3. Radtke (NDR) 6,94 m; 4. Berežnaja (SZ) 6,93 m; 5. Chen (SZ) 6,90 m; 6. Kravets (SZ) 6,85 m; 7. May (VB) 6,77 m; 8. Ropo-Junnilla (Fin.) 6,76 m.

KOPJE (moški): 1. Backeley (VB) 87,30 m; 2. Zajcev (SZ) 83,30 m; 3. Boden (Sve.) 82,66 m; 4. Hill (VB) 82,38 m; 5. Raty (Fin.) 82,18 m; 6. Ovcinikov (SZ) 81,78 m; 7. Leffevre (Fr.) 79,98 m; 8. Kinnunen (Fin.) 79,00 m.

HOJA 20 KM (moški): 1. Blazek (ČSFR) 1.22'05; 2. Plaza (Šp.) 1.22'22; 3. Toutain (Fr.) 1.23'22; 4. Korzeniowski (Pol.) 1.23'47; 5. Massana (SZ) 1.23'53; 6. Arena (It.) 1.24'16; 7. Gummelt (NDR) 1.24'33; 8. De Benedictis (It.) 1.24'51.

KOLAJNE PO DRUGEM DNEVU

NDR	3	1	3
Velika Britanija	2	0	1
Italija	1	0	1
Portugalska	1	0	0
Češkoslovaška	1	0	0
Sovjetska zveza	0	3	0
Francija	0	1	2
Norveška	0	1	0
Španija	0	1	0
Romunija	0	1	0
Švedska	0	0	1

Kolesarsko svetovno prvenstvo in cestni vožnji Danes ženske in amaterji

UTSUNOMIYA (Japonska) — V mestu Utsunomiya, okrog 100 kilometrov od Tokya, se bo danes s cestno vožnjo na 50 kilometrov na kronometer za ženske začelo svetovno kolesarsko prvenstvo. Italijo bodo zastopale Bandinijeva, Turcutova, Furlanova in Fantonova. Skupno je vpisanih enajst reprezentanc.

Danes bodo zaposleni tudi amaterji in sicer ekipno na 100 kilometrov. V italijanski ekipi so Contri, Cortinovis, Morandi in Zanini. V tej konkurenci se je prijavilo 23 reprezentanc.

Italijani upajo na kolajno v moški konkurenci, medtem ko naj bi se ženska vrsta v najboljšem primeru prebila med prvo peterico.

Prvenstvo se bo nadaljevalo v soboto, ko bodo spet prve na vrsti ženske, tokrat posamezno na 72,500 km dolgi progi. Sledili jim bodo amaterji posamezno (174 km).

Zadnja odličja bodo podelili v nedeljo, 2. septembra, ko bodo moči merili profesionalci (261 km).

Leonard se je odrekel naslovu

CIUDAD DE MEXICO — Ameriški boksar Sugar Ray Leonard se je odrekel svetovnemu naslovu (WBC) v supersrednji kategoriji, ni se pa še odločil, če bo tudi prenehal z agonistično dejavnostjo. Leonard je v svoji karieri že trikrat sporečil svoj umik, a se je vsakokrat spet vrnil na ring. Doslej je dosegel 37 zmag, doživel en poraz, eno dvoboj pa se je končal brez zmagovalca.

Oktobra predstavitev toura

PARIZ — Kolesarsko dirko po Franciji 1991 bodo predstavili 23. oktobra. Dirka bo od 6. do 28. julija, start pa bo v Lionu.

Civdin proti Grkom

TRST — V prvem kolu rokometnega pokala prvakov se bo tržaški Civdin pomeril z grško ekipo Filippos Verias. Tekma bo v gosteh, datum pa morajo še določiti (verjetno bo med 17. in 23. septembrom). Povratno srečanje bo v Trstu (med 23. in 30. septembrom).

Na mednarodnem teniškem prvenstvu ZDA

Sovjet Aleksandr Voljkov izločil Stefana Edberga

NEW YORK — Sovjet Aleksandr Voljkov je gotovo poskrbel za eno največjih presenečenj v tej teniški sezoni, s tem da je v prvem kolu mednarodnega teniškega prvenstva ZDA premagal kar št. 1 na svetu, Šveda Stefana Edberga, in to v manj kot dveh urah in v samih treh setih (6:3, 7:6, 6:2).

Jugoslovanka Monika Seleš pa je brez težav premostila prvo kolo tega turnirja. Kar z dvojnimi 6:0 je namreč premagala Bolgarko Eleno Pampoulovo. Dobro pa so se odrezale italijanske predstavnice, saj sta Sandra Cecchini in Katja Piccolini zmagali, Laura Garrone pa je izgubila.

NEKATERI IZIDI 1. KOLA

MOŠKI: Muster (Av.) - Rahunen (Fin.) 5:7, 6:4, 6:0; odstopil; Courier (ZDA) - Masur (Avstral.) 6:4, 6:0, 5:7, 6:1; Jarryd (Sve.) - Youl (Avstral.) 2:6, 7:5, odstopil; Sampras (ZDA) - Goldie (ZDA) 6:1, 7:5, 6:1; Gilbert (ZDA) - Wilander (Sve.) 6:4, 3:6, 6:3, 7:5; Becker (ZRN) - Aguilera (Šp.) 7:5, 6:3, 6:2; Jaite (Arg.) - Blackman (ZDA) 6:3, 6:4, 6:3; Annacone (ZDA) - Kühnen (ZRN) 7:6, 7:5.

ŽENSKE: Seleš (Jug.) - Pampoulova (Bolg.) 6:0, 6:0; Cecchini (It.) - Popsilova (ČSFR) 6:3, 6:1; Piccolini (It.) - Kanelopolou (Gr.) 7:6, 7:3; Fernandez (ZDA) - Garrone (It.) 6:4, 7:6; Graf (ZRN) - Drake (Kan.) 6:1, 6:1; Sukova (ČSFR) - Durie (VB) 1:6, 7:6, 7:6; Svčenko (SZ) - Rajčrtova (ČSFR) 6:3, 1:6, 6:3.

Veliko pričakovanje za prijateljsko srečanje

Danes okrnjeni Milan z Realom iz Madrida

MADRID — Brez poškodovanih Rijkaarda in Donadonija bo drevi ob 21.15 Milan igral prijateljsko nogometno tekmo z Real Madridom.

V zadnjih dveh sezonah se je ekipa Arriga Sacchiaja kar šestkrat srečala z Realom. Milančani pa so zmagali petkrat (štirikrat v evropskem pokalu, enkrat pa na turnirju Bernabeu leta 1988).

V Madridu je za to srečanje veliko zanimanje med navijači, ki nestrno pričakujejo nastop Romuna Hagija in Jugoslovana Spasića.

Ivić trener Atletica Madrida

MADRID — Jugoslovanski Tomislav Ivić je novi trener Atletica iz Madrida, ki je v zadnjih treh letih zamenjal kar osem trenerjev.

Ivić je lani vodil Paris Saint Germain, prej pa je bil trener splitskega Hajduka, Anderlechta, Ajaxa, Avellina in Porta.

Iachini k Udineseju?

VIDEM — Kaže, da bo skoraj zanesljivo član Fiorentine Iachini oblekel dres Udineseja. S tem pa bi trener Marchesi precej ojačil sredino igrišča, ki je na zadnjih srečanjih dokaj šepala.

Žensko odbojgarsko SP Italija za 9. mesto

PEKING — Na svetovnem ženskem odbojgarskem prvenstvu je Italija v srečanju tolažilne skupine za uvrstitev od 9. do 12. mesta s precejšnjo težavo s 3:2 (5:15, 15:12, 11:15, 15:2, 15:10) premagala Tajvan. Po prejšnjih razočaranjih je trener vključil v ekipo mlade igralkice, ki so kljub neizkušeni izborile pomemben uspeh, s katerim so si »azzurre« izborile možnost, da se pomerijo za 9. mesto, in sicer z Nizozemsko (slednja je s 3:0 odpravila Vzhodno Nemčijo). Tekma z Nizozemsko bo danes.

Rezultati E skupine (ekipe, ki so se že uvrstile v četrtfinale, srečanja pa so veljala za določitev nosilcev skupin): Kuba - ZDA 3:0 (15:13, 15:12, 15:10), Kitajska - SZ 3:0 (15:13, 15:13, 16:14).

Rezultati F skupine (drugo in tretjevršene ekipe iz svojih skupin; v četrtfinale se uvrstijo le zmagovalci; v tej skupini, kot smo že včeraj poročali, je igrala tudi Italija, ki je s 3:0 izgubila proti Braziliji): Peru - Tajvan 3:0 (15:3, 15:5, 15:7), Japonska - NDR 3:0 (15:4, 15:11, 15:12), Južna Koreja - Nizozemska 3:1 (9:15, 15:8, 15:8, 15:9).

Za uvrstitev od 12. do 16. mesta: ZRN - Kanada 3:2 (7:15, 15:10, 15:10, 10:15, 15:8), Argentina - Egipt 3:0 (15:11, 15:3, 15:4).

V sinočnjem drugem srečanju nogometnega memoriala bratov Husu na Proseku

Gaja boljša od S. Nazaria šele po 11-metrovkah

PRIMORJE - BREG 4:5 po 11-metrovkah (1:0, 1:1) STRELCA: Škabar v 22', Diminich v 53'.

PRIMORJE: Coronica (Fabris), Lukša, Milani, Štoka, Pipan, Trampuš (Usai), Livan, Štrukelj (De Marco), Škabar (Comino), Savarin, Mičlaucich.

BREG: Fidel, Pečar, Cupin, Udovcic, Kozina, Diminich, Slavec, La Calamita, Zeugna, Švara, Castellano.

IZKLJUČEN: De Narco v 55'.

Tudi letos so Prosečni izgubili možnost, da osvojijo turnir. Že 20 let, torej odkar ga organizirajo, skušajo doseči vsaj eno zmago, a jim to še ni uspelo. V ponedeljkovi prvi tekmi so rdečarumeni klonili proti sicer tehnično slabšim Brežanom, ki pa so z pokazali izredno odločnost in požrtvovalnost ter odigrali res dobro tekmo. Prav po žrtvovalnost pa je manjkala domačinom, ki so po kar dobrem začetku, ko so tudi povedli z lepim zadetkom Škabarja, v nadaljevanju popustili.

Agresivna igra Brega je bila zelo učinkovita, a Prosečani so bili vse preveč predvidljivi, brez pravih prodornih, hitrih akcij. Nasploh je bila igra

res skromna, še posebno v drugem polčasu, ko pa so gostje zaslužno izenačili v protinapadu. Z neodločenim rezultatom se je tudi končal regularni del in o zmagovalcu so odločale 11-metrovke. Pri njihovem izvajanju so bili Brežani spretnejši (ali srečnejši) in se tako uvrstili v polfinale. (Š. M.)

S. NAZARIO SUPERCAPPE'

GAJA 3:4 po 11-metrovkah (0:0, 0:0) Sinočnje drugo srečanje turnirja, med Gajo in S. Nazariom Supercappé, se je prav tako odločilo po streljanju 11-metrovk. Z razliko od tekme Primorje - Breg pa ekipi v regularnem delu igre nista dosegli nobenega zadetka, kar priča, da strelci v tem prvenstvenem obdobju nikakor niso še razpoloženi.

Danes bodo ekipe imele počitek, jutri (ob 20.30) pa bo na vrsti srečanje med Zarjo in Primorcem. Zadnja kvalifikacijska tekma bo v petek (San Marco - Kras). Polfinalne in finalne tekme bodo prihodnji teden: prvi polfinale bo v ponedeljek, drugi bo v torek, tekma za 3. mesto bo v četrtek, a za prvo mesto bo dan kasneje.



Enajsterica proseškega Primorja, ki tudi letos ni imela sreče, saj je bila izločena že v uvodnem srečanju turnirja (Foto M. Magajna)

Priznanje za krasovko Sonjo Milič



Prejeli smo razveseljivo novico, da je Krasova namiznoteniška igralka Sonja Milič pozvana kot trener na priprave pionirske državne reprezentance, ki bodo od 31. t. m. do 7. septembra v Senigallii (Ancona). Čeprav se je Miličeva letos poslovila od aktivnega nastopanja v športni areni, kjer je dolga leta uspešno zastopala Krasove Krasa, svoje delo na športnem področju nadaljuje v matičnem društvu, kjer prenaša svoje znanje in izkušnje na mlajše rodove. Vodstvo vsedrjavne namiznoteniške zveze ji je že večkrat zaupalo podobne odgovorne naloge. Tako je bila Sonja Milič trener mladinske državne reprezentance v letih od 1977 do 1980. (J. J.)

Celodnevni košarkarski turnir v Srpenci Domovci tretji

Domova članska ekipa se je pred kratkem udeležila kakovostnega celodnevnega turnirja v Srpenci, ki ga vsako leto prireja tamkajšnji košarkarski klub. Letos se je prirediteljem odzvalo kar 16 ekip iz vse Primorske. Domovci, ki so sicer nastopili nekoliko okrepljeni, so povsem zaslužno osvojili končno tretje mesto, potem ko so v malem finalu odpravili ekipo Eta iz Cerknega. Belo-rdeči, ki jih je tokrat vodil Livio Semolič, so najprej odpravili ekipo Metalflexa z desetimi točkami prednosti, nakar so se morali v drugem kolu pošteno potruditi proti trdoživim ekipi iz Deskel, saj so zmagali šele po enem podaljku. V polfinalu so morali priznati premoč ekipe Javorja iz Pivke, ki je nato v velikem finalu izgubila proti ekipi iz Kobarida. V finalu za tretje mesto so domovci rečno zaslužno premagali ekipo Ete iz Cerkna.

DOM - METALFLEX 42:32 (20:10)
DOM: Košuta 2, Merljak 12, Ambrosi, Orzan 4, Peric, Podberšič 7, Puiatti 17.
DOM - DESKLE 58:51 (27:23, 46:46)
DOM: Košuta 9, Merljak 8, Ambrosi 2, Orzan 12, Peric, Podberšič 14, Puiatti 13.
DOM - JAVOR 36:39 (18:21)
DOM: Košuta 6, Merljak 10, Ambrosi, Orzan, Peric, Podberšič 9, Puiatti 11.
DOM - ETA 37:33 (15:17)
DOM: Ambrosi 3, Košuta, Peric 1, Puiatti 6, Podberšič 3, Merljak 14, Orzan 10.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Kobarid, 2. Javor Pivka, 3. Dom Gorica, 4. Eta Cerkno.

Tudi Čupina jadrarca

Prve dni septembra bodo najmlajši jadranci lahko merili svoje sposobnosti na državnem prvenstvu under 12, ki ga letos prireja ligurijsko društvo »Al Mare«. V kraju Alassio se bo pomerilo 80 jadrancev iz vse Italije. Reprezentanco naše cone sestavlja 8 tekmovalcev, med katerimi sta tudi dva Slovenca, člana JK Čupa Andrej Petaros in Zoran Bändelj. Na letošnjih selekcijskih regatah sta se oba dobro izkazala. Na končni lestvici je Andrej zasedel tretje, Zoran pa četrto mesto v konkurenci štiridesetih tekmovalcev. To bo njun prvi nastop na državnem prvenstvu in hkrati tudi prvi nastop Čupe na tako važni regati v razredu optimist.

Andrej se je pred nekaj dnevi vrnil iz zveznih priprav, ki so potekale v Livornu v olimpijskem centru. Teh priprav se je udeležilo 40 najbolj perspektivnih jadrancev vse Italije. Po šestdnevem treningu so trenerji sestavili lestvico. V poštev pa niso vzeli rezultate »training - regat«, ampak tudi tehnično-taktično znanje jadrancev. Andrej si je prislužil kar peto mesto. Omeniti moramo tudi to, da je bil Andrej najmlajši udeleženec. (D. P.)

Kobarid v znamenju namiznega tenisa

Kobarid je že ves mesec povsem v znamenju namiznega tenisa. Tu se namreč kar vrsto razne priprave do tistih najmlajših pa do najboljših jugoslovanskih igralcev in igralk. Vse skupaj so otvorili mladinci in pionirji Jugoslavije in Italije, ki so tu imeli zaključne treninge pred evropskim prvenstvom. Zamenjala jih je jugoslovanska članska reprezentanca in nekatere druge izbrane vrste. Istočasno pa so bili tudi na pripravah tudi najboljši slovenski igralci in igralk. Pred dnevi pa je v Kobaridu potekala tradicionalna republiška šola namiznega tenisa. Vanjo je bilo vključenih 55 mladih igralcev in igralk iz slovenskih in dveh zamejskih klubov. Tako je bilo na treningu tudi 11 fantov in deklet zgoniškega Krasa ter tri dekleta Bora in seveda tudi oba trenerja Matjaž Šerčer in Marino Filipas.

Sicer pa republiško šolo vodi strokovni sodelavec pri osrednji zvezi Jože Mikeln. Mladi pinkponkarji od 8. do 13. leta pa največ pozornosti namenijo tehnično-taktičnim elementom namiznoteniške igre. Vsekakor imajo v tem mestu ob Soči zelo dobre pogoje za delo. (E. Č.)

Na sliki (foto Curlič): vodja šole Jože Mikeln razlaga trenerjem in mladim pinkponkarjem novo vajo.



obvestila - obvestila

PRIMOTOR KLUB
vabi člane, da se polnoštevilno udeležijo sestanka, ki bo drevi ob 21. uri v gostilni pri Občini v Dolini za prirediteljske družbene šagre.

ŠD POLET
KOTALKARSKA SEKCIJA
obvešča, da se začnejo redni tečaji za vse kategorije danes, 29. t. m., ob 18. uri na Poletovem kotalkališču. Sekcija ob enem obvešča tudi, da so odprta vpisovanja za nove tečajnike (letnike 1983/84) in tudi za druge ljubitelje kotalkanja. Interesenti naj se javijo na Poletovem kotalkališču od 18. do 20. ure vsak dan, razen sobote in nedelje (tel. 211758).

KK BOR - MINIBASKET
sporoča, da se bo vadba v minibasketu (skupini 1979/1980 in 1981/1982/1983) začela v ponedeljek, 10. septembra na stadionu 1. maj. Za informacije tel. št. 361476 (Walter Corbatti).

ŠD MLADINA
obvešča, da se nadaljujejo skupni treningi smučarjev in rolnarjev ob sre-

dah, ob 18. uri. Zbirališče, kot običajno, na igrišču doma A. Sirk. Ker je v polnem teku prvi test je zaželeno polna udeležba.

TPK SIRENA
ODSEK ZA ŠPORTNI RIBOLOV
obvešča, da se bo tečaj športnega ribolova in uporabe opreme začel v ponedeljek, 3. septembra. Informacije in vpisovanje vsak dan od 18. do 20. ure na pomorskem sedežu, Miramarski drevored 32, tel. 422696.

SEKCIJA ŠG IN ŠRG SZ DOM
obvešča, da se bodo pričele vsakodnevne skupne priprave za deklice ŠRG (pripravnic in selekcij) v torek, 4. septembra ob 15. uri (do 16.30), za fante (orodna telovadba) isti dan ob 16.30 (do 18.00). Vodstvo sekcije ob enem obvešča vse novince, ki bi se želeli vpisati k orodni telovadbi (ŠG) ali k ritmiki (ŠRG), da bo vpisovanje kar ob urah treningov v telovadnici Kulturnega doma v Ul. Brass 20 v Gorici.

NOGOMETNI KLUB BOR
obvešča, da bo prvi trening v ponedeljek, 3. 9., ob 17. uri. Medtem se nadaljuje vpisovanje letnikov '80 - '84 tudi

po telefonu (št. 51377) do petka od 17. do 19.30.

ŠD POLET
KOŠARKARSKA SEKCIJA
obvešča, da se bo vadba v minibasketu začela v ponedeljek, 3. 9., na odprtem igrišču v Prosvetnem domu na Opčini. Ob 15. uri bo vadba za letnike 1984/83/82 (trener Marko Burger), ob 16.15 pa za letnike 1979/80/81 (trener Igor Canciani). Vsi zainteresirani se lahko prijavijo kar neposredno na treningu ali pa na sedežu ŠD Polet na Opčini (Prosvetni dom) vsak dan od 10.30 do 12.30 (tel. 213403).

SK DEVIN
obvešča, da se nadaljuje predsmučarska telovadba na sedežu društva v Cerovljah vsako sredo od 18. do 19.30. Možen prevoz z društvenim kombijem. Za informacije tel. na št. 200939 (Kristjan Zidarič).

ZADRUGA BIKE TEAM
iz Prečnika priredi v nedeljo, 2. septembra »1. kraški pokal« z gorskimi kolesi (mountain bike). Zbirališče bo pred Občino v Zgoniku ob 8. uri, start pa bo ob 9. uri. Za informacije tel. 200939 (Marko).

Antonio je že pred več urami prisedel k meni, ker se je pač hotel pogovarjati z mano - tujcem ter se s tem postaviti pred drugimi potniki avtobusa. Saj je tujec v teh krajih, kamor se ne odpravlja nihče, ki ni domačin, pravi časten gost. Pogledal sem proti grozečim oblakom ter skoraj siknil skozi zobe: »Ne bo hudega, če nas bo malo zmočilo. Še dobro nam bo delo, ko pa je tako neznosno vroče«, in sem pogledal skozi odprta avtobusna vrata, skozi katera je v notranjost avtobusa silil cestni prah.

Antonio me pomenljivo pogleda, se izogne mojim očem, ter skoraj sam sebi razlaga, kot to pač delajo taki, ki jih tako radi proglašamo za norce: »Ne izzivaj usode, prijatelj, ne izzivaj. Nekaj hudega se bo zgodilo, nekaj hudega«, ter spet pomaha proti grozeči črni masi na nebu, ki je še zelo daleč, kot neka irealna gmota nekeje za sedmimi griči v pravljici, ki se ne bo nikoli uresničila.

»Tako je bilo pred leti, ko je bil potres. Kot danes, sem se tudi takrat peljal z avtobusom proti Popayanu. Naenkrat se je stemnilo, nebo je zadobilo zeleno-sivo barvo, mi pa smo začeli moliti.«

Skoraj nagonsko sem pogledal proti razpeli in svetim podobam, ki so krasili prostor okoli šoferja našega avtobusa, on pa je nadaljeval kot da bi hotel hitro končati ta pogovor, ko ga je že zelo neprevidno začel: »Ko smo prišli v mesto, smo odkopavali mrtve...«

Domačin se je spet, skoraj usodno, dokončno razlil v strašljivo nebo, mimogrede premaknil ustnice, skozi katere je boječe ušel stavek kot »nekaj se bo danes zgodilo« ter se zaprl v trdovratni molk.



Kako različen od mehiškega je moral biti socialni stroj, katerega si je zamišljal Jezus Kristus, ko je umiral na križu!

Sam Teotihuacán se posebno lepo obdružuje iz piramide Lune, ki na severovzhodu zapira dolgo avenijo, ob kateri je serija nižjih ploščadi z običajnimi stopnišči. Priložnostni sopotnik, ki je bil na istem kraju pred 20 leti, mi je povedal, da sta bili tedaj vidni le obe piramidi. Vse ostalo je bilo še prekrito z debelo plastjo prsti.

Stopnišče na prvo ploščad piramide je bilo moje prvo v tistih krajih. Čeprav so stopnice visoke kakih 30 centimetrov, sem se zagnal po strmini, da bi jo premagal v naletu. Delno zaradi potovalne utrujenosti in še več zaradi velike nadmorske višine, se je moj tipično anaerobični napor končal nekje pri tretjini višine, ko se mi je pred očmi zatemnilo in sem moral pošteno dihati, da sem nato previdneje dosegel prvo ploščad, opustil pa sem sam vrh.

Pogled je bil veličasten in nižje na aveniji se je na levi dvigovala 77 metrov visoka piramida Sonca, najvišja zgradba predkolumbijske Amerike. Vrhova obeh zgradb sta na enakem nivoju, piramida Lune pa je visoka le 45 metrov. Razlika izenači višec teren.

Previdno sem sestopil nevarno stopnišče in prevzel od slovesnosti prvega srečanja s staro mehiško kulturo mimo stopnišč in preko širokih pravokotnikov stolp k drugi piramidi. V urbanističnem načrtu izgleda piramida Sonca celo postranska v odnosu z lepše postavljeno prvo, lunino. Na piramido Sonca se je vzpenjala prava množica ljudi. Po strmih in nevarnih stopnicah je vsakdo hotel doseči vrh in s tem romanjem zadostiti svojemu ponosu rasne pripadnosti. Res sem imel občutek, da so bili domačini Slovenci, ko iz Kredarice, Planike in Dolica masovno jurišajo na vrh Triglava.

Še dlje ob aveniji je v Teotihuácanu tempelj Quetzalcoatl, razkrit z odstranitvijo dela dodatne zgradbe, s katero so svoj čas prekrili prvotno. Serija glav grozečih pošasti in v kamnih izklesan dolg trup kače ni moral preveč blagodejno vplivati na obiskovalce v časih, ko je svetišče delovalo s polno paro. Tudi tedaj je verjetno bila na oblasti kasta duhovnikov, ki je po mili volji razpolagala z ljudmi in celo z njihovimi življenji.

Da se domačinom ni godilo posebno dobro niti pred 500 in več leti, priča tudi arheološki park v Tuli, sto kilometrov od glavnega mesta proti severu. Na koncu svojega tavanja sem bil že popoln gospodar razmer in namesto 25 dolarjev za organizirano ekskurzijo potrosil za popolnoma enake usluge samo 4500 lir.

V Tuli najdemo ponovno zloglasnega Chac Mola, ki na pol leži in na pol sedi. Na trebuhu drži pladenj, na katerega so duhovniki polagali komaj iztrgano srce nesrečne žrtve. Obraz tega zahtevnega božanstva je kot fotokopija tistega v Chichen Itzi in na sličnosti slonijo teorije o preseljevanju Toltekov, ki so bili gospodarji Tule, na daljni južni Yucatan.

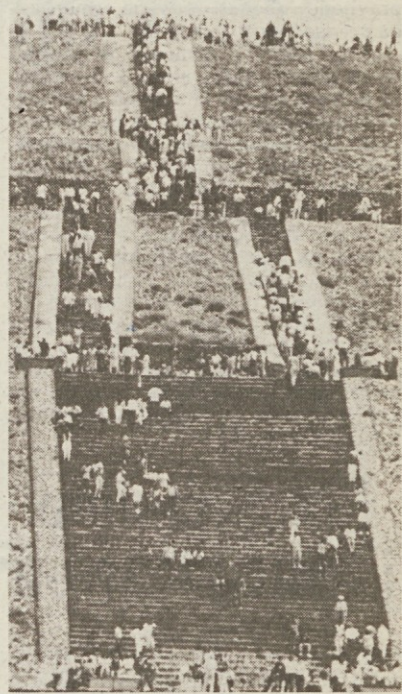
Chac Mol pa je v Tuli postranski element. Obisk tega kraja zahtevajo štirje visoki kipi, brez dvoma stebri slovesne zgradbe na visoki ploščadi. Kipi so visoki po 4,7 metre, niso pa monolitni. Skrbno so v temnem granitu izrezljani okraski, obličje pa je brezizrazno z očmi, ki strmi jo nekam v daljavo. Na ploščadi je še nekaj kamnitih stebričev pravokotne oblike s skrbno izrezanimi figurami in okraski.

Pogled na četverico Atlantov je slovesen. Najbolje se jih obdružuje iz bližnje delno porušene ploščadi, iz katere se jim lažje zre v oči. Še vedno pa ostaja njihov pogled brez izraza in obličja skrivajo večno tajnost.

V precejšnji bližini Tule je bilo tudi mesto Texcoco, postojanka Cortésa pri osvajanju stare prestolnice Tenochtitlana, pomanjkanje vsakega zgodovinskega spomenika, ki bi pričal o tistih dogodkih pa me je preprečilo, da si kraja ne ogledam. Lahko bi tam sledil živahni »ferii del caballo«, razstavi konj, z rodei in drugim podobnim, stvar pa me ni posebno zanimala.

S Tulo sem sklenil moje obveznosti do arheologije, na katero nisem nikdar cikal iz znanstvenega ali psevdoznanstvenega nagona in vedno iskal v ostankih iz starih časov predstavo o življenju, ki je tam potekalo vsak dan. Tudi tedaj so morali biti ljudje, ki so živeli dobro in drugi, ki so živeli le, da so prvi lahko dobro živeli. Igra besed, vendar enostavna resnica. Zgraditev tako velikih objektov, odstranitev celih vrhov hribov, postavitev prostora in visokih ploščadi bi morala biti dela gigantov, opravili pa so jih drobni indios brez uporabe železa in celo brez poznanja kolesa, ki bi močno olajšalo prevoz orjaških kosov kamna.

V Mexicu me je kot končni žig čakal še slovesni in istočasno osvežujoče po-



Romanje na vrh piramide sonca v Teotihuácanu

stavljen Muceo Nacional de Antropologia, pravi biser in zakladnica neverjetnih in neprecenljivih lepote, ki so prestale preko srečnih okoliščin razdejanje španskih conquistadorjev in kulturno ropanje.

Piedra del Sol (spomenik sonca), znan tudi kot Calendario Azteca, je bil eden glavnih povodov, da so začeli misliti o zbirki, ki bi vsebovala vse primerke iz predšpanskega obdobja dežel današnje Mehike.

Ta kamniti monolit obdelan z neverjetno skrbjo, točnostjo in znanjem, so našli pri delih na tedanji Plaza de Armas leta 1790. Ustanovitev muzeja, ki bi bil namenjen izključno domačin starinam pa je odredil miramarski cesar Maksimilijan z podpisom ustreznega odloka leta 1865. Razsvetljeni mehiški predsednik Lázaro Cárdenas je leta 1939 ustanovil narodni inštitut za antropologijo in zgodovino in leto kasneje je ta ustanova odprla nov muzej, ki je sedanjí blišč dosegel leta 1964 v okviru priprav za olimpijske igre, ki so bile v Ciudad Mexico štiri leta kasneje.

Ne spominjam se, kdaj je Carmen stopila v avtobus. Prav gotovo je to bilo na eni od tistih vmesnih postaj, kjer je Antonio za trenutek skočil v bližnjo trgovino in kupil cigarete. Ni napravila prav nobenega posebnega vtisa name, saj je verjetno morala biti v avtobusu že kako uro, ko sem si skoraj nagonsko rekel: »Poglej črnolasko!«

In to opazko sem izrekel naglas, saj jo je Antonio slišal ter se vprašujoče obrnil po avtobusu.

»Katero, a tisto...« Dekle je bilo malomarno naslonjeno na stol, kjer sta bila dva otroka, ki sta se igrala in se prerivala ter srepo, s pogledom, ki ni bil ne-radovednosti, ne sanj ne zanimanja ne upanja ne ničesar, s pogledom, ki ni izražal nobenega pogleda, nobenega notranjega odseva, zrla skozi zaprašeno šipo. Le nekaj metrov je bila oddaljena od naju.

Antonio se sedaj zazre vame s predirnim pogledom, ki bi mu ga nikoli ne prisodil. Bil je obenem zviti, premeten, vprašujoč, varljiv, prosojen, prazen, medel in malce spačen, na dnu pa se mu je zrcalila iskrica hudobije. Te iskre sem se prestrašil. Kot da bi napovedovala tisto grozno, kar se po njegovem mora zgoditi, kot da bi opravičevala črne grozeče oblake, ki se bohotijo tam daleč na zahodu, nad džunglo, kot da se bliža konec sveta.

Naposled mi reče: »Mladi fant, jaz se umaknem s tega sedeža, saj bo nanj sedla žala črnolaska.« Antonio res vstane s stola. To opravi nekoliko okorno, malo preveč narejeno, da bi bilo resnično, tako da ga še šofer pogleda v vzvratnem ogledalu pred seboj. Nato stopi k črnolaski, ji nekaj šepne, se zasmjeje, nato pa jo prime za roko. Mine le nekaj trenutkov in dekle se premakne k meni ter prisede.



26.

ODHAJANJA DUŠAN JELINCIĆ

»A tako,« mu odvrnem z dolgočasno. »Tako, fant, tako,« nadaljuje Antonio, ki me zaskrbljeno pogleda, jaz pa mu pogled vrnem. Prvič, odkar sediva skupaj v razdrapanem in razpadajočem avtobusu, mu pogledam v obraz. Nič posebnega nima na sebi. Je eden od tistih v teh krajih, ne bolj ne manj značilen, ne bolj na manj koščen, ne bolj ne manj temen. Morda le bolj izmozgan, izpit od žvečenja listov koke.

Saj res, tu žvečijo koko, da bi pozabili na lakoto. Kako oddaljen, kako tuj mi je ta pojem: lahkota.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 29. avgusta 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Erevan bi umaknil »vojsko« iz pasu ob azerbajdžanski meji

Novi napadi na redne enote zapletajo položaj v Armeniji

MOSKVA — Položaj v Armeniji ostaja še naprej izredno napet in tudi v noči na ponedeljek naj bi ilegalne oborožene skupine napadle eno od oporišč sovjetskega notranjega ministrstva. Vest o tem je v intervjuju za časopis Krasnaja zvezda včeraj potrdil general Surkov, vodja političnega oddelka erevanske garnizije. Surkov je spregovoril tudi o spremenjenih političnih razmerah v Armeniji, kjer je prišel na oblast nacionalistični voditelj Ter-Petrosjan. Pod njegovim vodstvom je armenski parlament tudi zavrnil ultimatum Gorbačova, ki je 25. julija zahteval, da vse ilegalne oborožene skupine v SZ predajo orožje. Ter-Petrosjan je takrat izjavil, da se je Armenija sposobna sama braniti, mnoge oborožene skupine pa naj bi bile pripravljene »ubogati« novega armenskega predsednika.

O spopadih v Armeniji je prejšnji teden govoril tudi general Kolesnikov, ki je trdil, da naj bi v bojih med vojsko notranjega ministrstva in oboroženimi skupinami padlo 50 Armencev, toda v soboto je predsednik Ter-Petrosjan te trditve demantiral.

Da bi preprečile nadaljnje spopade, so armenske oblasti izrazile pripravljenost, da v petkilometrskem pasu ob meji z Azerbajdžanom nimajo oboroženih skupin, takoj ko bo ponovno odprta cesta, ki povezuje Armenijo z Gorskim Karabahom. Ta upravno spada pod Azerbajdžan, zaradi pretežno armenskega prebivalstva pa je že nekaj let jabolko spora med Armenijo in Azerbajdžanom.

Na Sahalinu japonski avion

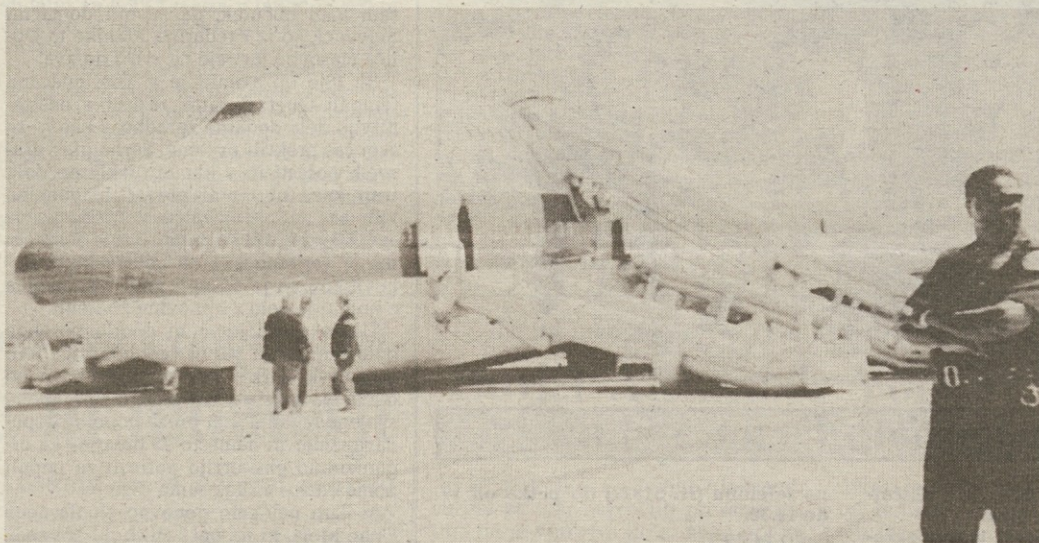
MOSKVA — Humanitarna akcija je bila vzrok, da je prvič po 2. svetovni vojni na velikem sovjetskem otoku v Pacifiku Sahalinu pristalo neko japonsko letalo. Otok sta si do leta 1945 do polovice delila SZ in Japonska, nato pa je prešel pod SZ. Letalo je prišlo na pomoč nekemu dečku, ki se je močno opeknel z vrelo vodo. Na otoku mu ustrezne oskrbe niso mogli nuditi, sovjetski centri pa so zelo oddaljeni. Zaprtili so za pomoč s 100 km oddaljenega japonskega otoka Hokaida in deček se zdaj zdravi v Sapporu.



Redne enote na položaju vzdolž armensko-azerbajdžanske meje

(AP)

Ameriški boeing 747 pristal kar na trebuhu



Orjaško letalo boeing 747 s 323 potniki in 19 člani posadke, ki je letelo na progi Sydney-Los Angeles je na pisti kalifornijskega vele mesta zaradi okvare na pristajalnem vozičku pristalo kar na trebuhu. Dogodivščina je potekala brez ranjenih

Kamorista so aretirali v soboto v Braziliji

Za Ammatura stekel postopek za izgon

BRASILIA — Italijanske oblasti so pri brazilskih pristojnih organih že vložile prošnjo za ekstradicijo kamorista Umberta Ammatura, ki ga je brazilska policija aretirala prejšnjo soboto v provinci Minas Geiras. Ammatura je živel v nekem luksuznem stanovanju, skrival pa se je pod imenom Allan Amateus Valdez. Drugi priimek si je »izposodil« od svoje prijateljice, Peruanke, s katero je imel tudi dva otroka. Ženska mu je menda pomagala pri begu iz Mondovija, kjer je imel Ammatura leta 1987 prisilno bivališče.

Brazilske oblasti so včeraj potrdile, da je aretirani dejansko Umberto Ammatura. Kamorist se ni podvrgel nobeni plastični operaciji obraza in rok, njegovo identiteto je bilo zato mogoče ugotoviti s prstnimi odtisi. Italijanska policija in Interpol sta mu bila na sledi skoraj tri leta, Ammatura pa je vselej uspelo pravočasno zbežati. V tem času pa je policija aretirala nekaj njegovih najtesnejših sodelavcev, med katerimi je kamorist Francesco Toscanino, ter nekega Ammaturovega sorodnika, ki je bil glavni vezni člen

prekupčevalske trgovine z mamili. V začetku letošnjega leta sta v policijsko mrežo padla še brata Torsi, ki sta priznala, da sta delala za Ammatura. Priznanje je bilo hkrati tudi potrdilo, da Ammatura živi v Braziliji in da si je zagotovil perujsko državljanstvo.

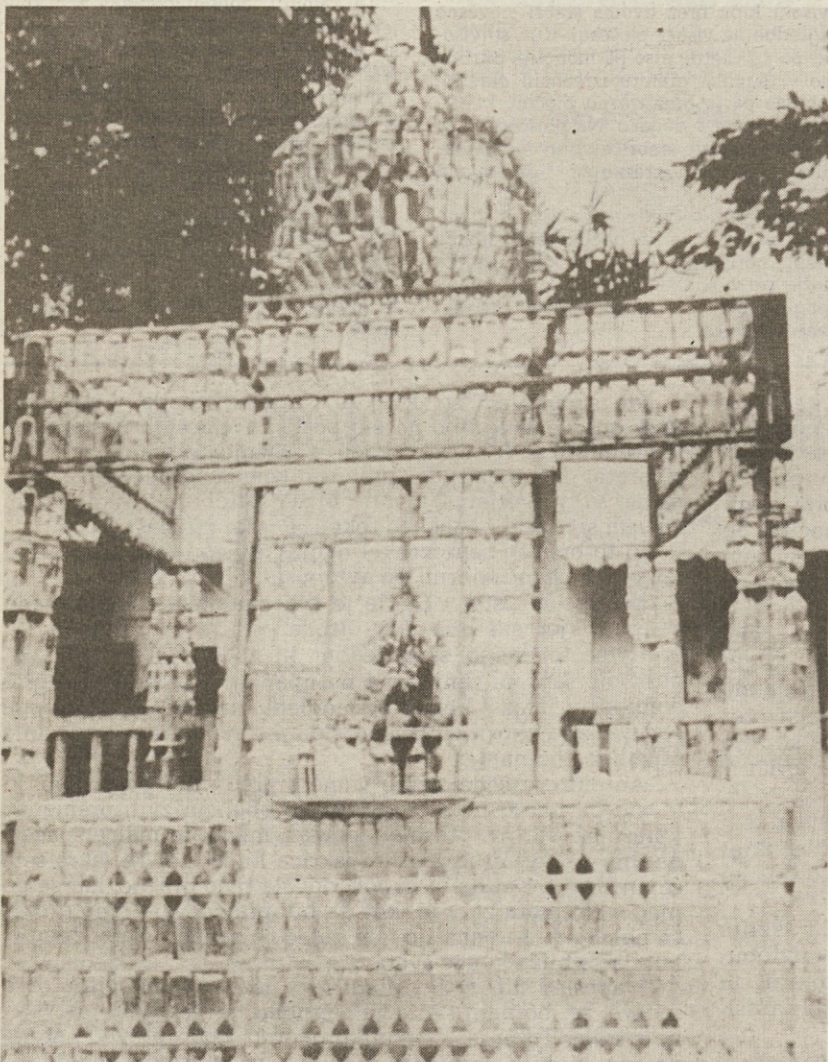
Člani operativnega centra neapeljske policije so medtem ugotovili, da je neapeljski kamorist živel od rente, kar pomeni, da si je na tujem ustvaril precejšnje bogastvo. Umazani denar, ki ga je zaslužil s prodajo južnoameriškega mamila na evropski trg, je v glavnem »pral« s kupovanjem nepremičnin predvsem v Afriki. Po aretaciji so mu brazilske sodniki odredili pripor, sedaj pa bi mu morali po hitrem postopku soditi zaradi ilegalnega prestopa meje in posesti ponarejenih osebnih dokumentov. Italijanska policija pa je med tem že zaprosila brazilski višji sodni dvor, naj pripor spremeni v začasno zaporno kazen, saj obstaja resna nevarnost, da se Ammatura tudi tokrat izmaže s plačilom kavcije. Neapeljska policija pa preiskuje tudi, ali je Ammatura januarja letos res bil v Italiji.

Karabinjer v silobranu ubil neuravnovešenca: grozil mu je z nožem

TODI (PERUGIA) — Nepričakovan živčni izpad je bil za 34-letnega psihopata Giancarla Gobbinija usoden. Predsnočnim je mladenič, ki je z materjo preživljal počitnice na neki kmetiji nedaleč od Todija, začel ljudem groziti z nožem in vilami. Domačini so Giancarla že poznali, kljub temu pa so poklicali karabinjerje, saj ni kazalo, da se bo pomiril. Ko so karabinjerji prisli na kraj, se je neuravnovešenec znesel nadnje; vile je sicer odvrnil, z nožem pa je začel mahati proti enemu od karabinjerjev. Po izjavah mož postave kaže, da je karabinjer padel na tla, Gobbinij se mu je nevarno približal, drugi karabinjer pa je segel po orožju in napadalca ustrelil najprej v nogo, nato pa še v prsi. Giancarlo Gobbinij je bil pri priči mrtev.

Državni pravdnik iz Perugia je že uvedel preiskavo, ki naj bi pokazala, kako se je dejansko pripetila nesreča. Ranjeni karabinjer je v bolnišnici, vendar je le rahlo poškodovan po dlaneh in obrazu. Karabinjer, ki je proti Gobbiniju streljal, pa trdi, da je tako ravnal zaradi samoobrambe. Kot rečeno, je bil Giancarlo Gobbinij že star znanec tako krajanov kot karabinjerjev. Ljudi je večkrat ozmerjal in jim nagajal, vendar njegovo vedenje ni bilo nikoli nasilno.

Tempelj iz 1200 steklenic



V Bombayu so zgradili 5 metrov visok tempelj iz 1200 steklenic glukoze. Pobuda sodi v okvir proslav v čast nekega zelo popularnega indijskega božanstva

(Telefoto AP)

Srbija pod udarom zaradi Kosova

V evropskem in bližnjem azijskem prostoru izstopata zdaj dve vprašanji, ki sta lahko žarišči širšega spopada: to je trditev »Washington posta«, časnika, ki je navadno dobro obveščen, zna pa tudi biti zelo objektivni. In pojasnjuje, da je kosovsko vprašanje sicer »deloma drugačne narave«, da pa utegne kljub temu »ogroziti širše območje«. Ti dve vprašanji sta, kakor je brž razvidno, Perzijski zaliv in pa Kosovo, zlasti pa odnosi med Kosovom in Srbijo.

O srbski hegemoniji vse bolj odkrito pišejo (in opozarjajo nanjo) tudi druga, svetovno znana in ugledna občila. Med njimi je dovolj omeniti »The Times«, »The Independent«, »Journal de Geneve«, vrsto zahodnonemških in francoskih časopisov, v Italiji pa, na primer »La Repubblica«, »Journal de Geneve« je te dni napisal, da utegne srbska hegemonija porušiti ne le Jugoslavijo, marveč tudi »majavo platformo«, na kateri stoji ves Balkan. Številni časniki podčrtujejo svoje ocene tudi z novicami o kninskih dogodkih.

Razmere na Kosovu so zmeraj bolj na dnevnem redu zasedanj pomembnih mednarodnih ustanov; nedavno je bilo tudi zasedanje komisije »Združenih narodov za človekove pravice«, ki pa se bo spet sešla, kakor kaže, pred koncem leta. Poročajo, da bo to nekaj izreden sestanek, na katerem naj bi spet obravnavali žgoče primere kršenja človekovih pravic po svetu, tudi tokrat pa naj bi pri teh vprašanjih prednjačilo Kosovo.

Dejstvo je, da ni bilo primera, da bi vsaj eno od številnih mednarodnih zastopstev, ki so bila na Kosovu (mnogim so sicer preprosto prepričali delo), dalo ugodno, ali vsaj deloma pozitivno mnenje o srbski politiki v tej pokrajini. Srbski pred-

stavniki se v mednarodnih sferah trudijo, da bi dokazali »upravičenost« srbske politike, v glavnem pa delajo luknjo v vodi. Zasedanje podkomisije za boj proti diskriminaciji in za zaščito manjšin, ki je bilo te dni v Ženevi (to je spet institucija Združenih narodov in spada k njihovi komisiji za človekove pravice), je spet pokazalo, »kako tragičen« je položaj na Kosovu.

To je ocena sklepnega poročila te podkomisije, v kateri sodelujejo (in so sodelovale tudi tokrat) številne tako imenovane nevladne organizacije, ki niso »uradne«, so pa politično ne še kako mednarodno ugledne. Njeno zadnje zasedanje je vzbudilo pozornost, ker so prišli na dan nekateri novi odtiski, ki bodo problem žal še zaostrovali. Miša Milošević, ki je generalni tajnik svetovne srbske zveze, je med drugim (češ, da gre Srbiji zasluga za ustanovitev Jugoslavije leta 1918 itd.) nadaljeval, da se na Kosovu »događa« albansko-islamska kolonizacija Srbov, da je tam začel prevladovati islamski fundamentalizem na račun srbskega krščanskega prebivalstva in podobno. Skratka, pričeli so potencirati verski vidik, kar bo seveda še otežilo umiritve razmer.

Toda velika večina ostalih udeležencev zasedanja te podkomisije si je z bogatimi dosjeji pomagala pri razlagi »hegemonistične in nacionalistične« srbske politike na račun Kosova. Husein Radjani, ki je govoril v imenu »Mednarodne organizacije za odpravo vseh oblik rasne diskriminacije« je z vrsto podatkov prepričljivo dokazoval, da je v tej pokrajini prevzela zdaj vse nadzorstvo srbska policija, da so v enem mesecu odpustili z dela blizu 4.500 Albancev, od teh okrog 1500 milicnikov, da so tu kršene individualne, kolektivne in nacionalne pravice.

To mnenje je delil, med drugimi, Avni Spahiu kot predstavnik nevladne organizacije »Liberation«. Skupaj z zastopnico »Mednarodne organizacije za človekove pravice« iz Pariza, Fabienne Roussot-Lenoir, je opozoril zlasti na »nepopolno nasilno dejanje« storjeno s tem, da je srbska oblast pred dnevi preprosto razpustila kosovsko skupščino in vlado, kar da predstavlja najbolj otipljiv dokaz o kršitvi še državljan-skih, političnih, ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic kosovske narodnosti. Roussot-Lenoirjeva je postregla še s podatki o množični zastrupitvi šolskih otrok na Kosovu spomladi letos.

Udeleženci niso varčevali s pravnimi argumenti, zavoljo katerih bi bilo prav, če bi se mednarodna »uradna« javnost še bolj pozanimala za razmere na Kosovu. Tako je bilo ugotovljeno, da v tej pokrajini dejansko ne obstajajo »sodne institucije«; nekateri so se ogrevali za to, da bi Združeni narodi poslali na Kosovo neposredno »svojo komisijo«. Pri ugotovitvah, »da se na Kosovu kopičijo negativni pojavi« je bila tudi ta, da žal jugoslovanska zvezna vlada, ki sicer pri drugih vprašanjih uživa mednarodno podporo, v tej pokrajini ne ukrepa dovolj odločno.

Skratka, so v glavnem zatrjevali v Ženevi, razmere so takšne, da je dejansko poražena vsa pahljača dokazov, ki jih vsebuje Deklaracija Združenih narodov o človekovih pravicah. V tem duhu pa sklepno poročilo opozarja, da demokratični procesov ni moč zaustaviti, da je nacionalizem v kričečem nasprotju z demokracijo, da bi morala vlada poseči odločno, vendar iz dialoških izhodišč, ter da iz tega nastaja tudi nepopolna gospodarska škoda, »ki da pelje državo domala v razsulo«.

MIRO KOCJAN